МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ
ТА ДИЗАЙНУ
Факультет дизайну
Кафедра мистецтва та дизайну костюма

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему

Проєктування колекції тренувального жіночого одягу для спортивних бальних танців з урахуванням особливостей латиноамериканської програми

Рівень вищої освіти другий (магістерський)
Спеціальність 022 Дизайн
Освітня програма Дизайн одягу

Виконав: студент групи МгДо-25
Іваник І.М.
Науковий керівник к.т.н. Кокоріна Г.В
Рецензент д. мист., проф.
Чупріна Н.В.

Київ 2025

АНОТАЦІЯ

Іваник І.М. Проєктування колекції тренувального жіночого одягу для латиноамериканської програми з використанням пластики танцю як чинника формоутворення. – Рукопис.

Кваліфікаційна робота за спеціальністю 022 – Дизайн. – Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, 2025 рік.

У кваліфікаційній роботі досліджено історико-культурні витоки та сучасні тенденції розвитку костюма для латиноамериканської програми бальних танців. Особливу увагу зосереджено на виявлені пластики танцю як чинника формоутворення та застосуванні художньо-композиційних принципів у створенні тренувального жіночого одягу. Проведено аналіз ергономічних та естетичних вимог до тренувальних костюмів, досліджено вплив рухових характеристик танцю на морфологію форми та конструктивні рішення. У результаті створено авторську колекцію тренувального жіночого одягу, що поєднує функціональність, комфорт та художню виразність.

Актуальність тем полягає у необхідності розробки спеціалізованого тренувального одягу для латиноамериканської програми бальних танців, що враховує специфіку пластики руху та відповідає сучасним дизайнерським підходам.

Ключові слова: тренувальний жіночий одяг, латиноамериканська програма бальних танців, бальні танці, пластика танцю, формоутворення тренувального одягу, художньо-композиційні принципи, колекція тренувального одягу.

ABSTRACT

Ivanyk I.M. Designing a collection of women's training clothing for Latin American dance programmes using dance movements as a factor in shaping the design. – Manuscript.

Qualification work in the field of 022 – Design. – Kyiv National University of Technologies and Design, Kyiv, 2025.

The qualification work examines the historical and cultural origins and current trends in developing costumes for Latin American ballroom dancing programmes. Particular attention is paid to the identification of dance movements as a factor in shaping form and applying artistic and compositional principles in the creation of women's training clothing. An analysis of the ergonomic and aesthetic requirements for training costumes was conducted, and the influence of dance movement characteristics on the morphology of form and design solutions was investigated. As a result, an original collection of women's training clothing was created, combining functionality, comfort, and artistic expressiveness.

The relevance of the topics lies in the need to develop specialised training clothing for the Latin American ballroom dance programme, which considers the specifics of movement plasticity and corresponds to modern design approaches.

Keywords: women's training clothing, Latin American ballroom dancing programme, ballroom dancing, dance movements, training clothing design, artistic and compositional principles, training clothing collection.

ЗМІСТ

Вступ 8

РОЗДІЛ 1. АНАЛІТИЧНИЙ 10

1.1 Глобальні life-style тренди в контексті танцювальних практик 10

1.2 Аналіз попередніх досліджень за темою 12

1.3. Історіографія латиноамериканських танців 19

1.3.1 Ритуальні витоки та походження 19

1.3.2 Формування сценічних форм латиноамериканських танців 21

1.3.3 Формування стандартизованої програми спортивної бальної «латини» 23

1.4 Типологія стандартизованої латиноамериканської «п’ятірки» 26

Висновки до першого розділу 33

РОЗДІЛ 2. НАУКОВИЙ 34

2.1 Передумови виокремлення тренувального костюма як самостійного об’єкта дизайн-дослідження 34

2.2. Композиційна структура сценічного костюма латиноамериканської програми бальних танців 38

2.3 Прийоми композиційної виразності сценічного костюма 42

2.4 Адаптація композиційних вимог сценічного до тренувального костюма 44

2.5 Адаптаційна трансформація тренувального костюма 47

2.6 Опис потенційного споживацького сегменту 50

2.7 Адаптивність до індивідуальних сценаріїв використання 51

Висновки до другого розділу 52

РОЗДІЛ 3. ПРОЄКТНО-КОМПОЗИЦІЙНИЙ 53

3.1 Athleisure та soft sportwear – як головні індикатори розмиття кордонів між сегментами сучасної моди 53

3.1.1 Тиха розкіш та “нова нейтральність” леопардових принтів 54

3.1.2 Еклектика конструктивних та вибагливих форм 57

3.2 Трендова кольорова гама 2025-2027 років 60

3.3 Концепція колекції 62

3.3.1 Загальна концепція колекції 62

3.3.2 Опис колекції 64

3.3.3 Опис збірного блоку, що виконано в матеріалі 70

Висновки до третього розділу 78

РОЗДІЛ 4. ПРОЄКТНО-КОНСТРУКТОРСЬКИЙ 79

4.1 Характеристика асортименту та обґрунтування вибору моделі 79

4.1.1 Розробка матриці морфологічних ознак тренувального комплекту 80

4.2 Обґрунтування та підбір матеріалів 82

4.3. Художньо-технічний опис моделей тренувального комплекту 85

4.4 Розробка первинної конструкції виробів комплекту 87

4.4.1. Побудова базової конструкції 87

4.4.2 Моделювання лекал виробів 88

4.4.3 Специфікація деталей та матеріалів 91

4.5 Виготовлення тренувального комплекту 92

4.6. Рекомендації по догляду за тренувальним комплектом 94

Висновки до четвертого розділу 94

Загальні висновки 96

Список використаних джерел 98

Додатки 106

ВСТУП

Сучасний розвиток дизайн-практик у сфері костюма засвідчує глибинні трансформації у трансформативній взаємодії людини та одягу. Тренувальний одягу для латиноамериканської програми бальних танців поступово виходить за межі вузької сфери сценічного костюма та утверджується як багатофункціональний компонент. Латиноамериканські танці поєднують елементи фізичної активності, емоційної експресії та соціальної комунікації, тому дизайн тренувального одягу постає як засіб гармонізації функціональності, естетики й комфорту.

Актуальність дослідження зумовлена кількома чинниками. По-перше, відбувається інтенсивне розширення сегмента танцювального та спортивно-естетичного одягу, що відповідає глобальним lifestyle-трендам – athleisure, soft sportwear, body awarenes та тихою розкішшю. По-друге, зростає попит на проєктування костюмів, які одночасно відповідають високим художньо-виразним вимогам і критеріям ергономіки, довговічності та адаптивності. По-третє, існує потреба в систематизації морфологічних ознак костюма для латиноамериканських танців з позиції сучасного дизайну, що дозволяє сформувати комплексні принципи проєктування тренувального одягу, що стилістично відповідає сценічним ансамблям.

Об’єкт дослідження – дизайн тренувального одягу для виконання латиноамериканської програми бальних танців.

Предмет дослідження – художньо-композиційні принципи проєктування та засоби формоутворення тренувальних костюмів для виконання латиноамериканської програми бальних танців.

Мета роботи полягає розробці та обґрунтування дизайн-рішень тренувального одягу для латиноамериканської програми бальних танців із урахуванням сучасних модних трендів, ергономічних параметрів та танцювальних практик.

Для досягнення поставленої мети в роботі поставлено **такі завдання**:

- проаналізувати передумови розвитку латиноамериканських танців і простежити їх вплив на формування стилістики костюма;
- дослідити специфіку сучасних lifestyle-трендів, та визначити їх значення для дизайну тренувального одягу;
- систематизувати морфологічні ознаки для тренувального сегменту латиноамериканських бальних танців на основі сценічного костюма;
- розроби гармонійні художньо-композиційні рішення моделей колекції;
- обґрунтувати конструктивно-технологічні принципи створення костюмів з урахуванням особливостей трикотажних та декоративних матеріалів та методики побудови лекал;
- розробити авторську колекцію моделей, що репрезентує взаємозв'язок тренувального та сценічного одягу для латиноамериканської програми бальних танців.

Методологія дослідження. Для вирішення поставлених завдань застосовано аналітичний метод для вивчення історичних і сучасних тенденцій у дизайні костюма, морфологічний аналіз для систематизації ознак форми й декоративних елементів, порівняльно-типологічний метод для виявлення адаптивної аналогії між сценічним та тренувальним одягом, емпіричні методи у вигляді анкетування та аналізу отриманих результатів для визначення потреб та поведінкових сценаріїв цільової аудиторії, візуально-графічні методи були застосовані для розробки ескізів.

Наукова новизна роботи полягає у формуванні комплексної моделі проєктування тренувального костюма для латиноамериканської програми бальних танців, ґрунтуючись на актуальних модних трендах та ергономічних параметрах з урахуванням функціональних вимог.

Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості використання розроблених конструктивно-художніх моделей у практиці створення тренувального одягу.

Апробація результатів дослідження здійснювалася шляхом представленні роботи на XXV Міжнародному конкурсі молодих дизайнерів

«Печерські Каштани» у номінації «Special» та шляхом публікації статті «Пластика танцю як формотворчий чинник у дизайні тренувального жіночого костюма латиноамериканської програми» у фаховому науково-метричному журналі «Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку», Вип. 51, 2025, РДГУ.

Кваліфікаційна робота складається зі вступу, чотирьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Основна частина роботи містить 97 сторінок, 16 таблиць, 32 рисунки. Додатки подано на 45 сторінках. Список використаних джерел налічує 57 найменувань.

РОЗДІЛ 1
АНАЛІТИЧНИЙ

Сучасний спосіб, стиль та ритм життя де головними мірилами індивідуальності та самопрезентації стають активність та різнобічний розвиток, латиноамериканські танці постають як складний культурно естетичний феномен, що уособлюють в собі форму фізичної активності в поєднанні з інтегрованими life-style практиками, сучасними трендами та модними проявами. Дизайн танцювального костюма пройшов складний шлях трансформацій та вдосконалень сформувавшись в сучасний інструмент тілесної експресії. В процесі розвитку танцювального костюма змінювалися його функції – від сакрально-обрядових до виразно-комунікативних. В сучасному світі танцювальний костюма латиноамериканської програми виступає активним елементом взаємодії між виконавцем та глядачем, створюючи образне підґрунтя для формування цілісності та єдності образу.

1.1 Глобальні life-style тренди в контексті танцювальних практик

Сучасний стан розвитку суспільства демонструє стрімкий розвиток самоусвідомленності та культивує прагнення до підтримки гарного фізичного стану, що є запорукою збільшення активного періоду якісного та повноцінного життя людей. Постійний стрес та переважно сидячий спосіб життя здійснюють негативний вплив на фізичний та емоційний стан людей. Вченими доведено, що фізичні вправи суттєво підвищують психологічну стійкість та зменшують негативні емоції, значно покращуючи настрій та когнітивну гнучкість, та знижуючи ступінь тривожності та стресу [1-3].

Встановлено, що люди із вищою фізичною активністю демонструють меншу психологічну вразливість та більшу емоційну стійкість, що особливо актуально в реаліях українського сьогодення.

Важливим аспектом є той факт, що в сучасному світі здоровий спосіб життя та фізична активність дедалі менше асоціюються із виснажливим

тренажерним залом. Замість того, глобальні споживацькі тренди рухаються в бік синтезу фізичних результатів із задоволенням, свідомістю, соціальною взаємодією та образністю, що узагальнено уособлюють приємну естетику. За прогнозами Bisiness Insider, у 2025 році танцювальні формати залишаються ключовими напрямами в індустрії здорового способу життя, що позитивно впливають на фізичні й естетичні характеристики тіла формуючи якісну самоідентичність, позитивні емоції та соціальні комунікації [4].

На глобальному ринку танцю індустрія демонструє стрімке зростання. Станом на 2024 рік вона оцінюється приблизно у 2,55 млрд. дол., з очікуваним зростанням приблизно в два рази, до 5,1 млрд. дол. до 2033 року [5]. Це є активним свідченням розвитку танцювального сегменту і підтвердженням збільшенням потреби у танцювальному одязі.

Одним з найбільш популярних та яскравих прикладів танцювального тренду є Zumba – танцювальна програма на основі латиноамериканських ритмів, що стала міжнародним брендом [6]. Цей комбінований формат латиноамериканського танцю та аеробіки став неймовірно популярним серед жіночої аудиторії по всьому світу, оскільки позитивно впливає на фізичний та емоційний стан [7-8].

Згідно з глобальними lifestyle-трендами [9], фізична активність все частіше розглядається як форма турботи про себе, спосіб знання напруги, спосіб самовираження, орієнтований на персоналізований досвід та пошук внутрішньої гармонії. Особливо зараз, в добу цифрового перевантаження, розумової та емоційної втоми, споживачі обирають практики, що підтримують тіло й активізують енергію без потреби «боротьби» із собою. Суто фізичного вдосконалення стає замало, сучасні споживачі обирають повноцінне естетичне проживання власного тіла.

Саме латиноамериканська програма стає активністю, що все більше інтегрується у wellness-простори, digital-детокс-практики та інноваційні підходи до спорту, як стилю життя, в. комбінації з комунікативними та демонстративними функціями транслюючи якість та рівень життя споживачів

[10]. Вони дозволяють відчувати себе жіночною, пластичною, самостійною та емоційно розкутою, а наявна свобода у виборі костюма (як для тренувань, так і для виступів), гарантує можливість вираження власної індивідуальності та смакових вподобань в межах специфіки костюма. Латиноамериканські танці формують нову культуру активного способу життя, формуючі її естетику та образність. Ретельно розроблений танцювальний одяг, що враховує специфіку руху та ритмів, пластику форми та стилістичну єдність відповідає бажанням цільової аудиторії у створенні гармонійного образу [11].

1.2 Аналіз попередніх досліджень за темою

Дизайн сценічних костюмів для латиноамериканських танців є предметом численних досліджень у сфері дизайну одягу та хореографічного мистецтва. Більшість авторів транслюють одноголосно думку, що специфіка латиноамериканського бального танцю вимагає особливого підходу до костюма, який поєднує естетичну виразність із функціональністю. Силует жіночого сценічного вбрання для латиноамериканської програми є найчастіше прилеглим, з акцентом на лінії талії та розширеної донизу короткою спідницею, що підкреслює рухи стегон [12-13].

Дослідниця McMains J. [14] наголошує, що в рамках Latin Dance Sport, костюм є не лише візуальним атрибутом, а й засобом закріплення ідентичності танцю в конкретному середовищі. Авторка проводить розмежування між сценічним та соціальним виконанням, демонструючи, що вимоги до костюма в цих форматах різко відрізняється. Для турнірної програми домінує яскрава візуальна подача, оптимізована для сприйняття суддів, тоді як у соціальній – більший акцент на зручності й автентичності культурних елементів. Це спостереження є важливим для розуміння причин розбіжності між сценічними тренувальним одягом [14].

Ці дослідження встановили, що близько 78% костюмів на змаганнях з танцювального спорту в латиноамериканській програмі мали такий силует, причому переважна більшість – суцільнокроєні сукні [12], в той час як у

стандартній європейській програмі домінують силуети “fit and flayer” з пишною спідницею, це підкреслює відмінність концепції костюмів для різних видів танців. Також характерні декоративні та колористичні рішення має сценічний костюм для латиноамериканської програми, що вирізняється яскравою кольоровою гамою складним декором і відвертістю крою [15]. Згідно з джерелом [13], для підкреслення пристрасності та динаміки танцю в костюмах широко застосовуються насиченій кольори – чорний в комбінації з іншими чистими кольорами спектру – червоним , жовтим, помаранчевим тощо.

Дослідники відзначають, що чорний колір в поєднанні з яскравими акцентами є одним із найпопулярніших рішень, оскільки додає образу виразності, сексуальності та контрастності на паркеті.

Оскільки декоративне оздоблення в костюмі відіграє велику образоформуючу роль – характерними є оздоблення у вигляді блискучих матеріалів, бахроми, пір'я бісеру стразів тощо, що посилюють відчуття динаміки і святковості. Також дослідники відмічають що на міжнародних змаганнях сукні для латиноамериканської танцювальної програми майже завжди доповнюється глибокими розрізами та наявністю відкритих ділянок тіла – глибокі декольте, оголені плечі, спина та ноги, що підкреслюють пластику рухів і підсилюють образ пристрасності.

C. Roberts [16] підкреслює, що сценічний костюм є одним із головних візуальних кодів, за допомогою якого глядач зчитує жанр, стиль і настрій танцю ще до початку руху. Автором зазначено, що колір, фактура тканини та конструктивні лінії костюма формують художній образ та впливають на сприйняття технічної майстерності виконавця. Дослідження доводить, що в бальних і національних танцях костюм здатен підсилювати, або, навпаки, зменшувати емоційний ефект виступу, залежно від узгодженості його елементів із музикою та хореографічною структурою номера. Отже, дизайнерське рішення в костюмі для латиноамериканської програми має врахувати ергономіку, сценічну виразність та психологічний вплив на глядача [16].

У статті «Creating and artistic image in ballroom dance» [17] розкрито компонентну структуру сценічного образу, де костюм взаємодії з музичним супроводом, світловим оформленням і хореографічною композицією. Автори підкреслюють що образ у латинських спортивних танцях має будуватися на цілісності всіх складових, а костюм відіграє роль ключового візуального акценту, який задає тональність прийняття номера ще до початку руху. Такий підхід розширює традиційне уявлення про костюм як окремий елемент і переводить його в площину комплексного художнього рішення [17].

В наукових роботах також присутній комплексний аналіз костюмів для виконання латиноамериканської програми бальних танців з точки зору сприйняття глядачами та естетичною оцінки. Зокрема в роботі Mecheva G. та інші [15], автори досліджували взаємодію форми сукні та її кольору в контексті вподобань глядачів. Авторами було розроблено декілька варіантів дизайн-проєктів танцювальних суконь та проведено опитування споживачів, в результаті якого було виявлено, що силуетне і кольорове рішення суттєво впливає на привабливість ансамблю. Найбільш затребуваними виявилися моделі суконь яскравих відтінків із збалансованою кількістю декоративних елементів, в той час як негармонійні колористичні рішення отримали досить низький процент відгуків. В результаті проведених досліджень автором вдалося підтвердити тісний зв'язок між формою та кольором у дизайні танцювального костюма для латиноамериканської програми і розробити регресійну модель для прогнозування оцінки глядачів. Підтверджено, що танцювальний ансамбль безпосередньо впливає на сприйняття та формування цілісного образу який транслює виконавець.

Ряд дослідників звертає увагу на функціональні аспекти сценічного костюма. Костюм для виконання латиноамериканських танців повинен одночасно забезпечувати свободу, міцну фіксацію на тілі при виконанні динамічних рухів, а також комфорт для виконавця протягом виступу.

Дослідники Рубанка М. та ін. [18], досліджуючи проєктування суконь для юних спортсменів, підкреслюють, що до танцювального одягу висувається низка

спеціалізованих вимог: використання еластичних зносостійких матеріалів, продумана конструкція та відповідність костюма офіційним правилам змагань. Таким чином, при розробці танцювального одягу має бути збережений баланс між естетикою та практичністю.

Розвиток сучасних технологій сприяє розробці спеціальних тканин і фурнітури, що покращують тактильні та експлуатаційні властивості сценічного одягу. Корейські вчені Jun, Jang & Koo [19], запропонували концепцію танцювального костюма з ефектом cool-touch – використання спеціальних охолоджувальних тканин для покращення теплового комфорту танцівника [20]. Це особливо актуально для латиноамериканської програми, яка характеризується високою інтенсивністю рухів, та спрямовано на підвищення ергономічності без формування негативного впливу на формування естетики образу.

Також варто відзначити соціокультурний вимір дизайну костюма. Латиноамериканські танці історично формувалися під впливом різних культур і костюм має відображати цю самобутність. У змагальному танцювальному середовищі навіть склалися певні стереотипи ідеального образу виконавця латиноамериканської програми. Як зазначають дослідники Bostanci Ege, G., & Omuris, E. [21], на турнірах існує сильний акцент на створенні так званого «Latin vibe», що формується за допомогою костюмів, макіяжу і зачісок, також типовим є використання автозасмаги та бронзерів, для акцентування екзотичного образу. Костюми для латиноамериканських танців нерідко включають елементи, які умовно можна віднести до латиноамериканського стилю – анімалістичні принти квіткові елементи насичені тропічні кольори, широке використання декоративних рюшів, воланів та оборок імітують враження від традиційного народного вбрання Карибського регіону. Сучасні дизайнери активно поєднують ці культурні конотації з вимогами естетики та ергономіки.

Дослідники Іваник І. та Колосніченко О. [22] проаналізували історичний вплив танцювального мистецтва на одяг, і на основі цього створили авторську колекцію сценічного танцювального одягу, яка синтезує естетику історичного

костюма з актуальними тенденціями і технологіями. Подібні творчі проєкти демонструють перспективність міждисциплінарного підходу, коли знання з історії танцю та культури руху застосовуються в сучасному дизайні одягу для виступів.

Отже, огляд попередніх досліджень щодо сценічного костюму в латиноамериканських танцях демонструє, що ця тема добре опрацьована в різних напрямах, існує ґрунтовна база знань про стильові особливості – типові силуети, колірні рішення та матеріали, характерні для цього виду танцювального одягу. Доведено значний вплив костюма на візуальне сприйняття танцю глядачами та на загальну художню виразність номера. Також враховано ергономічні та технічні аспекти – костюм має відповідати вимогам безпеки і комфорту, не обмежувати рухливість, витримувати навантаження та підкреслювати техніку виконавця. Сучасні дослідження приділяють увагу інноваціям, що можуть підвищити ефективність костюму. Водночас, більшість наявних робіт присвячена саме сценічним (турнірним або концертним) костюмам, що залишає поза увагою інший важливий сегмент – тренувальний одяг.

На відміну від сценічного одягу, дизайн тренувальних костюмів для латиноамериканських танців досліджено значно менше. Тренувальний одяг зазвичай розглядають як утилітарний – його головна мета забезпечити зручність і свободу руху під час щоденних занять та репетицій. В літературі з танцювальної педагогіки та психології зустрічаються роботи, що побічно торкаються цієї теми, зосереджуючись переважно на впливі одягу на самопочуття виконавця. Авторами Tarasoff L. Та інші [23], доведено, що надто прилеглий тренувальний одяг може негативно впливати на психоемоційний стан виконавців, формувати відчуття невдоволення власним тілом та тривожність [24]. Хоча це дослідження стосується балетної майстерності, його висновки є індикативними і для бальних танців – одяг в якому займається танцівник впливає на його психологічний комфорт, рівень впевненості та розкутість рухів. Отже цілком обґрунтованим є

гіпотеза, що за допомогою дизайну тренувального костюма можна покращити психоемоційний стан танцівника і оптимізувати процес тренувань.

Наукові дослідження що безпосередньо стосуються тренувального костюму для латиноамериканської програми бальних танців є досить обмеженими. Здебільшого автори лише побічно зауважують що під час репетиції виконавці носять спрощені версії своїх сценічних образів або звичайний спортивний одяг – легінси, топи, практичні сукні без надлишкового декору. Спеціальних вимог до стилю такого одягу не висувають ні тренери, ні змагальні правила. Це призводить до того, що дизайнерські аспекти тренувального вбрання залишається поза увагою дослідників, оскільки є хибне враження, що тренувальний одяг не заслуговує детального проєктування з погляду композиції чи стилю. Однак окремі сучасні роботи вказують на потенціал вдосконалення цієї категорії костюма. З огляду розвитку технологій, тренувальний одяг дає значно ширше поле для їх застосування. Так, дослідники Полюхович та інші [25], обґрунтовують доцільність розробки розумного тренувального костюма для танцівників, оснащеного датчиками для моніторингу фізичних параметрів під час виконання рухів. Їхні дослідження спрямовані на зменшення травматизму і підвищення ефективності тренувального процесу за рахунок інтеграції в одяг сенсорів, що відстежують навантаження на опорно-руховий апарат та частоту серцевих скорочень. Такий костюм поєднує функцію одягу і пристрою біофідбеку, відкриваючи новий напрям у дизайні тренувального одягу.

Втім, художньо-естетичні аспекти тренувального одягу наразі практично не досліджені. Аналіз фахових джерел показує відсутність публікацій присвячених стилістичній єдності або композиційній цілісності колекції тренувального вбрання для танців. Немає наукових праць які б системно розглядали питання колористики тренувального костюма, його декоративне оздоблення чи відповідності образу танцю. На практиці, дизайн такого одягу здебільшого зводиться до вибору зручного крою та еластичної тканини, тоді як кольори і принти обираються довільно або за особистими вподобаннями споживачів. Це створює помітний контраст із сценічними костюмами, де кожна

деталь продумана для формування цілісного образу. В результаті суттєво зменшується можливість психологічної адаптації споживача до трансляції цілісного образу, оскільки тренуючись у звичайному одязі танцівник значно менше відчуває дух та загальний вайб танцю. Цю гіпотезу дотично підтверджує згадане вище спостереження, що одяг впливає на самовідчуття і посилення стилістичної образності, створює позитивний ефект для впевненості виконавця ще спочатку тренування номеру.

Отже, існує певна прогалина в дослідженнях присвячених тренувальному одягу для латиноамериканської програми – відсутній ґрунтовний аналіз і рекомендації щодо дизайн-проектування. Нез'ясованими залишається питання, як досягти стилістичної єдності між тренувальним та сценічним костюмом, як забезпечити композиційну цілісність образу танцівника від репетиції до виступу. Не розроблені підходи до виробу оптимального колористичного та декоративного рішення. Також не досліджено, як форма костюма та її складові (силует, ступінь прилеглості, відкритість тіла тощо) впливає на психоемоційний стан танцівника в процесі навчання. Цілком логічно, що невідповідний за концептуальним рішенням тренувальний одяг для латиноамериканської програми бальних танців руйнуватиме загальний баланс образу та матиме негативний вплив.

Огляд джерел засвідчив що проблема дизайну костюмів для латиноамериканської програми бальних танців потребує подальшого опрацювання саме в частині тренувального сегменту. Наукові праці останнього десятиліття детально розкрили особливості сценічного вбрання, натомість тренувальний одяг залишився поза фокусом більшості досліджень. Отже, очевидним є відсутність науково обґрунтованих рекомендацій щодо розробки ефективного ергономічного естетичного та композиційно єдного тренувального костюма.

Наявність цих невирішених, з наукової точки зору, проблем вказує на необхідність проведення авторського дизайн дослідження спрямованого на створення концепції тренувального костюма для латиноамериканської програми

бальних танців. Таке дослідження має заповнити виявлені прогалини – розробити стилістичну цілісні та функціонально обумовлені рішення для тренувального одягу, визначити оптимальні колірні та конструктивні параметри, що позитивно впливатимуть на танцівників психологічно і забезпечать єдність образу від репетиції до сценічного виступу.

1.3. Історіографія латиноамериканських танців

1.3.1 Ритуальні витоки та походження

Латиноамериканські танці виникли як синтез культур корінних народів, африканських та європейських колоністів. Задовго до колонізації на землях Латинської Америки існували багаті танцювальні традиції, що були пов’язані з ритуалами та духовними практиками місцевих цивілізацій, таких як інки та ацтеки [26]. Первинна функція цих танців була сакральною – вшанування богів та природи, відтворення міфічних сюжетів та зміцнення спільного духа народності (Додаток А, рис.А1-А6). Всі рухи, що виконувались під час танцю були похідними із життя народу та носили символічний характер, військові танці імітували ведення бою, ритуальні виконувалися задля забезпечення врожаю або відведення лиха. Після приходу на ці землі європейців, існуючі обряди почали трансформуватися та згодом адаптувалися під впливом католицьких свят. Великої популярності набули масові карнавальні дійства перед Великим постом. Під час карнавалу, танець та фантастичні костюми створювали сприятливі умови для своєрідного перевтілення та відходу від буденності (Додаток А., рис. А.7). Ці традиції стали основою підґрунтя формування естетики видовищності та експресії типової для латиноамериканських танців [26].

Європейські колонізатори здійснили значний вплив на трансформацію танцювальної культури, вони привезли бальні традиції, такі як конр-данс, які на місцевому ґрунті поєдналися із африканськими ритмами. Так, вже в XVIII столітті в Латинській Америці, на основі контрдансу, виникли нові специфічні жанри – кубинська хабанера та рання румба (Додаток А, рис. А.8-А.9), що походить від іспанського слова «контраданса» [27]. Переважно танцювальна

культура формувалася під сильним іспанським та португальським впливом, проте африканська спадщина, що була привнесена работоргівлею, надала цим танцям особливої ритмічності та пластики. В результаті цього з'явився цілий спектр афро-латинських стилів – і в бразильській самбі, і в колумбійській кумбії, кубинському мамбо і румбі поєдналися європейські традиції із африканськими, а в болівійській діабладі [27] – ще й з індіанськими мотивами. На відміну від стриманих європейських танців, ці нові форми вирізнялися енергією, експресією та розкутістю рухів. Характерною рисою стали активні рухи стегнами та експресивна імпровізаційність, що взяли свій початок від африканських танцювальних практик та трансформувалися із часом, але досі є характерними для сучасної латиноамериканської програми бальних танців та виступають одним із головних чинників формоутворення танцювального одягу (Додаток А., рис. А.10-А.13) Наприклад, кубинська народна румба (rumba cubana) (Додаток А., рис. А.14) виконувалася як пристрасний імпровізаційний танець-залицяння із яскравими рухами стегон – жінка спокушала партнера, відповідаючи на ритми ударних. [28]. Дослідниця Івонн Даніель пише: «Румба – це пристрасний танець, який багато хто вважає прекрасним. Часто він є родзинкою громадського заходу чи соціального зібрання на Кубі, він втілює важливі елементи життя: рух, спонтанність, чуттєвість, сексуальність, любов, напругу, протистояння, а також свободу та стриманість. Він вимагає як гри, так і обмірковування. Він залучає людське тіло, людський голос та надзвичайне ритмічне відчуття. А з часів Кубинської революції 1959 року румба стала ще більш загадковою, сповненою контрастів та суперечностей, відображаючи життя та проєктуючи національні цілі на сучасній Кубі» [29] (Додаток А, рис.А14-А15). Все це є беззаперечним підтвердженням того, що з самого моменту свого зародження латиноамериканські танці несли в собі глибинний емоційно-естетичний заряд та слугували засобом єднання та колективного самовираження, а особливої виразності та цілісності набували в поєднанні із спеціальними костюмами, що посилювали художню та естетичну цінність.

Африканський вплив знаходив свій яскравий прояв у ритмічній основі та специфічних рухах. Слово «самба» походить від англійського “semba”, що означає характерні рухи стегнами. Праотцями самби були танці африканських рабів у Бразилії, які виконувалися на релігійних святах як метод досягти екстатичного стану [29]. Під час таких культових дійств танцівники вдягалися у спеціальне вбрання та використовували спеціальні атрибути (пір’я, маски тощо), що символізували перевтілення в духів чи міфічних істот. Ця традиція перевтілення за допомогою костюма згодом перейшла у світські карнавали, де барвисті костюми ставали повноцінними учасниками шоу. Карнавальна самба у Бразилії – яскравий приклад трансформації ритуальних заходів у мистецтво – танцівниці у пір’ї та блискітках демонструють радість життя, а їх вбрання слугує для привернення уваги та підкреслення рухів тіла, додаючи естетичної виразності та слугуючи ключовим чинників формування образності [26] (Додаток А. рис. 16).

Отже, на етапі зародження латиноамериканські танці первинно виконували ритуально-соціальні функції, слугували способом збереження і передачі культурних цінностей поневолених народів, були тісно пов’язані з музикою та співом, а також забезпечували психологічне розвантажування та згуртовували учасників. Естетика цих танців відзначалася свободою руху, імпровізаційністю та яскравим візуальним образом. Саме це стало підґрунтям формування традиції яскравого костюма як частини танцювального дійства – від ритуальних масок і пір’я до святкових карнавальних образів. На цій автентичній основі в подальшому відбулася трансформація народних танців Латинської Америки у сценічне мистецтво і спортивний танець.

1.3.2 Формування сценічних форм латиноамериканських танців

Впродовж XIX – початку XX століття латиноамериканські танці поступово виходять за межі суто етнічних громад і стають частиною міської культури. Після здобуття незалежності країнами Латинської Америки (початок XIX століття) ще більше посилилося змішування культур [28]. Місцева аристократія

почала захоплюватися європейськими новинками, танцювала у салонах популярні в той час бальні танці – контрданси, польки, мазурки тощо. Але паралельно з цим, в народних верствах населення розвивалися власні стилі, що інтегрували європейські форми х афро-карибськими ритмами. Саме так почали з'являтися такі синтезовані танці, як кубинський дансон (кінець XIX століття) (Додаток А, рис. А.18) – елегантний танець на базі європейського менуету і афрокубинських ритмів [29]. Він швидко здобув популярність серед кубинської еліти і став першим латиноамериканським танцем, що поширився у Європі, а саме у паризьких салонах початку XX століття виконували і хабанеру, і дансон, і його жвавішу похідну – мамбо (Додаток А, рис. А.19).

Близько 1910-1930 років Європу і Північну Америку захопила мода на «екзотичні» танці. Після шаленого успіху аргентинського танго, тріумф якого відбувався в Парижі та Нью-Йорку у 1910-х роках, настав час кубинської румби. Слово "rumba" увійшло до англійської мови вже на початку XX століття, а до 1935 року стало означати бальний танець [30]. В США, у 1930 році відбувся перший конкурс румби в знаменитому залі Savoy в Гарлемі [31], (Додаток А, рис. А.20). Цей «танець любові» одразу привернув увагу публіки романтичністю та пристрастю, однак він зовсім віддалено вже нагадував автентичні афрокубинські румби, оскільки європейські та американські танцювальні майстри пристосували їх до смаків салонів зробивши повільнішими та більш формалізованими. Варто зазначити, що міжнародний бальний стиль румби розвинувся не зі швидких народних румб, а із повільного кубинського больєро-сон, що адаптувало його для виконання європейськими парами під мелодійні ритми [28]. Це стосується і самби, адже в бальні зали із вуличного карнавалу вона прийшла вже у спрощеній формі, зазнавши трансформації через парний максіше, але після Другої світової війни інтерес до самби зріс, і близько 1948-1949 років простий «two-step samba» масово танцювали в залах, оскільки танцювальні школи включили її в своїх програм і вона впевнено закріпилася на паркеті. [28].

Іншим яскравим прикладом є поява ча-ча-ча – цей грайливий танець зародився на Кубі, як похідна мамбо. У 1953 році кубинський композитор Енріке

Хоррін уповільнив темп мамбо і назвав новий ритм «ча-ча-ча» [28]. Оновлений танець з легким трикроковим шассе швидко став сенсацією і в 1954 році вже підкорив північноамериканську публіку, очоливши танцювальну моду, а до кінця десятиліття поширився в Європі завдяки своєму чіткому ритму та різноманітним фігурним малюнкам.

Враховуючи все зазначене вище, можна стверджувати, що середина XX століття стала періодом інтенсивної глобалізації латиноамериканських танців, що перейшли з розряду етнічних та соціальних танців до категорії світських салонних розваг і концертних номерів. Саме в цей час відбувалася важлива трансформація функції латиноамериканських танців – від ритуальної до естетично-розважальної. Латиноамериканські танці просочувалися у всі сфери мистецтва – їх виконували на естраді, у кіно (в Голівуді зіркою стала Кармен Міранда з її самбо), на конкурсах краси тощо. Однак, не зважаючи на проникнення у світський простір латиноамериканські танці зберегли свою автентичну енергетику, пристрасність та імпульсивну красу рухів. Ці риси підкорили західного споживача втомленого надмірною витонченістю європейського балетного мистецтва. Все більше посилювався акцент на костюмі для танців, він ставав все більш активним учасником формування образності при виконанні танців. Танцівниці румби в кабаре 1930-х років вдягали широкі спідниці з воланами і квітчасті блузи, втілюючи «тропічний стиль», в той час, як танцівниці самбо з’являлися в костюмах оздоблених пір’ям, створюючи карнавальний образ. Таки чином, історичний розвиток латиноамериканських танців у першій половині XX століття це шлях в якому сценічна хореографія і сценічний костюм стали рівноправними учасниками формування образності та художньої виразності.

1.3.3 Формування стандартизованої програми спортивної бальної «латини»

У 1950-х роках латиноамериканські танці офіційно входять до програми змагань. В цей період британські танцювальні організації стандартизують

техніку та фігури, що уможливлює уніфікацію навчання та суддівства на конкурсах [32]. Значний внесок в це зробило подружжя П'єр Зурхер_Марголе та Дорі Лавель – відомі тренери, які ще в 1940-х роках досліджували кубинські танці, та після їхньої поїздки на Кубу в 1947-му році багато рухів було адаптовано до вимог бальної зали [33]. Результатом так званих "rumba wars" стало узгодження основної техніки для румби – утвердивши версію мамбоподібного кроку, який нині становить основу міжнародної румби. До кінця 1950-х років в Лондоні було остаточно сформовано окрему Латиноамериканську програму бальних танців. Перші змагання нового формату відбулися 1953 року в рамках British Championship – було визначено чемпіонат з п'яти латиноамериканських танців серед професіоналів [32]. В 1959 році програму латини вперше винесли на престижний фестиваль в Блекпулі (Blackpool Dance Festival) [34]. Перший чемпіонат світу з латиноамериканських танців пройшов 22 травня 1960 року в Берліні, що ознаменувало визнання латиноамериканських танців рівноправною категорією бального спорту нарівні із європейською (стандартною) програмою.

Латиноамериканська програма включає п'ять танців, які зберігаються незмінними до сьогодні, а послідовність їх виконання на турнірах така – самба, ча-ча-ча, румба, пасодобль, джайв. Хоча термін «латиноамериканські» використовують як узагальнення, насправді тільки самба і румба мають безпосередньо латиноамериканське походження. Ча-ча-ча зародилося на Кубі, але як спрощена версія мамбо – тобто умовно теж можна віднести до «латиноамериканської». Джайв походить із американського свінгу і був пристосований англійцями до бальної манери, тому його скоріш можна назвати північноамериканським танцем. А посадобль побудований на іспанській кориді, але в самій Іспанії його соціально не танцювали, його показували на сцені як театралізовану пантоміму ще в 1920-х роках. Таке строкате коріння не завадило об'єднати ці п'ять танців в одну логічну групу – всі вони вирізняються яскравим ритмом, темпераментом і особливо технікою руху корпусу, що відрізняє їх від європейських стандартних танців. У латиноамериканській програмі пари

здебільшого танцюють без постійного щільного контакту корпусами – часто тримаючись лише за одну руку або й зовсім роз'єднуючись для сольних пасажів [35]. Це дає змогу включати імпровізаційні елементи, ефектні оберти, навіть підтримки. До того ж манера виконання тут набагато експресивніша – стандартні танці асоціюються з формальною елегантністю, а латина – із чуттєвістю, енергією та ентузіазмом рухом. Саме тому латиноамериканська програма вважається «гарячими» - вони насичені швидкими рухами, темпами, акцентованими ритмами і еротичною пластикою.

Паралельно з технікою еволюціонував і сценічний образ, особливо костюм. Якщо в ранніх 1950-х роках латинські танці на конкурсах виконували у вбранні, майже не відмінному від стандартного (жінки у довгих бальних сукнях, чоловіки у фраках), то вже наприкінці десятиліття стали з'являтися відмінності [36]. Приблизно з 1995 року пари почали використовувати для ча-ча-ч, румби та самби сукні більш відкриті, з екзотичним декором – бахромою, яскравими принтами – тоді як до вальсу лишали класичні стримані сукні [36]. Силует лишався подібним (пишна спідниця до щиколоток, приталений ліф), але декор відрізнявся – на латинські сукні приєднували волани або робили розрізи, що демонстрували ногу.

Переламним став 1970-й рік – під впливом моди диско і загальної сексуальної революції латинські костюми різко скоротилися і набули смішливих форм. До 1970-х років латинські сукні стали короткими і набагато різноманітнішими за стилем. Цей тренд зберігся й дотепер. Натомість європейські стандартні сукні залишаються довгими, із широким подолом, що плавно майорить при русі. Відтепер контраст між двома програмами візуально став очевидним – латина асоціюється з оголеними ногами, яскравими барвами і блиском, тоді як стандарт – з елегантними бальними сукнями до підлоги.

Наприкінці 1970-х–початку 1980-х років формуються основні сучасні принципи костюма для змагань з латини. Його характерними рисами виступають:

- максимально відкрита і коротка сукня, найчастіше із асиметричним кроєм, одне плече оголене, глибокий розріз на стегні. Це обумовлено як естетичними аспектами сексуального підтексту танців так і ергономічними аспектами – костюм має не заважати складним, ритмічним, інтенсивним рухам і не плутатися між ногами [37].
- популярності набули спідниці з бахромою та рядами воланів, що підсилюють візуальний ефект від рухів стегон і швидких поворотів. «Коротка спідниця з пір'ям чи бахромою – життєво необхідна для танцівниці самби, щоб підкреслити роботу стегон» [38].
- сучасні костюми для латиноамериканських танців рясно оздоблені кристалами Swarovski, блискучими паєтками, пір'ям по низу спідниці. При цьому колірна гама надзвичайно різноманітна – від анімалістичних принтів до неонових кольорів. Головне уникати блідих, брудних кольорів, оскільки під час виступу, на паркеті, образ повинен привертати увагу суддів.

Важливо зазначити, що якщо в стандартній програмі колір сукні часто гармонізований в тональності із костюмом партнера, то для латиноамериканської програми ця тенденція є неактуальною. Чоловіки, зазвичай, виходять на паркет в чорному, білому або темно-синьому костюмах, таке рішення на контрасті виграшно виділяє яскравість костюма партнерки. На початку 2010 років була тенденція на чоловічі фраки з еластичної блискучої тканини, проте через критику фахівців ця мода не прижилася. Наразі образ партнера в латиноамериканській програмі – це строга елегантність з мінімальною кількістю декору, оскільки в центрі уваги має бути пара, де контрасним композиційним центром виступає костюм партнерки для якого костюм партнера має слугувати гармонійно-підтримуючим тлом [38].

1.4 Типологія стандартизованої латиноамериканської «п'ятірки»

До 1990-х років склалися всі ключові компоненти сучасного змагального стилю латиноамериканської програми: технічна база (уніфіковані фігури і критерії суддівства), яскравий сценічний імідж та відповідна костюмографія.

Латиноамериканські танці остаточно утвердилися як частина спортивного бального танцю з власною аудиторією, чемпіонатами світу, професійними школами тощо. Тепер латиноамериканська програма існує як соціальний танець, сценічне шоу та спортивна конкуренція. В усіх формах костюм залишається важливим стилеутворюючим та образоформуючим елементом, що поєднує в собі культурний бекграунд та створює максимально виразну образність виконавця, акцентуючи увагу на традиційній пластиці та індивідуальності.

Самба – це емоційно-експресивний парний танець бразильського походження, який історично базується на ритуальних африканських танцювальних традиціях поєднаних із місцевою бразильською культурою під впливом колоніальної спадщини [15] (Додаток А, рис. А.22). У міжнародному спортивно-бальному варіанті (International Samba) репрезентується характерно циклічно-пружна техніка “bounsing” – узгоджені присідання та підйоми у колінах, що забезпечують енергійність і плавність руху. Типовий метричний малюнок – 2/4 із синкопованим акцентом “1-а2” при темпі близько 50-52 тактів на хвилину. Самба – єдиний танець в латиноамериканській програмі, що виконується з поступальним просуванням по залу, подібно до стандартних танців, але у відкритих позиціях.

Образ самби – це свято, радість і трохи еротики [12]. Виконавці передають атмосферу карнавалу, що підтримується яскравими і сміливими костюмами. У рухах самби багато коливальних рухів стегнами, хвилеподібних переміщень корпусу і ритмічних переступань. Зазвичай, жіноча сукня для самби ультра коротка, з летючою спідницею та бахромою або декором з пір’я, що підкреслюють хвильовий рух стегон. Ліф, як правило, представлено відкритим топом або бра, з багатим блискучим оздобленням. Однією з найважливіших деталей сукні для самби є наявність рухомих елементів, що створюючи під час танцю ефект мерехтіння в синхроні, підтримуючи загальний образ і візуальне сприйняття ритму. Переважає «тропічна» кольорова гама – золотий, яскраво-зелений, малиновий, бірюзовий, помаранчевий тощо. Чоловічий костюм складається із досить прилеглих брюк в поєднанні із розстібнутої на грудях

сорочки. Частіше за все чоловічий костюм являє собою монохромний чорний образ із незначною кількістю блискіток, що дозволяє акцентувати увагу на партнерці. В бальній самбі використовуються латинські туфлі на високих підборах, що переносячі вагу на носок підтримують пружний самбовий крок.

Ча-ча-ча – наймолодший синхронний представник латинської п'ятірки, створений на Кубі в 1950-х роках (Додаток А, рис. А.23).. Ча-ча-ча має енергійний ігровий характер з акцентами на хіп-хітс, кубан-моушен та швидкими піруетами – партнер і партнерка ніби фліртують у танці, адаптуючи рух через динамічні transition і position. Музичний розмір 4/4, темп близько 30 тактів на хвилину, ритмічний малюнок “1-2-3-ча-ча-ча”. Костюм для ча-ча-ча багато в чому схожий на костюм для самби, проте має більше свободи у виборі образу. Жіночий образ відповідає принципам дизайну спортивного латинського костюма – це коротка приталена модель з багаторівневими воланами або бахромою (fringe), що візуалізує рух стегон. Часто в ансамблях використовуються прозорі вставки чи смужки тканини, що символічно прикривають тіло. В жіночих ансамблях переважає асиметрія, що застосовується для підсилення художньої виразності від обертального ефекту та враження від швидкості і гостроти руху. Колористика образу завжди яскрава і насичена, із яскравим декором з паєток, стразів і численних аксесуарів, таких як великі сережки та численні браслети на зап'ястках. Костюми для виконання ча-ча-ча мають бути максимально легкими та еластичними, виконаними із тканин забезпечують комфорт та охайну фіксацію при швидких рухах.

Румба – найповільніший і найчуттєвіший танець латиноамериканської п'ятірки, Що часто називають “танцем кохання”. Історично румба – це зібрана назва для низки афрокубінських танців-залицянь, а також кубинського соціального танцю сон (son) [28] (Додаток А, рис. А.24).

Саме повільний сон 1930-х змішаний із болеро ліг в основу бальної румби яку стандартизували англійці. Музичний розмір – 4/4, темп – повільний, близько 26 тактів на хвилину, основний ритм – “quick-quick-slow”. Рухи румби надзвичайно плавні, тягучі, багато перенесення ваги з видимим працюючим

стегном. За характером танцю партнерка виконує роль спокусниці, а партнер – то піддається, то стримується. Хореографія румби сповнена красивих ліній, що візуалізуються розтягнутими кроками з розведеними стегнами, глибокими випадами і повільними обертами під рукою.

Костюм румби найелегантніший з усієї латиноамериканської програми. Для жінок характерні сукні, що підкреслюють силует і кожен рух корпусу. Зазвичай це асиметричні сукні з довгим шлейфом або прозорою спідницею, яка летить при поворотах створюючи романтичний образ. Найпопулярнішими моделями є сукня на одне плече сукня з відкритою спиною до талії сукні із великим вирізом на нозі. Якщо в ча-ча-ча чи самбі сукня може бути дуже короткою, то для ромби характерною є довша спідниця (до середини стегна або нижче), що під час повільних рухів красиво драпірується навколо ніг. Обов'язковою є наявність розрізу, що відкриває ногу під час здійснення кроку. Зазвичай сукні для румби виконуються із легких тканин, таких як шовк та шифон, що створюють враження “крила” та “польоту”, коли партнерка ефектно розкриває руки в ліричні моменти танцю. Декор в ансамблі для виконання румби більш стриманий, переважають мереживо, аплікація, ніжне мерехтіння каміння, замість агресивних неонових кольорів використовуються насичені відтінки - глибокий червоний, смарагдовий, золотавий або чорний. Загальний образ румби – це поєднання драми і романтики, тому зазвичай переважають класичний колір кохання червоний та фатальний чорний.

Завдяки повільному темпу, у ромбі найбільше уваги приділяється техніці роботи корпусу в поєднанні із типовим “кубинським рухом” стегон, коли під контролем тримається кожен м'яз виконавця. Однією з родзинок є ефект затримки – коли крок ніби сповільнюється, а корпус продовжує тягнутися вперед. Такі нюанси було б важко розгледіти під пишним одягом, тому відвертий костюм румби не просто питання естетики, але й функціонально обумовлена вимога, оскільки відкритий живіт партнерки дозволяє суддям бачити ізоляцію м'язів і точність кожного руху [27].

Костюм для виконання румби втілює ідею елегантної чуттєвості, він забезпечує максимальну свободу рухів, акцентує пластику ліній тіла та підтримує атмосферу романтики.

Пасодобль (Paso Doble) виділяється на тлі інших танців латиноамериканської програми своїм драматизмом і сюжетністю. У перекладі з іспанської “Paso Doble” означає подвійний крок. Цей танець втілює образ самої пристрасної Іспанії і імітує кориду, адже партнер виступає в ролі тореадора, а партнерка уособлює його червоний плащ (мулету) [28] (Додаток А, рис. А.25)..

Пасадобль єдиний танець латиноамериканської програми де чітко прописаний сюжет і пара танцює у доволі фіксованій взаємодії, він містить в собі багато постановочних елементів з мінімальною кількістю імпровізації. Музичний розмір 2/4, темп – близько 60 тактів на хвилину, характер танцю маршовий, чіткий, різкий. Хореографія пасадобля базується на рисунках, що відтворюють рухи матадора і хвилювання мулети. Кульмінація танцю – “музична фраза”, де пара завмирає у позі тореадора під різкий акорд музики, вражаючи глядачів драмою.

Костюми для посадобля втілюють образ іспанської кориди і фламенко. Традиційно партнер вдягнений як тореадор у вузькій чорні штани, короткий жакет болеро з орнаментом або вишивкою, та широкий пояс на талії. В сучасних варіаціях чоловіки часто виступають без жакету, у самій сорочці, з широкими рукавами воланами або й оголеним торсом, поверх якого перехрещені лямки-портупея. Партнерка в посадоблі – це одночасно і “плащ” тореадора, і образ гарячої іспанської жінки-циганки. Її ансамбль майже завжди вміщує в собі елементи іспанського стилю фламенко, що виражається у наявності мереживних елементів квітки і у волоссі і спідниці з великою кількістю оборок. Зазвичай це сукня з довгою хвилястою спідницею, якою партнерка створює імітацію руху мулети. Також типовим є варіант асиметричної сукні короткої спереду і з довгим шлейфом позаду що забезпечує свободу рухів і активне драпірування при обертах. Кольорова гама зазвичай вміщує в собі червоний і чорний інколи додається золото або білий для посилення контрасту.

Пасадобль дуже структурований танець, тому і костюми для нього є дещо більш закритими, Із довгими рукавами з мережива та спідницею до середини литки. Це є стилістично виправдано оскільки танцівниця транслює образ персонажа іспанської культури. Проте, у сучасному виконанні, зустрічаються більш відкриті варіанти, де загальний іспанський характер передається в окремих деталях – наприклад, партнерка може бути в короткій чорній сукні, в такому випадку в образі буде присутня червона накидка «кейп» на одне плече і гребінь у волоссі. Рідше зустрічаються сукні із ліфом оздобленим візерунком в горошок, імітуючи сукні фламенко. Останнім часом досить типовим є наявність з'ємних елементів костюма, що можуть використовуватися для представлення виконавців на сцені і бути від'єднаними безпосередньо для виконання танцю. В цілому, костюм для виконання пасадобля – це симбіоз історичного з сучасними елементами притаманними костюмам для спортивних танців. Виконавці перевтілюються у героїв драми на арені, і костюм підкреслює цю роль. Найефектнішими в танці є моменти, коли партнер розкручує партнерку, і спідниця “малює” дугу навколо нього імітуючи рух мулети. Важливо зазначити що ця образність багато в чому залежить саме від костюма.

Джайв – це п'ятий танець латиноамериканської програми – веселий і швидкий. Він еволюціонував зі свінгових танців афроамериканської спільноти 1930-40-х років бугі-вугі, лінді-хоп, джитербаг тощо [28] (Додаток А, рис. А.26). Музичний розмір джайву – 4/4, темп – близько 42 тактів на хвилину, хоча нерідко мелодії подаються в швидшому подвійному темпі, ритм свінговий, з відтягнутим акцентом. Основні кроки – це пружиністі “рок степ” і два шассі вбік – ліворуч і праворуч. Характерною особливістю джайву є відсутність вираженого кубинського руху стегон, проте наявна велика кількість підскоків, киків і фліків. Ці рухи надають танцю бешкетного, молодіжного характеру.

Стиль джайву походить від американської рок-н-рольною естетики 1950-х років. Костюми для виконання джайву пройшли трансформацію від стилю Аля 50-х років і уніфікувалися із загальною латиноамериканською програмою. Наразі, костюм для виконання джайву, майже не відрізняється від костюму для

ча-ча-ча чи самби. Жіночі сукні короткі, відкриті, часто з бахромою чи пишною спідницею, що грайливо імітує рух під час виконання підскоків. Враховуючи те, що джайв дуже швидкий, сукня повинна особливо добре фіксуватися на тілі, тому нерідко являє собою боді оздоблений спідницею.

Головна мета костюма для виконання джайву- бути комфортним і веселим, також варто зазначити, що він є найменш регламентованим з усієї латиноамериканської програми. Систематизовані характеристики кожного із п’яти танців латиноамериканської програми наведено в таблиці 1.1.

Підсумовуючи все наведене вище, можна з впевненістю стверджувати, що костюм для виконання повної програми латиноамериканської п'ятірки вимагає гармонійного поєднання функціональності, пластичності, візуальної експресії, сценічної трансформативності та стилістичної нейтральності.

Таблиця 1.1

Характеристика танців латиноамериканської п’ятірки

Танець	**Самба**	**Ча-ча-ча**	**Румба**	**Пасадобль**	**Джайв**
Походження сюжет	Бразилія, афро-бразильські ритуальні танці, карнавал	Куба, 1950-ті роки, ігровий характер, флірт	Куба (сон, болеро), танець кохання	Іспанія/ Франція, сюжет кориди	США, свінгове естетика, 1930-40 роки
Метроритмічний малюнок	2/4, 50-52 такти на хвилину, синкопа “1-а2”	4/4, близько 30 тактів на хвилину, “ 1-2-3-ча-ча-ча”	4/4, близько 26 тактів на хвилину, “quick-quick-slow”	2/4, близько 60 тактів на хвилину, маршовий ритм	4/4, близько 42 тактів на хвилину, свінговий ритм
Типові рухи	Пружний крок, коливання стегнами, хвилі корпусу	Hip hits, cuban motion, піруети, флірт	Плавність, затримка кроку, виразність чітких ліній	Постановочні пози, драматичні жести	Кики, фліки, підскоки, відсутність кубинського руху стегон
Характер костюма	Ультра коротка сукня, бахрома, пір'я, блискітки	Коротка сукня, бахрома, асиметрі, паєтки, акценти	Асиметрія, шлейфи, прозорість, елегантність	Досить закритий костюм, характер фламенко	Найменш регламентований, прилеглий, гарно фіксований
Кольорова гама	Тропічна	Яскрава	Глибокі тони	Класичні	Чітко не регламентована,

	(золотий, зелений, бірюзовий тощо)	(рожевий, лаймовий, помаранчевий тощо)	(червоний, чорний, смарагдовий)	(червоний, чорний, білий, золото)	яскраві або рок-н-рольні асоціації
Функція костюма	Акцентує ритм, посилює характер карнавалу	Підкреслює швидкість, чуттєвість і кокетство	Демонструє пластику тіла, має романтичний наратив	Підсилює театралізацію, створюю сюжетно-образність	Комфорт і свобода руху при максимальній динаміці

Такий костюм повинен бути універсальним за характером та об'єднувати характеристики еротично-ігрової самби та драматичного посадоблю.

З ергономічної точки зору він має бути адаптований для швидких та плавних рухів, що продиктовані музичними ритмами. Важливою характеристикою для костюма, що задовольняє вимоги до всієї латиноамериканської програми бальних танців, є можливість оптичної зміни акцентів в залежності від специфіки танцю.

Висновки до першого розділу

Узагальнюючи проведені дослідження з питання історичного розвитку, культурних особливостей латиноамериканських танців та наукових досліджень за цією темою, можна підсумувати, що костюм в означеному контексті виступає носієм змісту, транслює характер рухів, емоційний настрій та соціокультурні коди. Тобто костюм для виконання латиноамериканської програми бальних танців є повноцінним учасником візуально-комунікативного зв’язку в системі виконавець-костюм-глядач/судді. Розуміння витоків та еволюції танцювального костюма дозволяє здійснювати його проєктування спираючись на свідому концептуальну структуру, що логічно об’єднує різні групи вимог. Наступний розділ буде зосереджено на детальному аналізі композиційних, конструктивних та декоративних характеристик сценічного костюма, що адаптуватиметься до тренувального із збереженням стилістичної образності та композиційної єдності.

РОЗДІЛ 2
НАУКОВИЙ

У контексті трансформації сучасної тілесності, що позначається зростанням інтересу до естетичних м'яких форм фізичної активності, фіксується чітке переосмислення ролі одягу для занять руховими практиками. Танцювальні форми, особливо латиноамериканського спрямування, виявляють себе як тип сучасної активності та складова лайфстайл-ідентичності, що інтегрує тілесну свідомість, емоційну експресію та візуальну самопрезентацію. На цьому фоні, все більш актуальним стає розгляд тренувального одягу як самостійного предмета дизайн-дослідження. Особливо у випадку латиноамериканської програми, що поєднує високий рівень фізичного навантаження з театралізованістю руху, виразною пластикою та ритмікою.

2.1 Передумови виокремлення тренувального костюма як самостійного об’єкта дизайн-дослідження

Латиноамериканські танці вже давно вийшли за межі спортивно-змагального контексту. Сьогодні ці форми часто практикуються поза паркетом турнірного середовища у форматі фітнес-студій, пластичних шкіл, соціальних клубів та приватних занять. За результатами міждисциплінарних досліджень, такі тілесні практики справляють позитивний вплив на психоемоційний стан, знижують рівень тривожності та сприяють емоційній стабільності, особливо в жінок. У той час, як у фаховому полі активно аналізується конструктивні і стилістичні особливості сценічного танцювального костюма, питання дизайну тренувального одягу для латиноамериканської програми часто залишається поза науковим дискурсом. Цей дисбаланс особливо виразно виявляється на фоні статистичних даних, що понад 85% танцювальної активності припадає саме на тренувальний процес, а не на сценічну реалізацію.

На основі дослідження специфіки походження та виконання танців латиноамериканської програми нами досліджено вплив характеру руху на конструктивно-декоративне вирішення костюма (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Вплив характеру руху на конструктивно-декоративне вирішення костюма

Танец	**Характер рухів (пластика)**	**Конструктивно-декоративні вимоги до костюма**
Самба	Пружні кроки із сильним відштовхуванням за рахунок виконання рухів стегнами. Висока енергія, ритмічні імпульси.	Коротка приталена спідниця з бахромою або пір'ям. Жорсткий бікіні топ із міцних матеріалів. Багато декоративних елементів.
Ча-ча-ча	Ритмічний крок, виразна робота стегнами і грудною клітиною в помірному темпі.	Асиметричні силуети. Спідниця з динамічною пружною фалдою. Оголені плечі та руки.
Румба	Повільні хвилеподібні рухи стегнами і корпусом. Виразна робота рук у плавних дугових рухах. Основний акцент на чуттєвості.	Плавний прилеглий силует, спідниця середньої довжини з високими бічними розрізами. Корсетний топ і рукава. Імітація шлейфу та драпірування.
Пасодобль	Різкі драматичні сталі рухи, імітація кориди. Укорочені стрибкові рухи.	Чіткий конструкційний крій довга спідниця плащ З домінуючими декоративними елементами (образ фламенко).
Джайв	Швидкі підстрибування, багато обертів. Енергійна зміна площини руху.	Коротка спідниця або сукня з об'ємною бахромою. Щільний топ без рукавів. Яскраві контрастні кольори.

Універсальний костюм для виконання всієї латиноамериканської програми бальних танців має бути одночасно зручним, виразним, сценічно переконливим і адаптивним до п'яти абсолютно різних за характером танців. Перш за все, він повинен чітко задовольняти ергономічні вимоги та гарантувати повну свободу рухів, оскільки під час виконання танцю тіло працює у максимальній амплітуді. Отже, костюм повинен комфортно облягати фігуру не обмежуючи жодного руху – від стрибків та швидкісних шоссе до пластичних хвиль корпусу і характерного “кубинського” руху стегон.

Важливою характеристикою костюма для латиноамериканської програми є здатність візуально підтримувати музичну ритміку, підсилювати ефект динаміки, або, навпаки, акцентувати художню драматичність. Забезпечення цієї характеристики можливе шляхом використання рухомих декоративних елементів, що створюють візуальну вібрацію, яка підсилює образну виразність (Додаток Б, рис.Б.1). Стилістична універсальність може бути досягнута за рахунок використання базової форми що зможе трансформуватися за допомогою знімних елементів. Таким чином, уніфікована форма костюма дасть можливість створення варіативності образів для карнавальної самби, фатального пасодоблю або романтичний румби (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Узагальнена конструктивно-композиційна модель костюма

Параметр	**Уніфіковане рішення костюма для латиноамериканської програми бальних танців**
Силует	Пісочний годинник. Прилегла верхня частина (ліф). Асиметрична спідниця з різними варіантами довжини (контрастні рішення, що забезпечують динаміку образу)
Основна форма	Базовий шар імітує боді в поєднанні із багаторівневою та/або асиметричною спідницею
Рукав	Відкриті плечі та/або один довгий рукав, для посилення динамічних характеристик через використання асиметрії в формі
Виріз	V-подібний виріз та/або асиметричне рішення відкритого ліфу на одне плече
Тканина	Біеластичні матеріали, що забезпечують щільне прилягання
Декор	Кристали, блискітки, пайєтки, бахрома – акцент на створення ілюзії додаткового руху
Динамічні елементи	Стратегічно розміщена бахрома та/або асиметричні частини костюма – шлейф, стрічки тощо
Фіксація	Посилена конструкція (внутрішні силіконові вставки, чашки, застібки) для безпеки під час швидких рухів
Колірна гама	Базовий відтінок в поєднанні із багатошаровими акцентами
Взуття	Типові латинські туфлі на підборах, в тон шкіри або в тон ансамблю

Тенденція до індивідуалізації активності, що простежується у нових поведінкових стратегіях споживачів, формує запит на фізичні практики, які виходять за межі традиційного спорту. Популярності набуває так звана “естетизована активність” – танець, йога, барре, які згідно з аналітичними оглядами, стають домінуючими для жіночої аудиторії.

Важливо зазначити, що великий відсоток танцівниць не має на меті публічної презентації власних досягнень, відповідно до їх вподобань, танцювальний процес обмежується тренуваннями й майстер-класами. Проте, навіть за таких умов зберігається потреба у спеціалізованому костюмі, що забезпечує ергономіку, емоційний комфорт, а також, стильову ідентичність, яка є невід'ємною складовою латиноамериканських танців. Таким чином, цільова аудиторія споживачів тренувального одягу не обмежується професійними спортсменками або артистками, а охоплює широкий спектр сучасних жінок, які обирають танець, як тілесно-культурну практику.

Основне призначення тренувального одягу – це забезпечення повноцінного руху, підтримка температурного комфорту, контроль за візуальною структурою руху у дзеркальному просторі студії. Саме на тренуванні закладається рухові автоматизми, відпрацьовуються позиції та коригується ритмічний малюнок. “Одяг для щоденної танцювальної практики - це архітектоніка професійного зростання. Він не має ефекту видовищності, проте є фундаментом виконавської досконалості” [36]. Проте на практиці тренувальний костюм часто спрощується до утилітарного комплекту, що втрачає характерну стилістику латини – її акцентовану тілесність, ритмічність, відкритість та імпровізійну емоційність. Такий підхід вступає у конфлікт із самим характером танцювальної практики, яка вимагає більшої образної включеності, ніж дозволяє проста уніформа. Адже латиноамериканська програма – це не лише набір навичок, а й емоційна робота образом, що дуже подібна до фешн-комунікації.

Концептуалізуючи тренувальний костюм як об'єкт дизайну необхідно закцентувати увагу на його багаторівневій функціональності. Головними функціями тренувального костюму є забезпечення ергономічної відповідності, що дозволяє підтримувати рухову свободу без обмежень. Важливо, що тренувальний костюм має дозволяти чітко візуалізувати техніку виконання танцювальних рухів та створювати емоційний комфорт для споживача за рахунок підтримання цілісності естетичного образу.

Важливо щоб споживач, спостерігаючи за своїми рухами в дзеркалі, відчував себе гармонійно та ефектно, тобто тренувальний одяг повинен відповідати всім рисам художньої виразності що ідейно закладені в латиноамериканській програмі бальних танців.

Всі зазначені вище аргументи сфокусували нашу увагу на виборі тренувального костюма як об'єкту дизайн дослідження, оскільки він виступає не етапом до сценічного образу, а має самостійний естетичний статус.

Тренувальний одяг для латиноамериканських танців повинен уособлювати баланс між функціональністю та естетикою. Беззаперечно – функціональні вимоги є пріоритетними для тренувань, що вимагають комфорту гнучкості та необмежених рухів. Однак естетичні характеристики відіграють дуже вагому роль у формуванні тренувального одягу, вони побічно стають обумовленою вимогою, що впливає на психоемоційний стан виконавця формуючи образність та загальний характер. Тому нами вирішено провести трансформацію композиційних рішень традиційного сценічного костюма латиноамериканської програми у варіант, що стане придатним для тренувань.

2.2. Композиційна структура сценічного костюма латиноамериканської програми бальних танців

Латиноамериканські бальні танці відомі динамікою, експресією, та яскравим стилем костюмів. Конкурсний костюм для латиноамериканської програми бальних танців – це повноцінний художній твір, що має цілісну і продуману композицію підпорядковану вимогам сцени та образності танцю. Натомість тренувальний костюм виконує принципово іншу роль, він покликаний бути зручним і функціональним, але водночас має відображати стильові риси сценічного прототипу, щоб танцівниця могла психологічно відчути образ і відпрацювати візуальний ефект рухів. Отже, постає завдання адаптувати композицію сценічного костюма до потреб тренувального, зі збереженням виразності, але зі зміною їх форми і масштабу відповідно до інших умов використання.

Силует і пропорції сценічного костюма. Сценічні костюми для латиноамериканської програми зазвичай мають прилеглі силуети, що підкреслюють фігуру в поєднанні з розширенням форми до низу – спідниці з бахромою та клинами, які створюють виразний ефект під час руху.

У жіночих сукнях для латиноамериканської програми бальних танців типовим є прилеглий силует – у верхній частині (корсет або боді) з акцентованою лінією талії та розширенням донизу (спідницею різної довжини). Такий Х-подібний силует найкраще відображає пластику рухів латини. При цьому, нерідко можуть застосовуватися асиметричні силуетні рішення, наприклад, оформлення горловини на одне плече або нерівна лінія низу, що додає динамічності образу. Зовнішні силуетні лінії є головними в композиції костюма, вони формують пластичну організацію форми і можуть підкреслювати, або навмисно змінювати, природні лінії тіла. Пропорційні частинки костюма оцінюються за впливом на сприйняття фігури – костюм не повинен спотворювати природні пропорції виконавиці, а має навпаки гармонізувати їх. Саме тому, в костюмах часто застосовується принцип золотого перетину чи інші класичні пропорції при розподілі зон декору і кольору для створення гармонійної композиції.

Тектоніка костюма. Пластичність костюма, його здатність змінювати форму в русі, значною мірою залежить від матеріалів і конструкції. Здебільшого конкурсні сукні виконуються з еластичних трикотажних полотен, що щільно облягають тіло забезпечуючи свободу рухів, і, водночас, демонструючи пластику тіла танцівниці. Так досягається ефект другої шкіри, яка повторює положення тіла. До основного прилеглого шару додаються пластичні декоративні елементи – шифонові волани, шлейфи, бахрома тощо, які реагують на найменший рух, утворюючи плавні лінії в просторі. Композиція сценічного костюма будується з урахуванням того, як матеріал працює в русі – легкі, струминні тканини підсилюють лірику і м'якість танцю, тоді як пружні фактурні матеріали додають виразності і об'єму рухам. Для конкурсних суконь характерні блискучі еластичні тканини та стрейч сітка тілесного кольору, які створюють ілюзію відкритих

ділянок тіла. Пластичні властивості матеріалів безпосередньо впливають на форму костюма, наприклад, важкий щільний оксамит додасть формі статичності, тоді як шифон чи шовк – динаміки та текучості. Таким чином, композиційна структура сценічного костюма для латиноамериканських танців оптимально поєднує прилеглий силует із локальними об'ємними деталями з пластичних матеріалів, що разом створюють виразну форму, яка розкривається в русі.

Ритмічна структура. Важливим композиційним засобом в дизайні костюма є ритмічна організація, оскільки саме ритм визначає динаміку форми та характер образу. В сценічних костюмах ритм проглядається у повторюваних елементах декору – низки бахроми шар за шаром, ряди блискучих елементів, чергування кольорових вставок тощо. Сукня може мати кілька ярусів бахроми на спідниці, і їх рівномірне чергування створює метрично-ритмічну організацію. Ритмічне повторювання елементів об'єднує костюм в композиційне ціле, і, водночас забезпечує його візуальну динаміку. Численний декор часто компонують групами, що формує ритмічну фрагментацію образу, в якій костюм складається з кількох зон активного декору розподілених по фігурі. Наприклад, зона декольте, стегон і зап'ястків може мати найбільшу кількість оздоблення, тоді як інші частини меншу кількість, утворюючи певний ритм домінант і пауз. Важливо, що ритм у костюмі має бути організований з почуттям міри, аби уникнути як монотонності, так і перевантаження образу. Надмірно помірний метричний ритм може виглядати нецікаво, а надто нерегулярний руйнувати цілісність сприйняття композиції. Вдалим можна вважати поєднання різних ритмічних схем, де дрібний ритм (коротка бахрома по краю спідниці) і крупний (чергування великих аплікацій, вирізів та розрізів). Часто застосовують симетричні рельєфні шви на ліфі, які ритмічно членують площину костюма та підкреслюють фігуру, що також є складовою ритмічної організації. Ритм слугує засобом зв'язку всіх частин форми костюма в єдине ціле – рух танцівника задає ритм коливання, бахроми і виблискування стразів, що створює враження ніби костюм живе в такт із музикою та рухами.

Композиційний центр. В сценічному костюмі для латиноамериканської програми бальних танців обов'язково виділяється композиційний центр (домінанта) – той елемент, що першим привертає увагу глядача. Часто домінантою стає зона декольте, що яскраво оздоблена камінням або аплікацією, або ж акцент зміщено на лінію стегон, це може бути великий квітковий елемент або контрастний пояс. Домінанта може бути підкреслена кольором, світлом або контрастом фактур. Для сценічного костюму важливо, щоб домінанта була достатньо масштабною і яскравою, оскільки виконавці знаходяться на паркеті на певній відстані від глядачів. Обрана домінанта тримає всю композицію, а інші елементи підпорядковуються їй. Декоративні акценти можуть бути розташовані асиметрично, наприклад, одна яскрава квітка на правому плечі збалансована загальною симетрією костюма. Асиметричні акценти додають композиції костюма динаміки, тому їх використання має бути обґрунтоване з позиції композиційної єдності, щоб уникнути порушення цілісності образу. Кількість домінант в костюмі має бути обмеженою однією, максимум двома, акцентними елементами, а інші деталі повинні відігравати другорядну роль. Такий принцип підпорядкування забезпечує композиційну цілісність і виразність образу.

Кольорова гама та фактурне рішення. Типова кольорова гама сценічних костюмів латиноамериканської програми бальних танців є контрасною та яскравою. Використовуються насичені хроматичні кольори – червоний, рожевий, жовтогарячий, салатовий, бірюзовий тощо, що асоціюються з енергією та пристрастю латини та виглядають акцентно на паркеті. Теплі кольори випромінюють енергію, створюють ефект приближення та візуально збільшують об’єкти. Холодні кольори, навпаки, створюють ефект стриманості та відчуженості, тому використовуються зазвичай в комбінації із теплими, для посилення контрасту. Головною метою колірного рішення є створення емоційно яскравого, активного образу, що визначатиме естетичний зміст костюма й посилюватиме його символічне значення. Окрім кольорової гами, значну роль відіграють фактурне рішення та рельєфність декору. Костюм для виступів повинен активно взаємодіяти із сценічним освітленням, тому широко

використовується блискуча фурнітура, кристали Сваровські, пайєтки, металізовані нитки тощо (Додаток Б, рис.Б.2). Під проявами софітів такі елементи створюють світловідбивний ефект, сяють при виконанні рухів підсилюючи виразність. Багатошарові фактури створюють рельєфність поверхі костюма підкреслюючі рельєфність образу.

Отже, композиційна структура сценічного костюма для латиноамериканської програми бальних танців складається із чіткого фігурного силуету, має пластичний крій з еластичних матеріалів, ритмічний декоративний устрій, від однієї до двох домінант, насичену кольорову гаму з блискучими фактурами. Його композиція підпорядкована меті посилення виразності, шляхом візуальної активізації рухів та пластики виконання.

2.3 Прийоми композиційної виразності сценічного костюма

Специфічною відмінною рисою сценічного костюма для латиноамериканської програми бальних танців є його здатність “рухатися разом із танцівницею”. Всі рухомі елементи декору створюють відчуття легкості, летючості, ритмічної швидкості та динаміки. Специфіка костюма розрахована на кінетичний ефект, де кожен крок, оберт, рух створює певний малюнок з рухомих деталей одягу.

Певна гіперболізація та декоративна пишність створюють ефект театральності. Під софітами дрібні деталі зливаються в суцільні локальні групи, що дозволяють глядачеві сприймати костюм виразним та експресивним. Дослідниця Л. Цимбала зазначає, [39], що надмірна декоративність є виправданою у сценічному костюмі, щоб підкреслити домінанти декору з далекої відстані, за умов штучного освітлення, і костюм виглядає як частина шоу. Також театральність проявляється в стилізації образу, костюм підкреслює ролі танцю. Це досягається за рахунок використання асоціативних елементів, таких як імітація плаща тореадора в пасодоблі або створення образу циганки. Сценічний костюм – це частина театрального дійства, він має певну наративну функцію, розповідає історію або виражає емоцію через декоративні засоби. В

цілому композиція сценічного костюма балансує на межі ефективності та функціональності, коли естетична виразність займає рівноправне місце.

Важливою особливістю суконь для латиноамериканської програми бальних танців є багатошаровість, як буквальна так і композиційна. Буквальна виражається в нашаровуванні спідниць різної довжини, використанні декількох ярусів бахроми тощо. Композиційна багатошаровість проявляється у великій кількості елементів, які накладаються пошарово, наприклад, орнамент зі стразів поверх мереживної аплікації, яка нашита на основну тканину. Це створює три різні рівні фактур, що зливається в єдиний візерунок та додають глибини візуального образу костюма. Крім того, багатошаровість пов'язана з ритмічною фрагментацією, коли костюм ніби поділений на секції, кожна з яких має свій тип декору, але всі вони ритмічно взаємопов'язані. Глядач сканує образ переходячи від одного ритмічного мотиву до іншого. Такий прийом утримує інтерес і водночас дозволяє зчитувати структуру образу. Кожен шар виконує свою роль – підшита жорстка сітка під спідницею формує об'єм, м'які волани додають рух, бахрома дрібнить контур і додає іскристої динаміки. Відомо, що в композиції костюма ритм слугує засобом впорядкованості та зорової динаміки, створюючи різну активні форми. Використання прийому багатошаровості також забезпечує різне сприйняття костюма статичному положенні та при виконанні танцювальних рухів.

Важливим є використання світлового ритму, що утворюється за рахунок мерехтіння різноманітного оздоблення. Візуально створюється ефект святковості, що підсвідомо сприймається глядачем як візуальний прояв енергії. Також нерідким є застосування вставок з галографічних або металізованих тканин, що утворюють концентровані відблиски. Такі елементи часто розміщуються по краях деталей та утворюють світлові хвилі. Композиційно це свідчить про наявність світлових домінант, оскільки найбільш активні ділянки стають композиційними центрами, що змінюються в процесі виконання танцю.

Підсумовуючи проведений аналіз можна стверджувати, що композиційна виразність сценічного костюма для виконання латиноамериканської програми

бальних танців досягається наступними прийомами: динамічністю форми, театральністю, багатошаровістю та фрагментацією, кольоровими та світловими ефектами, ритмічною організацією та наявністю акцентних домінант.

Зрозуміло, що таке рясне оздоблення і ускладнена композиція є непрактичними поза сценою і в тренувальному одязі були б зайвими і недоречними. Тому, для тренувального одягу постає завдання збереження виразності костюма з адаптованими функціональними вимогами відповідно призначенню.

Отже, сценічний костюм для латиноамериканської програми – це складна композиційна система, в якій декоративна насиченість, яскрава колористична гама та динамічна конструкція працюють для створення виразного образу в умовах сцени та штучного освітлення. Проте, тренувальний костюм, при збереженні усіх стилістичних маркетів, потребує суттєвого спрощення форми і декору задля забезпечення комфорту та візуальної чистоти силуету, що уможливлює контроль техніки виконання. Чітке виокремлення цих відмінностей є базовою передумовою для розробки дизайн-концепції, що об’єднуватиме естетику і функціональність у тренувальному сегменті застосування.

2.4 Адаптація композиційних вимог сценічного до тренувального костюма

Тренувальний костюм призначений для щоденних багаторазових репетицій, тому на перший план виходять ергономічні вимоги – зручність безпечність використання, свобода рухів, зносостійкість тощо. В тренувальному одязі компроміс заради виразності є неприйнятним. Конструкція тренувального одягу повинна враховувати повний діапазон рухів танцівника при цьому деталі одягу не повинні заважати під час виконання танцю.

Силует тренувального костюма має бути простішим, повторювати контури тіла і забезпечувати свободу рухів. Костюм не повинен бути обтяженим жодними каркасами чи важкими нашаруваннями. Тренувальний одяг повинен також легко надягатися або зніматися та витримувати часте прання, в той час, як

сценічні костюми нерідко мають делікатне декоративне оздоблення та не розраховані на щоденне використання та прання. Головним чинником при проєктуванні тренувального одягу є підпорядкування призначенню, тобто всі елементи мають бути функціонально обумовлені. Ергономічні характеристики є головним критерієм для проєктування тренувального костюма, що кардинально відрізняється від сценічного. Це повинно бути враховано під час підбору композиційних рішень.

В тренувальному процесі важливо щоб сам танцівник та тренер могли добре бачити положення тіла, лінії рук, ніг, роботу корпусу тощо. Для цього тренувальний одяг повинен забезпечувати гарну візуалізацію – силует не повинен бути спотворений перевантаженими елементами одягу. Тренувальний костюм повинен мати досить простий, лаконічний крій та мінімум декору (Додаток Б, рис. Б.3). З цією ж метою часто обирають чорний або інші нейтральні кольори, які дають можливість зосередитися на пластиці рухів виконавця. Цілісність силуету та відсутність надмірної кількості членувань, забезпечує візуальну простоту та чистоту форми. Це не означає повну відмову від декору, а формує нове завдання його коректної адаптації зі збереженням образності та виразності.

Всі елементи декору тренувального костюму повинні мати логічне обґрунтування або функціональне або помірно-естетичне. Раціональність конструктивного членування форми – один із критеріїв якості функціонального одягу, що підтверджує правило за яким форма підпорядковуються функції. Для тренувального костюма, зазвичай, використовується мінімальна кількість швів, ергономічно обґрунтовані виточки, посилені шви у зонах навантаження тощо. В тренувальному одязі часто повністю відмовляються від пришивних елементів декору на користь принтів чи фактурного малюнку на тканині, що забезпечує практичність та безпеку. Конструктивна композиція тренувального костюма – це прості геометричні лінії, оптимальні пропорції виробу наближені до пропорції людського тіла, мінімум швів та багатошарових елементів (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Композиційні характеристики сценічного та тренувального костюма

Критерій	Сценічний костюм	Тренувальний костюм
Силует	Прилеглий, виразний, складний, асиметричний.	Прилеглий, ергономічний, зазвичай симетричний.
Пропорції	Акцентовані, підкреслена лінія талії, гіперболізація форм для досягнення сценічного ефекту.	Природні пропорції, збалансовані довжини.
Колір	Яскрава насичена кольорова гама, контрастні, чисті кольори	Переважно нейтральні тони та гармонізована кольорова гама, візуальна стриманість.
Декор	Активний. Стрази, паєтки, бахрома, аплікації, об'ємні акценти.	Стриманий. Принт, логотип, контрастні вставки.
Матеріал і фактура	Блискучі текстурні тканини, багатошаровість, рельєфність.	Матова або помірно блискуча тканина.
Візуальні акценти	Чіткі композиційні домінанти – оформлення декольте, лінія талії, стегна. Кольоровий і рельєфний контраст.	Можливі легкі акценти без зайвого об'єму
Ритм	Декоративний ритм через повторювані елементи.	Помірне використання ритму.
Відкритість тіла	Максимально відкритий, досягнення ефекту оголеності через застосування спеціальних тканин	Помірно відкритий
Комфорт	Можливо наявність виразних гіперболізованих елементів, призначений для виступів і не передбачає довгого носіння	Максимальний комфорт, адаптований до тривалого носіння.
Універсальність	Видовищність, низька зносостійкість, не передбачено прання.	Універсальність, трансформативність висока зносостійкість, підходить для щоденного використання

Важливо зазначити, що під час тренувань танцівник працює перед дзеркалом, спостерігаючи за своїми рухами, з метою коригування техніки. Важливим аспектом є те, що тренувальний костюм має забезпечувати відображення реальної пластики тіла. З цією ж метою тренувальні костюми

несуть в собі симетричність образу, адже так легше побачити недосконалості у танці. Проте, дуже важливим залишається, щоб танцівник бачив дзеркалі образ наближений до сценічного, що підвищує впевненість та образність виконання. Отже, тренувальний костюм повинен балансувати між функціональною нейтральністю і мотиваційною виразністю, що може досягатися через застосування елементів, що підтримують образ.

2.5 Адаптаційна трансформація тренувального костюма

Нами виокремлено кілька ключових композиційних прийомів адаптації сценічного до тренувального костюма, що забезпечують збереження характеру і стилістики образу, водночас підвищуючи комфорт та функціональність.

Виділення основних візуальних ідентифікаторів одягу для латиноамериканської програми бальних танців допомагає провести адаптацію до тренувального контексту. Процес такого адаптивного спрощення тренувального одягу зі збереженням латиноамериканського вайбу вимагає семіотичного розуміння – які конкретні візуальні сигнали передає виступ. Хоча й у спрощеному вигляді, вони мають бути збережені особливо при переході до іншого функціонального контексту. Тому необхідно виокремити мінімально «життєздатні естетичні знаки», які все ще викликають бажану емоційну та стилістичну реакцію у цільової аудиторії.

Для цього ефективного спрощення важливо виокремити основні елементи для ідентичності та динамічності вираження загальної ідеї, і ті, які є підсилюючими, і більш притаманні для використання на турнірах.

Систематизація адаптації сценічного до тренувального одягу із збереженням базових функцій елементів костюма для виконання латиноамериканської програми бальних танців представлена у таблиці 2.4.

Таке розділення костюма на конкретні складові елементи, дозволяє детально проаналізувати, як кожен компонент сприяє загальній сценічній естетиці. Це дозволяє адаптувати елементи сценічного костюма до тренувального на основі продуманих рішень.

Доцільною є стилізація декору, яка полягає у спрощеній сценічного оздоблення до графічного інтерпретованих рішень. Замість об'ємних аплікацій, стразів чи пір'я, пропонується використовувати принтовані тканини, що передають змістовий мотив у площинній формі (Додаток Б, рис.Б.4). Наприклад, застосування леопардового принту може транслювати експресивний образ зберігаючи асоціативний зв'язок із силою та еротизмом танцю. Аналогічно, квіткові елементи сценічного костюма можуть трансформуватися в друк або конструктивні форми. Такий підхід дозволяє зберегти семантику образу та уникнути надмірної декоративності.

Таблиця 2.4

Систематизація адаптації сценічного до тренувального одягу латиноамериканської програми бальних танців

Елемент	**Сценічне застосування**	**“Функція” для виступу**	**Варіант спрощення в тренувальному одязі**
Силует	Прилеглий ліф, розширена спідниця	Підкреслює вигини, створює враження динаміки та пружності	Більш прилеглі силуетні лінії з підвищеною еластичністю
Оформлення горловини	Глибокий V-подібний виріз, оголені плечі	Привертає увагу, зорово видовжує шию	Помірний виріз, можливе використання сітки
Рукава	Об’ємні рукава, волани, бахрома	Підкреслює пластику рухів	Зменшення форми, додані вирізи для імітації руху
Оздоблення	Рясний декор зі стразів тощо	Блиск та ефект святковості	Тканини з мерехтливим ефектом
Текстура тканини	Прозорі багатошарові елементи	Додає багатошарову глибину та плавність в русі	Вставки з еластичної сітки, незначне нашаровування
Кольорова гама	Яскраві, контрасні кольори	Акцентований прояв енергії танцю	Стримані кольори, адаптація до функціоналу
Принт	Сміливі анімалістичні чи квіткові принти	Привернення уваги, пристрасність, чуттєвість	Акцентування принцом та формування враження пристрасності, чуттєвості

Ритмічне спрощення композиції передбачає зменшення кількості повторюваних елементів. Якщо сценічний костюм передбачає складну і насичену ритмічну структуру, то тренувальний варіант зберігає лише окремі ритмічні акценти – оборку замість бахроми, асиметричну деталь, повтор принта тощо. Завдяки цьому ритм костюма стає впорядкованішим, менш візуально перевантаженим, але все ще зберігає динамічність необхідну для візуальної виразності в русі.

Трансформація об'ємного декоративного фокусу у графічну площинну форму реалізовану через принт чи розпис, дозволяє зробити перенесення акцентів в площину. Така заміна дозволяє досягти достатнього рівня композиційної виразності без ускладнення конструкції. Використання принтованих елементів виконує функцію домінанти, замінюючи потребу в окремих прикрасах. Принтовані елементи передають енергію та характерність образу, але не додають фізичної маси, не обмежують рухів і не потребують складного догляду.

Мінімізація об'ємного декору спрямована на збереження лише тих елементів оздоблення, які мають ключове значення для образу. Усі другорядні та утилітарно необґрунтовані прикраси мусять бути прибрані. Такий підхід відповідає принципам ергономічного та сталого дизайну, де важливі легкість, безпечність і зручність використання.

Робота з кольором і фактурою компенсує відсутність об'ємного декору. Гармонійна кольорова гама створює ілюзію відкритості і гармонійного поєднання із принтованими елементами. Комбінація матових і прозорих текстур додає глибини, багатошаровості композиції, фактурний контраст робить образ жвавішим без застосування додаткового декору.

На відміну від сценічного костюма, де переважає візуальна насиченість, тренувальний одяг орієнтований на помірність і динамічну рівновагу. Баланс композиційної активності досягається через поєднання спокійних і виразних зон костюма. Асиметрія, трансформаційні елементи та оптичні акценти дозволяють варіювати ступінь активності в залежності від контексту використання. Такий

підхід відповідає сучасним принципам функціонального та адаптивного дизайну й одночасно посилює естетичну гнучкість.

Отже, адаптація сценічного костюма до тренувального, полягає у трансформації композиційних рішень з огляду на посилення значення функціональних вимог. Запропоновані прийоми можуть слугувати для збереження образної виразності, емоційного навантаження і стилістичної ідентичності без втрати зручності та ергономічності.

2.6 Опис потенційного споживацького сегменту

Цільова аудиторія, що визначає параметри нашого дослідження, являє собою специфічно окреслену соціокультурну групу з виразними соціодемографічними, психологічними та поведінковими характеристиками.

Це жінки віком від 18 до 45 років, які займаються латиноамериканськими танцями на аматорському, напівпрофесійному або професійному рівні. Переважно це мешканки урбанізованих середовищ із населенням понад 100 тисяч осіб, які мають вищу освіту або є студентами, активні, з фінансовими можливостями на рівні середнього та вище середнього класу. Для них танець виступає засобом тілесного самовираження емоційного самопізнання та візуальної самопрезентації.

Психологічні риси цієї категорії споживачок окреслюють її як групи, що характеризуються амбітністю, відкритістю до сенсорно-естетичного досвіду, високою тілесною свідомістю та візуальною чутливістю. Вони демонструють рефлексивний підхід до формування власного зовнішнього образу, виявляють вимогливість до естетичної складової навіть у предметах функціонального призначення. Для них важливо, щоб одяг був комунікативним засобом та транслював їх цінності .

Все це обумовлює досить логічний запит на комплексні рішення. Представниці даної цільової групи демонструють прихильність до таких елементів, як асиметричні силуети, відкриті зони, пластичні та виразні рішення в ділянках грудей, рук та стегон, що посилюють акценти під час танцю. Серед

естетичних вподобань переважають анімалістичні та абстрактні принти, що символізують енергію, внутрішню пружність і характер танцю.

2.7 Адаптивність до індивідуальних сценаріїв використання

Для означеної цільової аудиторії тренувальний одяг набуває ролі емоційно-сценічного засобу самопрезентації, здатного надихати та формувати цілісний образ. Це адаптує функціональне естетичні характеристики костюма до ключових критеріїв якості, коли здатність забезпечення комфорту не передує створенню візуального образу. Нами розроблено анкету із 14 питань (Додаток В) та проаналізовано результати опитування 54 жінок, що дозволяє деталізувати типові патерни споживання. Виокремлені та структуровані поведінкові патерни цільової аудиторії наведено в таблиці 2.5.

Таблиця 2.5

Виокремлені поведінкові патерни цільової аудиторі

Параметр	Вибір ЦА
Частота тренувань	2-3 рази на тиждень
Ціль тренувань	Фізична активність, самопрезентація
Виступи на турнірах	Не всі прагнуть
Спеціальні костюми	Так, купують декілька різноманітних комплектів
Вимоги до тренувального костюма	Поєднання функціональності, естетики та комфорту
Образні вимоги до тренувального костюма	Трансяція жіночності, грації, пластики

Основна частина респонденток (61%) тренується два-три рази на тиждень, водночас, 45% з них – не планують участь у змаганнях, що підтверджує неформальний лайфстайл орієнтований характер танцювальної практики. Більшість жінок (57%) вважають візуальну привабливість тренувального костюма дуже важливою, а 70% відзначають потребу у вираженій жіночності силуету. Найбільш затребуваними функціональними характеристиками

виявились еластичність тканини (91%), фіксація одягу на тілі (76%) і свобода руху (70%). З естетичних домінант пріоритетними стали відкритість, декоративність та легка театралізація образу – використання бахроми, асиметрії та яскравих акцентів.

Цінова чутливість цільової аудиторії залишається помірною – 78% готові витрачати на тренувальний комплект від 1 000 до 4000 грн. Це свідчить про орієнтацію на якісний, довговічний та естетично привабливий продукт, що відповідає запиту. Зазвичай представниці цільової аудиторії купують окремий костюм саме для танців. Образна функція костюма грає при виборі дуже важливу роль, оскільки має уособлювати жіночність, силу, грацію і тілесну свободу, виступаючи візуальним інтерпретатором їх внутрішнього стану. Отже, дизайнерські рішення повинні бути сформульовані як потреба створення одягу, що забезпечує одночасно фізичний комфорт, естетичну відповідність та продукує мотиваційний ефект у танцювальному процесі.

Отже, зрозуміло, що тренувальний одяг для латиноамериканської програми бальних танців має виконувати функцію репрезентації персональної естетики танцівниці навіть у межах тренувальної зали.

Висновки до другого розділу

Проведений аналіз композиційної структури сценічного та тренувального костюма для латиноамериканської програми бальних танців дозволив виокремити основні елементи, що формують його виразність, ергономічність та стилістичну ідентичність зберігаючи комунікативні функції в контексті виконавець-костюм-глядач/судді. Проте, важливо враховувати, що ці складові довершеного виразного образу не є константними, вони постійно зазнають змін під впливом глобальних модних тенденцій, технологічних інновацій, культурних змін та трансформацій. Для забезпечення конкурентоспроможності та сучасної відповідності духу часу, важливо інтегрувати актуальні світові тренди, що формують візуальні коди споживача і визначають напрямки розвитку спортивно-сценічного сегмента моди.

РОЗДІЛ 3
ПРОЄКТНО-КОМПОЗИЦІЙНИЙ

Отримані в попередніх розділах відомості стали підґрунтям для формування цілісної дизайн-концепції, що поєднує функціонально-ергономічні вимоги з актуальними естетичними рішеннями та дозволяє сформувати цілісний образ. У систему проєктних рішень послідовно трансформуються розглянуті в розділі тренди – athleisure та soft sportwear, «нова нейтральність» леопардового принта в комбінації з рисами тихої розкоші та трендовою кольоровою гамою. Результати аналізу формотворчих, конструктивних, колористичних та декоративних прийомів сформували концепцію та структуру колекції.

3.1 Athleisure та soft sportwear – як головні індикатори розмиття кордонів між сегментами сучасної моди

В сучасні часи індустрія моди переживає значні зміни, що одночасно впливають на високу моду та функціональний одяг. Сучасні тренди відображають прагнення дизайнерів поєднати естетику і функціональність. На цьому грунті зростає популярність атлетично повсякденного стилю (athleisure) [40] та м'якого спортивного одягу (soft sportwear) і прослідковується тенденція розмиття границь між спортивним костюмом та повсякденним гардеробом. Одночасно в фокусі уваги дизайнерів фігурує ностальгія за минулими десятиліттями, природними мотивами та інноваційними технологіями. Такі тренди формують нові підходи до дизайну одягу, де важливо забезпечити свободу рухів, комфорт і виразну стилістику.

Однією з визначальних тенденцій середини десятиліття є зближення моди та спортивного одягу. За даними Business of Fashion[41], межа між повсякденним вбранням і одягом для тренувань продовжує розмиватися що підтримує зростання категорії “sportwear” значними темпами (Додаток Г, рис. Г.1, рис.Г.2).

Значна частина молодих споживачів-міленіалів покоління Z носять елементи athleisure декілька разів на тиждень, незалежно від того чи займаються

вони спортом. Це свідчить про те, що спортивний костюм набуває статусу щоденного одягу, диктуючи дизайнерам необхідність поєднувати технологічність зручність та трендовий зовнішній вигляд.

Ця тенденція відповідає прогнозам тренд бюро Lidewij Edelkoort, Trend Union, яка ще 10 років тому передбачала “Entertraining”, тобто злиття розваги і тренування та стрімкий розвиток моди на активний спосіб життя [42]. Нині ці прогнози реалізуються – активний одяг став яскравою точкою індустрії моди, а дизайнери високого рівня включають спортивні елементи до колекцій - колаборації Nike and Jacquemus [43], Adidas and Gucci [44] ((Додаток Г, рис. Г.3, рис.Г.4) тощо.

Особливо після потрясінь пандемії ковід-19 споживачі цінують комфорт і здоров'я, що впливає на силует і матеріали, які використовують для одягу. Замість жорстких конструкцій переважають м'які, затишні форми оверсайз і унісекс. Спостерігається рух від прилеглих легінсів до вільних штанів і комплектів. Сучасні молоді люди віддають перевагу широким спортивним штанам, боксоподібним футболкам, вкороченим худі, тобто більш розслабленому стилю замість колишніх приталених комплектів [41].

Як зауважує видання Business of Fashion, для молоді комфорт – це, перш за все, свобода і невимушеність. Характерним прикладом є те, що інструктори йога відмовляються від легінсів на користь вільних трикотажних штанів чи лляних брюк, що забезпечують комфорт та гігієнічні властивості. Такий soft sportwear диктує використання м'яких, приємних до тіла матеріалів – трикотаж, футер, віскоза і вільного крою, що не обмежує рухів. Одночасно дизайнери підтримують функціональність – одяг має відповідати активності для якої він спроектований.

3.1.1 Тиха розкіш та “нова нейтральність” леопардових принтів

Трансетери продовжують звертатися до естетики минулих десятиліть. Зокрема на 2020 припадає 20-річний цикл повернення стилістики початку нульових та пізніх 90-х. Це проявляється у відродженні таких елементів як

об'ємний бульбашковий силует, низька посадка, відверті вирізи, блискучі тканини, тобто актуальним стає все, що було популярним в 2000-х роках і нині повертається на подіум [45]. (Додаток Г, Рис.Г.5)

Тенденцію на тиху розкіш, стриманий мінімалізм нейтральних кольорів, поступово змінює зворотній рух до більш експресивних деталей і принтів. Експерти відзначають, що після тривалого періоду панування мінімалізму, споживачам забракло виразності і вони шукають способи додати родзинку в образ без надмірностей [46]. Саме цим пояснюють нову хвилю популярності анімалістичних принтів, зокрема леопардового, який дозволяє урізноманітнити гардероб не втративши елегантності (Додаток Г. Рис.Г.6-Г.7).

З іншого боку фокус сучасних трендів потрапляє прагнення до фантастичного, втеча у віртуальні світи і мрії. Агентство WGSN спільно з системою Coloro проголосили кольором 2025-го року відтінок future dusk – загадкову суміш синьо-фіолетового, що символізує потойбічність і еспейпізм у період невизначеності [47].

Цей глибокий космічний колір, за словами аналітиків, уособлює містерію та трансформацію, відкликаючись на теми переходу і змін у сучасному світі. Future dusk навіяний естетикою метавсесвіту, нічного неба та космічних досліджень, тобто відображає інтерес до технологій і майбутнього. Палітра запропонована WGSN та Coloro для 2025-2026 років, теж поєднує реальне й віртуальне. Поруч із Future dusk прогнозується Transcendent Pink, ледь вловимий, нейтральний рожевий, фантазійний біолюмінесцентний бірюзовий, теплий Sunset Coral та сяючий жовтий Rey Flower натхненний соняшниками (Додаток Г, Рис. Г.8). Ці кольори відображають теми втечі від реальності, прагнення радості й усвідомленого гедонізму у складні часи. Отже, в моді співіснують два полюси – з одного боку заспокійливі базові відтінки для комфорту, з іншого – інтенсивні, сюрреалістичні акценти, як втеча у світ фантазій.

У моді 2025 2027 років зберігається тренд на прилеглі форми що підкреслюють тіло, особливо у вечірньому та сценічному вбранні. На подіумах домінують боді-силуети у вигляді суцільних комбінезонів зі стрейчевих

матеріалів. Бренд Mugler [48] прославився ефектним боді та корсетними сукнями, що стали знаковими для естетики сексуальної провокації. У колекції Mugler S/S 2024, були представлені прилеглі сукні з ілюзією оголеного тіла та довжелезними шлейфами у вигляді шифонових щупалець, а також second skin second skin body розшити прозорими паєтками, що імітують біолімінесцентних істот [48].

Такі драматичні рішення краще підходять для сценічних образів, проте в практичному одязі для танців цей тренд виражається у популярності боді комбінезонів та леопарду, як бази тренувального ансамблю. Вони щільно прилягають до тіла і демонструють пластику рухів танцівниці, забезпечуючи комфорт. У танцювальній практиці часто використовуються боді з довгим або коротким рукавом, комбіновані зі спідницями чи штанами. Це відповідає загальній моді на унітарди і леотарди, навіть поза балетним залом. Сучасна молодь, що активно наслідує модні тренди, поєднує їх з жакетами чи джинсами, як елемент streetwear.

Одночасно дизайнери ускладнюють силуети конструктивними вирізами і асиметрією, надаючи одягу футуристичного характеру. Сегментовані або різані форми стали характерними для Dion Lee [49], його колекції містять топи і сукні з геометричними розрізами, корсетні бретелі, що імітують ремені безпеки та холтери із вирізами, які оголюють тіло фрагментарно. прийом кат аут набув масової популярності. Відкрита ділянка на талії, плечах чи спині, надає звичайному силуету сучасного вигляду і підкреслює фігуру. У колекції Mugler S/S 2024 застосовані застібки по швах, які утворюють проміжки оголеності, а основою слугує тілесна сітка для досягнення ефекту павучих елементів рукавів та штанин. Такі ілюзорні конструкції можуть мати місце у тренувальному одязі для підвищення виразності. Можна використовувати вставки з сітчастого трикотажу тілесного кольору або перфорації в стратегічних зонах, щоб надати одягу легкості та забезпечити вентиляцію, зберігаючи при цьому цілісний силует.

Асиметрія в формі також користується популярністю в сучасних трендах. Вона часто проявляється в топах на одне плече, спідницях з нерівним низом, боді з одностороннім вирізом на лінії талії. Такі конструктивні елементи притаманні стилістиці спорт-шик і широко застосовуються в тренувальному одязі для танцівниць.

На противагу прилеглому силуету присутні розслаблені форми з надмірним об’ємом (Додаток Г, Рис. Г.8-Г.9). Особливо це характерно для молодіжного стилю та стилю Casual – це популярні штани парашути, штани з високою посадкою, вільні світшоти і куртки Бомбери. Business of Fashion відзначає, що у 2025 році частка легінсів в асортименті спортивних брендів зменшилась майже вдвічі, поступаючись місцем іншим, більш вільним, силуетам [41].

Move Dance [50], у прогнозі на 2024 рік, активно пропагував багатошаровість – в якості базового шару використовується леотард або комбінезон в комбінації з спідницею або легкими шифоновими штанами, в комбінації із світшотами та різними верхніми накидками. Це дозволяє комбінувати різні фактури і ускладнювати силует досягаючи індивідуальності в образі.

3.1.2 Еклектика конструктивних та вибагливих форм

Також одним з трендів сучасної моди є гра з нестандартними пропорціями – зміщення лінії талії від її природного розташування, надмірно подовжені рукава, вкорочені жакети тощо. У танцювальному одязі такі пропорції можуть проявлятися в укорочених топах-компаньйонах до спідниці або штанів, або ж у подовжених рукавах, бахромі на тренувальних топах, які створюють ефект руху. Таким чином, силует в сучасні моді набуває досить еклектичного характеру, в якому гармонійно співіснують прилеглі форми в комбінації з перебільшеним об'ємом, залежно від задачі – акцентування певного конструктивного поясу.

Часто нестандартні конструктивні рішення реалізовуються за рахунок використання прийому трансформації, що додає одягу універсальності та

виразності. Для тренувального костюма це може реалізуватися за рахунок використання знімних елементів, що забезпечує широку варіативність виробів.

Анімалістичні принти не втрачають популярності з середини десятиліття. Леопардовий принт переживає справжній ренесанс, його називають “новою нейтральністю” сезону [46].

В попередні роки мінімалістична естетика відтіснила кричущі принти, проте вже з 24-го року розпочався період масового повернення леопарда. Світові зірки такі як Kendall Jenner, Dua Lipa, Halle Berry та інші, дедалі частіше з'являються в леопардових пальтах, сукнях чи аксесуарах [51].

Vogue відзначив 2024 рік, як леопардових принтів – від модних показів Prada і Michael Kors до стрімкого росту продажів речей з цим візерунком [46].

Світова статистика підтверджує цей тренд, оскільки пошукові запити зросли на десятки і сотні відсотків. На платформах John Lewis і eBay фіксували +170% до попиту на леопард принт загалом, і + 380%, на “leopard print coat” порівняно з попередніми роками [52].

Мас-маркет бренди ледь встигають поновлювати леопардові джинси і брюки, які миттєво розкуповують тисячі людей. Основною причиною такої популярності є універсальність леопардового принта, а модні рев'ювери охрестили його “класикою і з перчинкою”, адже він поєднує в собі елегантність в комбінації з викликом та бунтарством. Багато в чому зовнішній вигляд леопардового принта залежить від стилізації образу та способу його носіння. Використання леопардового принту в тренувальному костюмі дозволить привнести актуальний модний акцент. Важливо відмітити, що леопардовий принт вже активно використовується саме в Practice Wear для бальних танців . Спеціалізований бренд Dance dressing, у 2024 році включив до топ 10-новинок тренувальну сукню Leopard and Black, що являє собою чорний латинський практик дрес із леопардовим малюнком, який дає змогу випустити свою дику натуру на тренуванні. [53]

Саме тому леопардовий принт можна розглядати як центральний декоративний мотив, для розробки ескізів тренувального одягу, оскільки він є трендовим, функціональним, та підкреслює візуальну динаміку в русі.

Окрім леопардового, актуальності набирають абстрактні та цифрові принти, які продовжують розвиватися під впливом теми метавсесвіту – це градієнти омбре, кіберузори та різноманітні оптичні ілюзії.

В згаданій колекції Mugler S/S 2024, представив джинси і жакети, розпилені градієнтним забарвленням та цятками, навіяними забарвленням морських слимаків, що є виразним прикладом поєднання природних мотивів і новітніх технік фарбування [54].

Для спортивного та танцювального одягу такі принти можуть бути доречними у вигляді кольорових вставок, але домінуючі складні принти можуть бути занадто активними та відволікати увагу від пластики тіла. Тому, оптимальним рішенням є використання акцентного принту на окремих деталях, або ж принтованого комплекту, що збалансовано однотонними елементами.

Як вже зазначено вище, сценічний костюм латиноамериканських танців відомий своєю пишною декоративністю – це і мерехтливі стрази, і довга бахрома, і пір'я, і мереживо тощо. Адаптуючись до функціонального рівня, в тренувальному одязі надмірний декор є недоцільним, але елементи сценічної естетики можна адаптувати в спрощеному вигляді, використовуючи блискучі принти або вставки з металізованої тканини. Сучасний тренд на повсякденні прикраси Everyday embilishment заохочує застосовувати блиск в повсякденному житті. У колекціях Resort 2025 багато світових дизайнерів додали паєтки і блискітки до речей повсякденного гардеробу, особливо популярними стали спідниці повністю виготовлені з паєток [45]. Це свідчить, що помірний блиск виглядає доречно у буденному контексті, і може бути передбачений в якості мінімального оздоблення для тренувального одягу, що підсилить виразність та збереже загальний настрій.

Декоративні матеріали романтичного спрямування теж користуються популярністю в сучасних трендах. Прозоре мережево у поєднанні зі

спортивними формами створює цікавий контраст, додаючи витонченості та екстравагантності. Хітом танцювальної моди третього десятиліття XXI сторіччя Залишаються сітчасті тканини, які надають образу виразності та легкості.

3.2 Трендова кольорова гама 2025-2027 років

Кольорова палітра моди у досліджуваний період стає більш природною та заземленою. Після хвилі неонових і ультраяскравих кольорів на початку 2020 років, споживачі повертається до спокійних тонів коричневого, бежевого, оливкового, сірого тощо (Додаток Г, Рис. Г.8). Це підтверджується вибором Pantone Colour Institute 2025 року – відтінок Mocha Mousse – м'який, огортаючий, світло-коричневий, натхненний кольором кави з молоком. Pantone описує його, як затишний, теплий відтінок, що втілює прагнення до комфорту. Різноманітні відтінки коричневого від кремово-бежевого до шоколадного, набули статусу нової бази [55].

Відтінок Mocha Mousse з'являється у колекціях одягу, косметики, дизайну інтер'єру, як універсальний колір, що пасує до всього. У моді попередніх років домінували холодні сірі чи чорні, як нейтральні відтінки. Проте зараз, їх місце посідають пісочні, карамельні та шоколадні відтінки. Цей тренд вписується в загальний напрям Earth Tones, додаючи до класичного чорного сучасний акцент у вигляді відтінків лате чи кави.

Попри популярність натуральних кольорів, незабутими залишаються яскраві відтінки, проте їх використання більш дозоване. Сучасним трендом є колористичний допінг – використання одного насиченого кольору, як акценту, на фоні нейтральної бази. У Resort 2025, багато колекцій демонстрували глибокий бордовий, як новий чорний сезону [45].

Використання бордового, у відтінку Wine та Burgundy, стало дуже модним завдяки впливу Gucci та Ferragamo. В комбінації з коричневими тонами, він створює враження витонченості та розкоші. Іншими модними акцентами є жовтогарячий апельсиновий, рожевий Барбі, пік популярності якого прийшовся на 2023 рік, проте трансформуючись у відтінок фуксії, він не полишає модних

рейтингів для створення вечірніх образів. У спадок від діджитальної естетики залишаються електричний синій та неоновий лайм, що широко та активно використовуються у спортивних колекціях для молоді.

Проте в цілому як зазначає Coloro, в своїх трендах бренди зміщують фокус то використання більш універсальних та довготривалих кольорових комбінацій [47]. Тому, більшість яскравих кольорів 2025-2027 років, мають бути або приглушеними, або мати своєрідний припилений відтінок, що зменшуватиме ефект «занадтої сезонності» та чіткого «виходу з моди».

Для тренувального костюма, що позиціонується як естетично виразний, проте функціонально обумовлений одяг, перевантаження яскравими кольорами є недоречним. Тому вибір бежево-коричнево-чорної кольорової гами виглядає виправлено з точки зору трендів Quite Luxury – стримана розкіш, яка в тренді серед широкої публіки. Колаборація Jacquemus and Nike виконана повністю в нейтральних тонах білий, беж, коричневий, сірий і немає жодного яскравого кольору [56-57]. Це демонструє, що нейтральна гама може виглядати дуже сучасно і сенсуально. Вибір природних кольорів підкреслює форму і фактуру не відволікаючи акцентним кольоровим шумом. Комбінування нейтральних тонів з тваринним принтом дозволить досягти ефекту стриманої екзотики, дозволивши привернути увагу, і одночасно, зберегти цілісність і елегантність образу.

Чорно-білий контраст дещо відходить на другий план, поступаючись складнішим поєднанням. Наприклад, мікс «чорний-коричневий» раніше вважався табу в моді, а зараз – навпаки, виглядає свіжо і витончено. Чорний колір залишається базовим для вечірнього і тренувального одягу, проте в комбінації з шоколадним, коньячним, верблюжим та іншими відтінками коричневої гами, створює відчуття благородної стриманої розкоші та експресії. Останні роки трендовим стало поєднання різних нюансних проявів одного кольору – Total Look, що додає образу глибини, залишаючись в межах стриманої палітри. Актуальність використання бежево-коричнево-чорної кольорової гами підтверджена активним зверненням до неї світових модних лідерів.

Нами проаналізовано глобальні модні напрями 2025-2027 років за даними WGSN, Trend Union, Vogue Runway, Panton Color, Business of Fashion, The Impression тощо та їх адаптацію до естетизованого тренувального одягу для виконання латиноамериканської програми бальних танців. Розглянуто ключові форми і силуети, конструктивно-композиційні рішення, декоративні прийоми, матеріали, колористичні тренди і принти, а також, трендову трансформацію сценічних принтів дизайну у формат практичного танцювального костюма.

Розглянуті сучасні модні тенденції формують цупке підґрунтя для формування авторських сучасних рішень. Виявлені прийоми – комбінування асиметрично розташованих елементів, використання контрастної комбінації фактур та кольорів, наявність акцентного леопардового принту, поєднання нейтральної кольорової гами з акцентними деталями, помірне та збалансоване використання блискучих елементів та тканин, безпосередньо трансформуються у композиційні та конструктивні рішення майбутньої колекції. Таким чином, на наступних етапах дослідження заплановано провести чітке формування концепції колекції, забезпечивши втілення функціональності тренувального одягу в поєднанні із естетикою, розмаїттям та театральністю сценічного.

3.3 Концепція колекції

3.3.1 Загальна концепція колекції

Основною ідеєю створення колекції тренувальних костюмів для латиноамериканської програми бальних танців є ідея інтеграції функціональності тренувального одягу та високої естетики сценічного образу. Вона відображає актуальні тенденції виявлені в результаті проведених передпроєктних досліджень, а також враховує аналіз цільової аудиторії – активних жінок віком від 18 до 45 років, які прагнуть поєднувати спортивну форму, індивідуальність і сценічну виразність. Концептуальна основа колекції ґрунтується на синтезі трьох ключових принципів – динаміка руху, візуальна акцентність та ергономічна адаптивність.

Головною метою колекції є створення цілісних образів, здатних трансформуватися зі сценічного простору у тренувальний, без втрати художньої виразності та композиційної єдності, з одночасним збереженням функціональної та ергономічної складової.

Важливим завданням колекції є створення костюмів, які одночасно відповідають тренувальним вимогам та естетичним аспектам латиноамериканської програми бальних танців. Ергономічна складова може бути досягнута за рахунок підбору оптимальних характеристик, та їх подальшої комбінації. Це – логічне поєднання довжин, які не обмежують амплітуду рухів, з варіативними розрізами та вирізами, що забезпечують легкість сприйняття та комфорт під час тренувань. Важливою складовою залишається стабільність посадки та фіксація костюма на фігурі за рахунок використання еластичних матеріалів.

Забезпечення естетичною складової базується на акцентуванні виразності рухів за допомогою використання декору та фактури.

Єдність колекції забезпечуватиметься за рахунок використання принципів композиційної організації форми костюма.

Використання динамічних акцентів, дозволяють сфокусувати погляд глядача відповідно траєкторії руху виконавиці. Цього можна досягти за рахунок використання вертикальних або діагональних ліній, у вигляді бахроми, та використанні асиметрії в оформленні низу виробу.

Пропорційно збалансоване поєднання верхньої та нижньої частин костюма буде використано для акцентування граційної пластики та візуального витончення фігури.

Ритмічне розташування повторюваних елементів декору дозволить сформувати візуальний ритм, який відповідатиме музичному темпу.

Використання асиметричних вирізів в комбінації з напівпрозорими вставками, також утворюватимуть ритмічне розташування, що дозволить візуально видовжити силует, підкреслити лінію талії та роботу плечового та стегнового поясів.

В основу візуальних проявів майбутньої колекції буде покладено характеристики, що стилістично та за загальним вайбом асоціативно втілені в мудборді колекції (рис.3.1) . Силует – переважно прилеглий у верхній частині з варіативними розширеннями до низу виробу. Головним декоративно-конструктивним прийомом обрано асиметрію, що знаходитиме свій прояв у комбінації вирізів, довжин та розташування деталей. Контраст фактур та використання рухомих елементів, що взаємодіють із пластикою танцю, підсилюватимуть враження динаміки в костюмі.

Кольорова гама складатиметься з глибоких, насичених відтінків (поєднання варіантів коричнево-бежевих кольорів в комбінації з акцентним чорним), що комбінуватимуться з анімалістичними принтами, що також підсилюватимуть візуальний контраст. Використання обмеженої палітри дозволить зберегти композиційну єдність та уникнути візуального перенавантаження.

Рис. 3.1 Загальний мудборд колекції (Додаток Д, рис.Д.1)

В якості матеріалів будуть обрані еластичні полотна з високим рівнем відновлення форми, легкі прозорі сітки, для інтерпретації легкості, а декоративні бахроми та фактурні вставки – для передачі ритміки танцю.

Синтез трендових стилістичних рішень функціональної ергономіки та художньої концептуальності є достатнім підґрунтям для розробки колекції костюмів тренувального одягу для латиноамериканської програми бальних танців.

3.3.2 Опис колекції

Колекція об'єднує шість стилістично-образних блоків, кожен з яких розкриває окремий аспект інтеграції тренувальної зручності та сценічної виразності у костюмах для латиноамериканських танців.

Колекція побудована на принципі поступового розгортання образів. Усі блоки витримано в єдиний концепції завдяки спільним композиційним прийомам – асиметрія, контраст фактур, використання ритмічного декору та широке застосуванням різноманітних членувань (вирізи та розрізи), що створюють враження незамкнутої форми, та, за рахунок цього, формують відчуття легкості при візуальному сприйнятті образів.

Блок 1 (рис. 3.2).

Рис. 3.2. Перший блок колекції тренувального одягу (Додаток Д, рис. Д.2)

Представлений блок із шести луків утворює стилістичну цілісну капсулу тренувальних костюмів для латиноамериканської програми бальних танців виконаний у єдиній кольоровій гамі насиченого шоколадно-коричневого відтінку. Такий вибір забезпечує візуальну гармонію та дозволяє акцентувати

увагу на силуетних і конструктивних рішеннях без перевантаження образів додатковими кольоровими контрастами. Представлені у блоці моделі характеризуються варіативним асиметричним кроєм, який підкреслює пластику танцювальних рухів, забезпечує свободу роботи корпусом та візуально підсилює динаміку виконання. Силуети переважають прилеглі у верхній частині, з асиметричними подовженнями або розширеннями в нижній частині, що створює відчуття руху навіть у статичному положенні тіла. Конструктивно-декоративні рішення базуються на використанні асиметрії, як у плечових, так і у поясних складових частинах костюмів. Використанням пластичних матеріалів з високою драпірувальною здатністю, дозволяє костюму реагувати на найменші рухи танцівниці, утворюючи додаткову хвильову динаміку. Композиційно акцент зміщується на роботу плечового поясу та зони талії за рахунок відкритих плечей, тонких бретелей, виразів на лінії талії та відкритої спини, що візуально подовжують ноги і підкреслюють стрункість. Взаємодія верхньої і нижньої частини костюмів побудована на принципі пропорційної рівноваги.

Блок 2 (рис. 3.3).

Рис. 3.3. Другий блок колекції тренувального одягу (Додаток Д, рис. Д.3)

Представлений блок із шести луків формує концептуальну єдину тренувальну капсулу для латиноамериканської програми бальних танців. Провідними є контраст чорного монохромного плечового виробу та насиченого леопардовим принтом поясного виробу. Таке поєднання створює візуальний баланс між стриманою елегантністю і виразною енергійною фактурністю, що асоціюється з характером латиноамериканської програми. Усі моделі виконані з чітким акцентом на пропорційність і свободу рухів, що забезпечується

еластичним матеріалами та конструктивними рішеннями адаптованими до активної пластики танцю. Силуетні рішення варіюються від прилеглих до вільних поясних виробів в комбінації з щільно прилеглим плечовим виробом, з витриманим акцентуванням лінії плечей. Композиційно об'єднуючим елементом є використання асиметрії та нестандартних виразів у зоні горловини, плечей та спини, що підкреслюють індивідуальність кожної моделі та акцентують увагу на роботі верхнього корпусу. Леопардовий принт, у різних варіаціях насиченості та масштабності мотиву, забезпечує ритмічність сприйняття та додає образам динаміки, навіть у статичному положенні. Основні композиційні прийоми блоку включають контраст кольору і фактури, як ключовий засіб виразності. Комбінація із збалансованих асиметричних ліній плечового виробу, в поєднанні з рівновагою в конструкції поясного, формують єдність сприйняття образу.

Блок 3 (рис. 3.4.).

Рис. 3.4. Третій блок колекції тренувального одягу (Додаток Д, рис. Д.4)

Третій блок складається з шести моделей виконаних у стилістичному поєднанні леопардового принта та глибокого чорного кольору, що формує ефективний сценічно-виразний та емоційно насичений образ. Представлені моделі мають різні ступіні відкритості та декоративної насиченості. Блок демонструє латиноамериканську естетику побудовану на балансі між відвертістю та елегантністю з акцентом на пластику тіла, що підсилює динаміку танцю.

Леопардовий принт використовується як основний акцентний елемент, що підкреслюється чорними непрозорими, або напівпрозорими, деталями, формуючи візуальну ритмічну структуру. У більшості моделей використано

фігурні вирізи на лінії талії, на спині та плечах, що за рахунок створення візуально незамкненої форми транслюють враження легкості. Бахрома використана як основний рухомий декор, що підтримується варіативним драпіруванням, та, в комбінації із фактурами, створює багатошаровий динамічний образ.

Баланс форми плечових та поясних виробів витримано за принципом гармонійної контрастності, що досягається за рахунок комбінації відкритих плечей або глибоких вирізів, що балансуються довжиною виробів та компактним об'ємом поясного виробу. Використання еластичних легких пластичних тканин забезпечує свободу рухів та комфорт у виконанні складних танцювальних комбінацій, підтримуючи візуальну рухомість загального образу.

Блок 4 (рис. 3.5).

Рис. 3.5. Четвертий блок колекції тренувального одягу (Додаток Д, рис. Д.5)

Четвертий блок складається з шести моделей, які поєднують в собі леопардовий принт, підвищеної контрастної кольорової гами, та глибокий чорний колір, акцентуючи увагу на динамічних та скульптурних формах стегон. Всі моделі мають виразну конструктивну основу, побудовану на прилеглому ліфі в комбінації із складносконструйованою спідницею з ритмічними драпіруваннями, що сходяться до центру, створюючи ефект водоспаду та керуючи увагою глядачів. У центрі передньої та задньої частини розміщена вертикальна лінія бахроми, що підсилює відчуття ритму та руху під час виконання танцю.

Плечові вироби моделей варіюються за ступенем відкритості та використанням конструктивних деталей – від тонких бретелей і глибоких вирізів до закритих комірців із асиметричними розрізами. Деякі моделі мають напівпрозорі вставки в зоні талії та спини, які візуально полегшують силует, подовжуючи лінію корпусу та підкреслюють стрункість танцівниці. Леопардовий принт, використаний в верхній частині образу, виступає акцентом композиції, а чорна драпірована спідниця створює виразний контраст, додаючи образу пластичності. Використання еластичних тканин, що добре драпіруються, забезпечує комфорт та свободу рухів, а також допомагає зберегти чіткий силует при виконанні танцювальних елементів. Прозорі вставки, бахрома та чергування контрастних фактур, формують складну багатошарову візуальну структуру. Комбінація продуманої кольорової гами, акцентної фактури та пропорційного устрою, вирізняє цей блок сценічною виразністю та робить його адаптованим до виступів.

Блок 5 (рис. 3.6).

П'ятий блок колекції демонструє серію тренувальних костюмів із яскраво вираженою хижацькою стилістикою, побудованих на поєднанні леопардового принта з прозорими фактурами та бахромою. Домінуючим є монохромна тепла кольорова гама з контрастними чорними вставками.

Рис. 3.6. П’ятий блок колекції тренувального одягу (Додаток Д, рис. Д.6)

Композиційно, кожен образ вирізняється індивідуальною конфігурацією топа та спідниці, що дозволяє розкрити різні варіанти рухливості та динаміки силуету. Використання напівпрозорих матеріалів та декоративних розрізів

формує відчуття легкості та візуальної свободи. Розташована понизу спідниць бахрома, в комбінації із її розташуванням в акцентних зонах, підсилює ритм пластики танцю, а асиметричні деталі додають сценічної експресії.

Блок 6 (рис. 3.7).

Рис. 3.7. Шостий блок колекції тренувального одягу (Додаток Д, рис. Д.7)

Блок колекції являє собою яскравий приклад тренувального вбрання для латиноамериканської програми, в якому функціональність поєднана з естетичною виразністю та відчуттям ритмічної динаміки. Представлені у блоці комплекти складаються з топа-бюстьє, з напівпрозорими довгими рукавами, та короткої спідниці, з довгими шовковистими бахромами. Плечовий виріб виконаний в насиченому кольорі з матовим ефектом, що контрастує з блиском бахроми. Напівпрозора сітка у верхній частині ліфа та рукавів, надає легкості, та створює ефект візуального акценту підкреслюючи лінію плечей і рук. Варіанти спідниці мають глибокий розріз, що забезпечує свободу руху, та відкриває бахрому, яка під час танцю, утворює пульсуючий візуальний ритм. Декоративні елементи з бахроми розміщені так, щоб максимально підкреслювати динаміку рухів стегон та ніг, а асиметрія їх розташування, підсилює відчуття рухливості. Відкрита спина з тонкими зав'язками додає образу елегантності та відвертої привабливості.

3.3.3 Опис збірного блоку, що виконано в матеріалі

Для виготовлення в матеріалі обрано моделі з різних блоків, що найбільш широко представляють втілення загальної концепції колекції та транслюють її виразність.

Усі п'ять відібраних луків демонструють гармонійне поєднання анімалістичного принта, монохромних елементів та фактурного декору, що створюють відповідний ритм і підкресліть пластику рухів. Композиційні рішення базуються на асиметрії, збалансованому поєднанні об'ємів плечових та поясних виробів, та контрасті фактур, що, із збереженням загальної стилістичної концепції, виражає індивідуальність кожного образу. Обрані моделі відрізняються високим потенціалом трансформації для процесу тренувань, в поєднанні зі збереженням загальної естетики латиноамериканської програми бальних танців.

Усі п'ять відібраних луків, об'єднані застосуванням спільних композиційних та пластичних принципів, що формують цілісність блоку і підтримують загальну концепцію колекції. Головним об'єднуючим прийомом виступає асиметрія, що знаходить своє втілення у загальній формі сприйняття Луків та в розташуванні декоративних деталей. Це посилює візуальну динаміку, активізуючи відчуття руху. В кожному образі застосовано контраст поєднання фактур, що втілюється в комбінації цупких, матових матеріалів із блискучими або напівпрозорими тканинами.

Використання анімалістичного принта, в якості домінуючого акценту підсилює естетику образу. Використання ритмічно розташованих декоративних деталей створюють аналогію з ритмікою латиноамериканських танців. Пропорції кожного луку збалансовані таким чином, щоб забезпечити ергономічність і свободу руху, при збереженні візуальної виразності, що робить кожен лук функціонально придатним для тренувань.

Перший образ колекції являє собою розширений комплект, що складається із топу, спідниці та об’ємної блузи. Образ призначено для інтенсивних тренувань, зокрема з елементами демонстрації техніки, де важливо поєднати комфорт рухів та візуальну виразність образу. Силует образу багатошаровий, прилеглий внутрішній шар (топ та спідниця, з чіткими окресленими лініями талії та стегон) та об’ємна напівпрозора блузка-накидка, підперезана на лінії талії. Топ прилеглий, з V-образним вирізом по переду та спинці, без рукавів, з куліскою по

центру пілочки та спинки, що забезпечує опціональне регулювання довжини виробу. Спідниця пряма, довжиною до коліна, з оздобленням по низу бахромою, що підкреслює динаміку руху.

Лук 1(рис.3.8).

Рис.3.8. Перший образ колекції, що виконано в матеріалі

Блузка-накидка вільного силуету, із суцільнокроєним рукавом “летюча миша”. Широка горловина має човникоподібний виріз по переду виробу та більш поглиблений виріз по спинці. Для забезпечення комфорту руху наявна підтримуюча лямка по верхній частині горловини, по спинці, що утримує велику горловину.

Низ виробу оброблений бахромою, що підтримує композиційну цілісність образу, створюючи ефект багатошаровості та ритмічного чергування декоративної бахроми. Наявний пояс в тон блузки-накидки, що дозволяє регулювати ступінь прилеглості в образі та опціонально підкреслювати лінію талії або стегон.

Накидка виконана з еластичної сітки з принтом леопард, що надає образу яскравості та характеру. Конструкція передбачає поєднання відкритих плечей із напівпрозорими рукавами, що доходять майже до зап'ястя, створюючи візуальну легкість і витонченість під час руху рук. Додатковим композиційно-

декоративним елементом є пояс, який формує візуальний об'єм у нижній частині силуету та врівноважує пропорції образу.

Відкрита спина з еластичними бретелями, що перехрещуються, додають сучасної спортивної естетики та фіксують виріб під час активних рухів. Поєднання насиченого анімалістичного принту створює виразний контраст, зберігаючи при цьому стриману колірну гаму, характерну для тренувальних костюмів підвищеної естетичності.

Поєднання симетричного топа з леопардовим принтом та монохромних топа-бюстьє і спідниці з розрізом і бахромою, формує виразний ритм та динаміку, що підсилює сприйняття руху. Образ відрізняється збалансованою естетикою та функціональністю.

Лук 2 (рис. 3.9).

Рис.3.9. Другий образ колекції, що виконано в матеріалі

Другий образ колекції являє собою тренувальний комплект для латиноамериканської програми, призначений для стилізованих тренувань або показових занять, де важливі одночасно зручність руху та візуальна виразність. Комплект складається з укороченого топа та довгих брюк зі складною конструкцією та контрастним поєднанням матеріалів. Плечовий виріб являє собою топ прилеглого силуету, з довгими вузькими рукавами, що плавно

облягають руку до зап'ястя та заходять на долоню, тим самим фіксуючись на ній. Конструктивною особливістю є комбінація закритої ділянки шиї, шо імітує комір-стійку, в поєднанні з досить глибоким човникоподібним вирізом на пілочці і відкритою спиною із двома перехресними лямками, що імітують продовження рукавів. Таке вирішення горловини підкреслює витонченість шиї та декольте виконавиці, формуючи графічний ефект та візуальний акцент. Відкриті лопатки забезпечують свободу руху та демонструють пластику тіла. В якості матеріалу обрано еластичну тканину глибокого чорного кольору, що контрастує з нижньою частиною костюма.

Поясний виріб являє собою широкі штани, що фіксуються на щиколотці, та мають бічні розрізи довжиною від лінії стегон до щиколотки. На поясі штани фіксуються на резинці, утворюючи ритмічний ряд вертикальних драпірувань у вигляді неглибоких складок, та незначне декоративне оформлення верху. Такий прийом створює ефект багатошаровості, підкреслює пластику руху та додає виразності силуету. Поєднання гладкої чорної тканини з насиченим леопардовим малюнком утворює виразний контраст, надає образу енергійності та сучасної образності, водночас зберігаючи функціональність, необхідну для тренувального одягу.

Лук 3 (рис.3.10).

Рис.3.10. Третій образ колекції, що виконано в матеріалі

Цей лук представлено міні-сукнею з анімалістичним принтом що вирізняється простотою конструкції та максимальним акцентом на пластику тіла виконавиці. Представлена сукня є досить універсальною для різних форматів використання та поєднує в собі сценічну впізнаваність разом із забезпеченням повної свободи рухів.

Третій образ колекції представлено базовою тренувальною сукнею в стилі мінімалізм, призначений для щоденних занять латиноамериканською програмою, де акцент робиться на свободу рухів та легкість виконання комбінацій. Силует виробу прилеглий, із м'яким окресленням лінії талії та природним розширенням на лінії стегон. Довжина – міні, що візуально подовжує ноги та відкриває максимальний обсяг руху нижніх кінцівок під час танцю. Верх виконаний на тонких бретельках, з м'яким драпіруванням горловини, яка створює легкий об'єм у зоні грудей та надає образу відчуття легкості та жіночності. Спинка відкрита, що не лише підсилює естетичну привабливість, а й забезпечує комфорт під час інтенсивних тренувань.

Матеріал обрано еластичний, з анімалістичним леопардовим принтом, який формує яскраву візуальну домінанту та надає йому впізнаваного характеру. Відсутність додаткового декору підкреслює лаконічність і універсальність моделі, роблячи її доречною для тренувального процесу та репетицій перед показовими виступами.

Лук 4 (рис.3.11).

Четвертий образ колекції представлено виразним тренувальним комплектом, що складається з прилеглого боді та спідниці. Його дизайн поєднує функціональне з тренувального одягу та візуальну виразність сценічного костюма. Боді виконаний з еластичної тканини з анімалістичним принтом, на тонких бретелях. Лінія горловини м'яка, наближена до V-подібної форми, що підкреслює зону декольте. Конструкція передбачає симетричні бокові прорізи, орієнтовно на лінії талії, які візуально звужують силует та акцентують контраст

між талією та стегнами. Спинка боді має фігурну сітчасту вставку, довжиною від лінії грудей до лінії талії з продовженням та посиленням вирізів наявних на пілочці.

Рис.3.11. Четвертий образ колекції, що виконано в матеріалі

Складна спідниця довжиною до середини стегна, має складну драпіровку зібрану у діагональний складки по центральній лінії переду та спинки. Такий прийом одночасно формує м’який додатковий об'єм та візуальний діагональний ритм, що посилює відчуття руху. Більшої динаміки образу надає наявність бахроми по центральній лінії переду та спинки спідниці. По лінії верху спідниці, з обох боків, присутні сітчасті складки, що підтримують загальну ідею та перекликаються із вирізами на боді. Довжина спідниці забезпечує вільну роботу ніг і візуально видовжує силует виконавиці за рахунок створення складної ритмічної структури. Поєднання леопардового принта у верхній частині та глибокого чорного кольору нижньої, формує виразний колірний баланс, підкреслюючи характер костюма та додаючи йому сценічної привабливості.

Лук 5 (рис.3.12).

П'ятий образ колекції представлено тренувальним комплектом з короткого топа та асиметричної міні-спідниці з глибоким розрізом та бахромою.

Рис.3.12. П’ятий образ колекції, що виконано в матеріалі

Плечовий виріб представлено прилеглим топом, з довгими вузькими рукавами та відкритими плечима. Центральна лінія має задрапіровану вертикальну зборку з невеликим декоративним вузлом, що створює акцент на лінії грудей. Спинка відкрита, з перехресними тонкими бретельками, що фіксують позаду праву та ліву частину тонкої спинки, формуючі відчуття легкості та свободи рухів. Топ виконаний з еластичної тканини з анімалістичним принтом у м'якій пісочно-бежевій гамі.

Поясна частина комплекту представлена у вигляді короткої чорної спідниці з асиметричним низом, оформленим довгою шовковистою бахромою, яка активно реагує на рухи, підкреслюючи динаміку танцю. По правому боку спідниці розташовано глибокий розріз, частково з'єднаний вузькими горизонтальними лямками в області стегон, що додає образу відвертої сексуальності та динамічної асиметричності з одночасним забезпеченням комфорту та фіксації під час виконання тренувальних вправ. Поєднанням такого анімалістичного принта у верхній частині та глибокого чорного в комбінації з рухомою бахромою у нижній, створює виразний контраст і забезпечує баланс між декоративністю та функціональністю костюма. В цілому образ виглядає ефектно за рахунок поєднання контрастних рішень, що додає образу сценічної виразності.

Висновки до третього розділу

Проведений у розділі тренд-аналіз засвідчив стале зближення athleisure із soft sportwear, що сприяє розмиттю чітких границь між повсякденним і спортивним одягом. В цьому контексті виокремлюється подвійна вимога до тренувального костюма для виконання латиноамериканської програми бальних танців – забезпечення максимальної ергономіки з одночасним збереженням виразної стилістичної ідентичності. Композиційно-формоутворюючі рішення формуються на таких трендах як «second skin»-силуети в комбінації з комфортними об’ємами з пріоритетною асиметрією, конструктивними членуваннями, багатошаровістю та узгодженою ритмічною організацією за рахунок продуманого чергування декоративних рухомих елементів. Концепція підбору матеріалів підтверджує доцільність використання еластичних матеріалів з дозованим використанням «everyday embellishment» (зокрема бахроми), що підкреслює пластику тіла без надмірного перевантаження образу. Колористична стратегія узгоджується з трендовими напрямами «earth tones» та «тихою розкішшю». Декоративно-графічне рішення вибудовується з урахуванням «нової нейтральності» леопардового принта, що при поєднанні з локальними монохромними масами і контрастом фактур забезпечує динамічну виразність образу. В результаті сформовано колекцію тренувального одягу для латиноамериканської програми бальних танців як синтез функціонально-ергономічних параметрів і актуальних модних трендів, що втілює концептуальну цілісність колекції та її практичність.

РОЗДІЛ 4
ПРОЄКТНО-КОНСТРУКТОРСЬКИЙ

Створення тренувального комплекту для латиноамериканської програми бальних танців передбачає врахування комплексу вимог, що стосуються його естетичних, конструктивних та експлуатаційних характеристик. Ключовими складовими будь-якого швейного виробу є його зовнішня форма та технічна база. Їх взаємодія найкращим чином описується поняттям «тектоніка», що поєднує естетичні параметри – пластичність, пропорційність, силует, та технологічні аспекти – матеріал, конструкція, методи виготовлення.

Властивості обраних матеріалів визначають пластичну виразність виробу, особливості конструювання та моделювання, специфіку розкрою та вибір технологічних прийомів. Раціональний підбір способу формування конструкції, ретельне узгодження основного та оздоблювального текстилю, вибір оптимальних методів з’єднання деталей, режимів волого-теплової обробки та відповідного обладнання дозволяють досягти максимальної виразності втілення дизайнерського задуму. Це забезпечує довговічність виробу, комфорт під час використання та стабільність його естетичних властивостей навіть при високих навантаженнях в тренувальному процесі.

4.1 Характеристика асортименту та обґрунтування вибору моделі

Із розробленої колекції тренувального одягу для латиноамериканської програми бальних танців було обрано комплект, що складається з трьох складових елементів – топа (плечовий виріб), спідниці (поясний виріб) та блузки-накидки (плечовий виріб, верхній шар) із поясом (рис. 3.1). Цей ансамбль розрахований на активні тренування з можливістю демонстрації технічної майстерності, поєднуючи ергономічність, свободу рухів та сценічну виразність.

Рис. 4.1. Ескіз обраної для втілення в матеріалі моделі

Конструктивна побудова моделі передбачає поєднання прилеглого внутрішнього шару (топ та спідниця) з об’ємним верхнім шаром (блузка-накидка). Наявний в комплекті до блузки-накидки пояс розширює варіативність створення візуальних ефектів за рахунок можливості опціонального змішення, посилення або нівелювання акценту в проміжку від лінії талії до лінії стегон. Ескіз, обраного для втілення в матеріалі образу, представлено на ринку 4.1.

4.1.1 Розробка матриці морфологічних ознак тренувального комплекту

На цьому етапі нами проведено розробку матриці морфологічних ознак кожного виробу, що складає гармонійний комплект тренувального одягу для виконання латиноамериканської прогами бальних танців. Відомості наведено в таблицях (табл. 4.1-4.3).

Таблиця 4.1

Матриця морфологічних ознак топу

Морфологічна ознака	Топ	Обґрунтування вибору
Силует	Прилеглий	Забезпечення чіткої фіксації для контролю техніки руху
Довжина виробу	Регульована, 30-42 см	Регулювання за допомогою кулісок забезпечує опціональну адаптацію
Горловина	V-подібна	Візуально видовжує шию
Рукав	Без рукава	Максимальна свобода рухів плечового поясу
Конструктивні елементи	Куліски по центру пілочки та спинки	Регулювання довжини та формування ритмічної драпіровки
Матеріал	Еластичний спортивний трикотаж (82% поліестер, 18% еластан)	Висока еластичність, щільність та зносостійкість
Колір	Монохромний (чорний)	Створює акцентний «внутрішній шар» багатошарового комплекту

Таблиця 4.2

Матриця морфологічних ознак спідниці

Морфологічна ознака	Спідниця	Обґрунтування вибору
Силует	Прямий	Підкреслює стегна, візуально видовжує фігуру
Довжина виробу	Вище коліна, 55 см	Забезпечує свободу рухів та демонструє роботу ніг
Лінія талії	Прилегла, на еластичному поясі	Комфорт при рухах, стабільна посадка
Конструктивні та декоративні елементи	Фігурний виріз під поясом на боковій частині переду, декоративна бахрома по низу виробу (15 см)	Створення візуальних акцентів, формування ритму, посилення динамічних характеристик та створення пластики форми в русі
Матеріал	Еластичний спортивний трикотаж (82% поліестер, 18% еластан) (ідентичний топу)	Висока еластичність, щільність та зносостійкість. Єдність рішення внутрішнього шару комплекту
Колір	Монохромний (чорний)	Створює акцентний «внутрішній шар» багатошарового комплекту

Таблиця 4.3

Матриця морфологічних ознак блузи-накидки

Морфологічна ознака	Блуза-накидка	Обґрунтування вибору
Силует	Овальний, вільний, з рукавом «летюча миша»	Формує зовнішній шар за рахунок додаткового б'єму додає пластичність образу
Довжина виробу	60 см, заокруглений низ виробу	Перекриває стегна не обмежуючі руху
Горловина	Човникоподібна по переду, широка заглиблена V-подібна по спинці, з фіксуючою лямкою	Баланс між відкритістю та фіксацією виробу, підсилення багатошаровості
Рукав	Суцільнокроєний, «летюча миша», довгий, звужений до зап'ястя	Підкреслення пластики рухів
Конструктивні та декоративні елементи	Бахрома по низу виробу (15 см), пояс із основної тканини із бахромою на кінцях	Єдність з декором спідниці, регулювання силуету
Матеріал	Еластичний спортивний трикотаж з леопардовим принтом (88% поліестер, 12% еластан)	Висока еластичність, легкість
Колір	Анімалістичний принт (пісочний, коричневий, чорний)	Створення виразності та завершеності багатошарового образу

Проведений аналіз з виокремлення морфологічних ознак дозволив структурно описати візуальні та конструктивно-декоративні ознаки кожного з виробів тренувального комплекту, що спрямовані на підсилення пластики танцю, забезпечення комфорту під час тренувань та дозволяє досягти балансу між функціональністю та естетикою.

4.2 Обґрунтування та підбір матеріалів

Підбір матеріалів для тренувального комплекту є важливим етапом проєктно-конструкторського процесу. Для забезпечення високого рівня комфорту, функціональних і естетичних, при підборі тканин враховувались наступні вимоги:

- еластичність та стабільність форми для забезпечення свободи рухів та збереженні чіткості силуету;

- висока зносостійкість для інтенсивного використання, частого прання та тривалого збереження якісного вигляду;
- сумісність матеріалів між собою, що забезпечуватимуть зручне використання та догляд, узгодженість за тактильними властивостями, вагою та пластикою;
- естетична виразність та композиційна узгодженість усіх елементів комплекту.

Базовим матеріалом обрано еластичний трикотаж для виготовлення спортивного одягу (табл. 4.4). Для виготовлення топу та спідниці обрано більш щільний матеріал, в той час як для блузки-накидки обрано схожий, проте більш легкий матеріал.

Декоративна бахрома відіграє важливу роль у формуванні візуальної динаміки костюма формуючи ритмічну організацію. Особливо великого значення це набуває в процесі виконання танцювальних рухів притаманним латиноамериканській програмі бальних танців зі швидкою зміною положення тіла та активним чергування елементів. Основні характеристики бахроми представлено в таблиці 4.5.

Таблиця 4.4

Основні характеристики обраних матеріалів

Основні характеристики	Топ та спідниця	Блуза-накидка
1	2	3
Волокнистий склад	80-90% поліестер або поліамід і 10-20% еластан, біеластичний, легко розтягується (має високу еластичність) та гарну зворотню деформацію (швидко повертається до первинної форми)	
Технічні характеристики	Щільність 180-220 г/м^2 Висока стійкість до стирання, низька пілінгуємість, здатність зберігати насиченість кольору після багатьох циклів прання. Завдяки капілярній структурі волокна матеріал гарно виводить вологу від тіла, що зменшує ризик перегріву та забезпечує гарний підодяговий мікроклімат під час тренувань	Щільність 70-90 г/м^2 Має високий коефіцієнт повітропроникності за рахунок розрідженої структури полотна. Зберігає стабільність форми після інтенсивних механічних навантажень. Низька пілінгуємість, здатність зберігати насиченість кольору після багатьох циклів прання, швидке висихання.

Продовження табл. 4.4

1	2		3	
Ергономічні властивості	Трикотажне біеластичне полотно не обмежує амплітуду рухів, повторює анатомічні лінії тіла, що особливо важливо під час виконання елементів з високою пластикою та різкими змінами положення тіла			
Естетичні якості	Матова або напівматова поверхня дозволяє підкреслити рельєф фігури, створюючі ефект «другої шкіри» без небажаних «бліків». Підкреслює глибину образу.	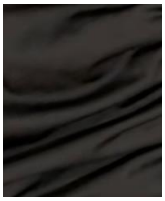 Однотонний чорний колір	Легка структура матеріалу дозволяє побачити внутрішній шар комплекту, підкреслюючи багатошаровість силуету.	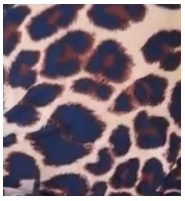 Виразний леопардовий принт (пісочний, коричневий, чорний)
Призначення у виробі	Формує внутрішній шар комплекту, забезпечує чітке окреслення пластики тіла		Доповнює композицію підтримуючи ефект багатошаровості, підтримує ритміку образу	

Таблиця 4.5

Основні характеристики бахроми

Характеристика	Забезпечення рішення
Матеріал	Поліестер з поліамідним сердечником, що одночасно здатен забезпечувати легкість, міцність та зносостійкість
Технічні характеристики	Стійкість до розриву та стирання, еластичність, збереження первинних характеристик в процесі експлуатації
Естетичні якості	Створення ефекту «візуальної хвилі» під час виконання рухів, підсилює ритм та робить акцент на темпі та ритмі танцю, формує візуальну домінанту, що підпорядкована загальній концепції образу
Призначення у виробі	Розташовано по низу спідниці, нижньому краю блузки-накидки та на кінцях поясу. Підтримує ритмічну організацію образу, створюючи ритмічні акценти на кожному шарі образу.

Характеристика фурнітури наведена в таблиці 4.6.

Таблиця 4.6

Основні характеристики фурнітури

Фурнітура	Характеристики
Кулiски, лямки, пояси	Виготовлені з основного трикотажу, що забезпечує можливість регулювання довжин та ступеню прилеглості форми
Ники	Поліестер високої міцності (№40-50) з низьким коефіцієнтом розтягнення, стійкі до істирання, зберігають колір та форму шва під час експлуатації та після багатьох циклів прання

Таким чином, кожен матеріал у складі комплекту було обрано з урахуванням триступінчатого рівня функціональності – практична – свобода рухів, зносостійкість та легкий догляд; естетична – підсилення візуальної виразності; технологічна – взаємовідповідність матеріалів у процесі виготовлення, стабільність форм під час обробки та експлуатації.

4.3. Художньо-технічний опис моделей тренувального комплекту

Як вже зазначалося вище, тренувальний комплект складається з трьох взаємопов’язаних за стилістикою елементів – топа, спідниці, блузи-накидки. Кожен виріб є самостійною одиницею, що в поєднанні утворюють комплект. Технічний рисунок моделі представлений на рис. 4.2 (а, б, в).

Топ (рис.4.3) є базовим елементом внутрішнього шару комплекту, призначений для інтенсивних тренувань та роботи над технікою руху. Силует прилеглий, з чітким окресленням лінії талії та грудей, що дозволяє контролювати техніку роботи корпусу.

Спідниця (рис.4.4) продовжує лінію прилеглого силуету, формуючи завершений низ внутрішнього шару та забезпечуючи динамічний акцент завдяки декоративній бахромі.

Блузка-накидка (рис.4.5) виконує роль верхнього шару, що додає образу об’єму, пластичності та декоративної насиченості. Її вільний силует контрастує з чітким прилеглим внутрішнім шаром, створюючи багатошаровий ефект.

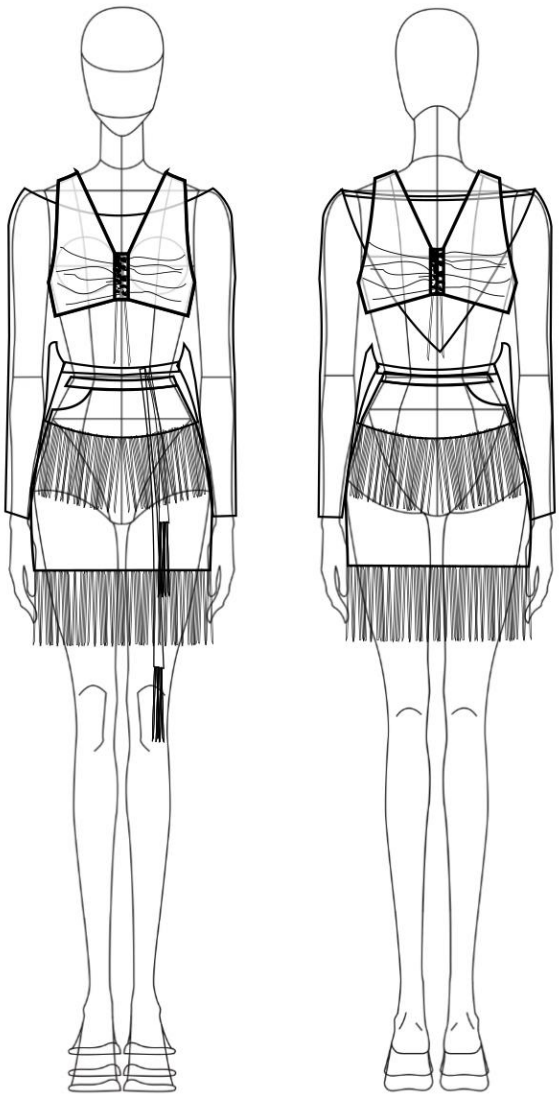

а

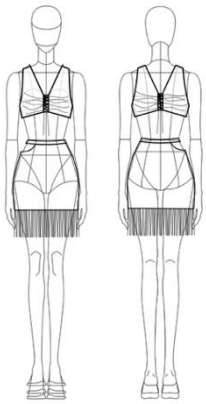

б

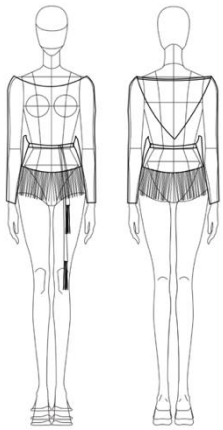

в

Рис. 4.2. Технічний рисунок комплекту тренувального одягу: а – топ, спідниця, блуза-накидка; б – топ, спідниця; в – блуза-накидка.

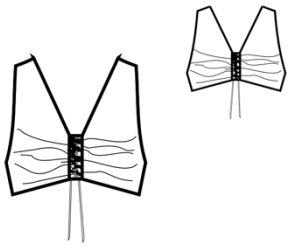

Рис. 4.3. Технічний рисунок топу

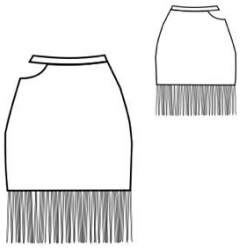

Рис. 4.4. Технічний рисунок спідниці

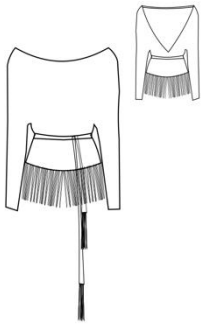

Рис.4.5. Технічний рисунок блузи-накидки

Усі три моделі об’єднує принцип багатошаровості, який водночас вирішує ергономічне завдання (можливість регулювання об’єму і довжини, свобода рухів, вентиляції) та естетичні завдання (створення динамічної, контрасної, ритмічно узгодженої композиції).

Контраст між щільним трикотажем внутрішнього шару і легким трикотажем блузи-накидки посилюється рухом бахроми, що підсилює пластику танцівниці та забезпечує ефект сценічної виразності навіть у тренувальному форматі.

4.4 Розробка первинної конструкції виробів комплекту

Розробка первинної конструкції моделей тренувального одягу здійснюється з урахуванням анатомічних пропорцій стандартного розміру 168-80-86 (табл. 4.7).

Таблиця 4.7

Вихідні розмірні дані

№	Розмірна ознака	**Умовне позначення**	Значення, см
1	Обхват грудей	**Ог**	80
2	Обхват талії	**От**	60
3	Обхват стегон	**Ос**	86
4	Довжина переду до талії	**Дпт**	40
5	Довжина спинки до талії	**Дст**	38
6	Ширина плечей	**Шп**	36
7	Висота грудей	**Вг**	25
8	Висота сидіння	**Вс**	24
9	Довжина руки до зап’ястка	**Др**	58
10	Обхват плеча	**Опл**	26
11	Обхват зап’ястка	**Озп**	14
12	Довжина виробу (топ)	**Двт**	30-42*
13	Довжина виробу (спідниця)	**Двс**	55
14	Довжина виробу (блуза-накидка)	**Двн**	60
15	Обхват горловини	**Огп**	36
*** - - довжина топа регулюється за рахунок кулісок**			

4.4.1. Побудова базової конструкції

Для розробки базових лекал застосовано методику М. Мюллер та Син з адаптацією під еластичні матеріали. Коригування прибавок виконувалось з урахуванням високої розтяжності трикотажу.

Топ побудовано на базі конструкції трикотажної майки прилеглого силуету з вирізом по переду і спинці, з урахуванням кулісок по центру. Прибавка по обхвату грудей – 0 см, по талії – мінус 1,5 см (для щільного облягання).

Спідницю побудовано на основі прямої спідниці з еластичним поясом, без бокових виточок (посадка за рахунок розтяжності матеріалу. Прибавка по лінії талії – мінус 1 см, по лінії стегон – 0 см.

Блузка-накидка побудована на основі прямого силуету з суцільно кроєним рукавом «летюча миша». Прибавка по лінії грудей – 12 см, по лінії талії – 20 см, по лінії стегон – 15 см для створення додаткового об’єму.

4.4.2 Моделювання лекал виробів

Моделювання конструкцій кожного виробу виконано на базі первинних креслень (підрозділ 4.4.1), з урахуванням матриці морфологічних характеристик (підрозділ 4.1.1) та особливостей еластичних матеріалів.

Моделювання топа. На основі трикотажної майки за методикою М. Мюллер та Син змодельовано форму деталей топа (рис. 4.6-4.8). Перевірено прибавки по всім конструктивним поясам з урахуванням розтяжності тканин. Визначено базову довжину – 40 см від плеча, з можливістю регулювання довжини (за рахунок кулісок).

Пілочку та спинку звужено на 1,5 см у зоні талії для забезпечення щільного прилягання. На пілочці та спинці виконано моделювання форми – змінено лінію горловини (поглиблено до 20 см на пілочці та на 17 на спинці), поглиблено лінію пройми, додано центральний шов, вкорочено довжину виробу, ширина вставки для куліски 3 см. Обробка горловини та пройм передбачена еластичною бейкою з трикотажу. Виконано перевірку симетрії деталей та сумісності кулісок із основними деталями.

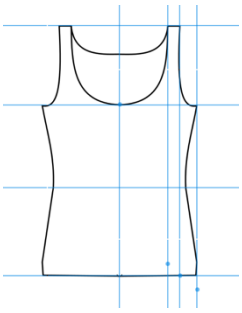

Рис. 4.6. Базова конструкція майки трикотажної

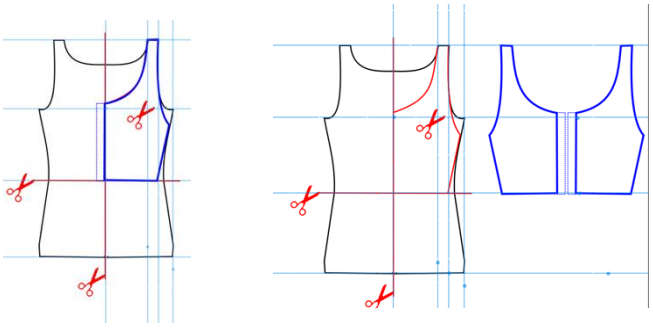

Рис. 4.7. Етапи моделювання спинки топа

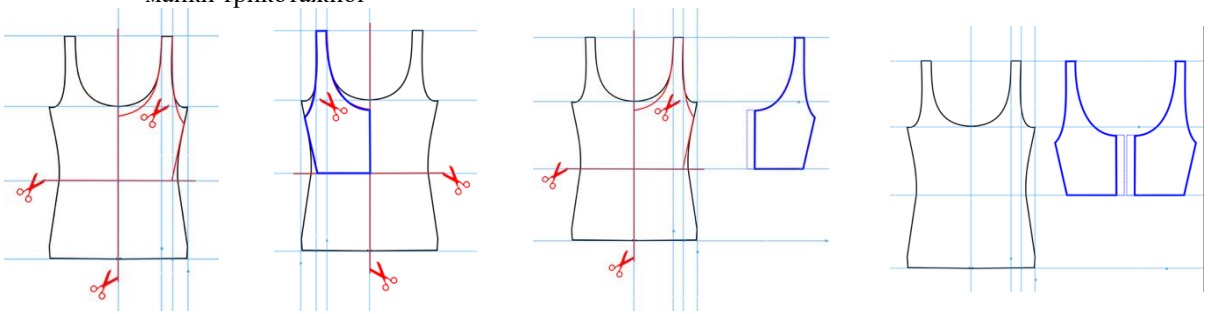

Рис. 4.8. Етапи моделювання пілочки топа

Моделювання спідниці. Для моделювання спідниці (рис. 4.9 – 4.15) використано конструкцію прямої спідниці, з урахуванням еластичності тканини. Довжина виробу 55 см, пояс шириною 4 см викроєно з основної тканини, передбачено прокладання в середині еластичної тасьми для стабільності посадки. *закритим тасьмою.*

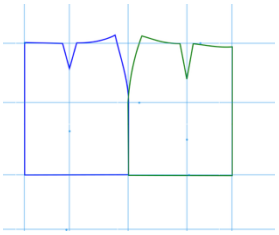

Рис. 4.9. Базова конструкція спідниці

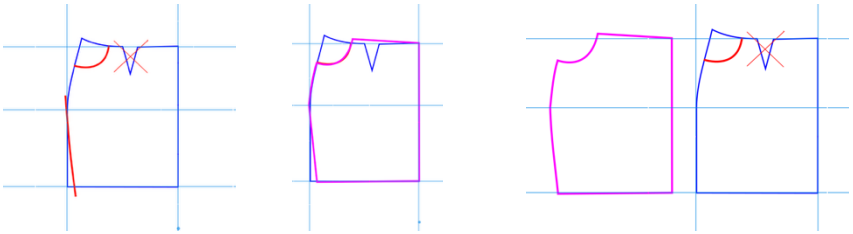

Рис. 4.10. Етапи моделювання правої передньої частини спідниці

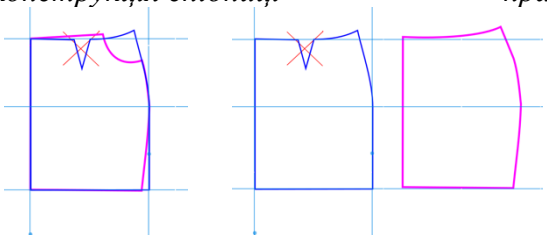

Рис. 4.11. Етапи моделювання лівої передньої частини спідниці

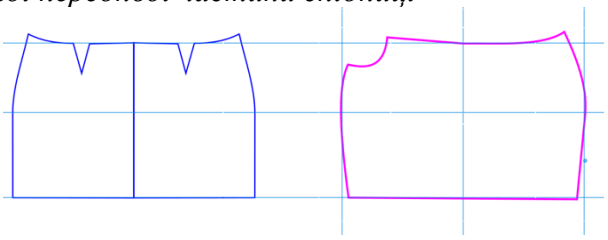

Рис. 4.12. Змодельована форма передньої частини спідниці

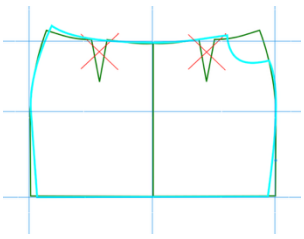

Рис. 4.13. Етапи моделювання задньої частини спідниці

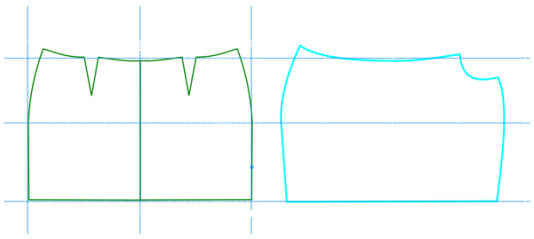

Рис. 4.14. Змодельована форма задньої частини спідниці

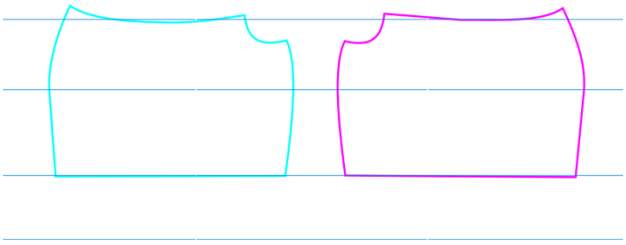

4.15. Змодельована форма задньої та передньої частин спідниці

На правому боці, під поясом, передбачено фігурний виріз висотою 10 см і шириною 15 см, оброблений еластичною бейкою. Лінія пришивання бахроми розташована на 1 см вище краю низу виробу, що забезпечуватиме *вільне коливання ниток. Довжина бахроми 15 см, закріплення виконуватиметься накладним швом з відкритим зрізом.*

Моделювання блузки-накидки. В якості базової основи використано конструктивну основу з суцільнокроєним рукавом (рис.4.16- 4.19).

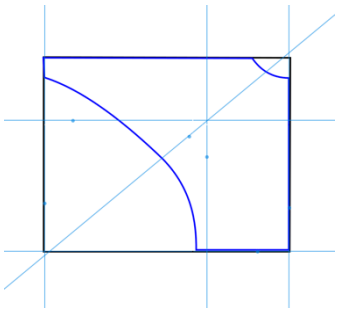

Рис. 4.16. Базова форма з суцільнокроєним рукавом

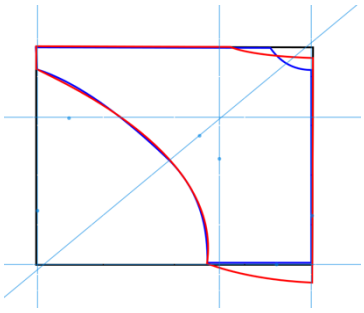

Рис. 4.17. Моделювання пілочки

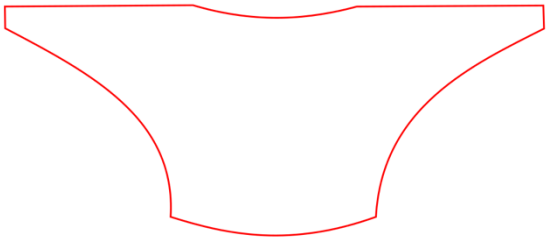

Рис.4.18. Змодельована форма пілочки блузи-накидки

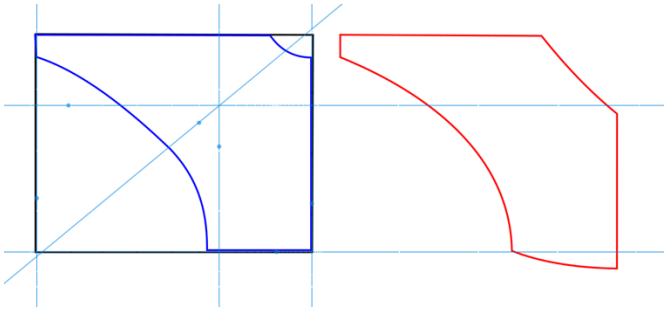

Рис.4.19. Змодельована форма спинки блузи-накидки

Прибавка на вільне облягання по лінії грудей становить + 15 см, по лінії талії +20 см, по лінії стегон +20 см. Пілочка суцільнокроєна, спинка має центральний шов. Виріз горловини пілочки човникоподібний, шириною 28 см, глибиною 8 см. Виріз горловини спинки V-подібний, глибиною 25 см, з фіксуючою лямкою шириною 1 см на рівні верхніх лопаток. Рукав «летюча миша» довжиною до зап'ястка. Низ виробу заокруглений. Декоративна бахрома пришита по низу виробу на 1 см вище краю, довжина бахроми 15 см.

Пояс виконано з основної тканини, ширина поясу 4 см, довжина – 120 см, що дозволяє створювати варіативні форми при фантазійному зав'язуванні. Кінці поясу оформлено декоративною бахромою, як і основний виріб.

В результаті проведення моделювання базові конструкції трансформовано в готові лекала з урахуванням усіх декоративно-функціональних елементів, конструктивних рішень, що забезпечують стабільність посадки під час активних рухів. Створені лекала повністю відповідають ергономічним вимогам тренувального костюма та зберігають візуальну ідентичність колекції.

4.4.3 Специфікація деталей та матеріалів

Специфікація деталей всіх трьох виробів представлена в таблицях 4.8. та 4.9 відповідно.

Таблиця 4.8

Специфікація деталей виробів

№	Найменування деталі	Кількість лекал	Кількість деталей крою	Призначення
Специфікація деталей топу				
1	Перед	1	2	Основна деталь передньої частини топа
2	Спинка	1	2	Основна деталь задньої частини топа
3	Куліска переду	-	1	Забезпечує регульованої довжини переду
4	Куліска спинки	-	1	Забезпечує регульованої довжини спинки
Специфікація деталей спідниці				
1	Передня частина	1	1	Формування передньої частини спідниці
2	Задня частина	1	1	Формування задньої частини спідниці
3	Пояс	-	1	Забезпечення фіксації по талії
Специфікація деталей блузки-спідниці				
1	Передня частина	1	1	Основна передня частина виробу
2	Спинка	1	2	Основна задня частина накидки
3	Пояс	-	1	Регулювання прилеглості силуету
4	Лямка фіксуюча	-	1	Утримування горловини

Таблиця 4.9

Специфікація матеріалів

№	Назва матеріалу	Фактура тканини	Призначен-ня	Переплетення	Склад	Ширина, см
1	Еластичний трикотаж спортивного призначення	Гладка матова поверхня, чорна	Топ, спідниця, куліски	Трикотажне	82% поліестер, 18% еластан	150
2	Еластичний трикотаж спортивного призначення	Гладка матова поверхня, леорардовий принт	Блуза-накидка, пояс	Трикотажне	88% поліестер, 12% еластан	150

3	Декоративна бахрома	М'яка, рухлива, чорна	Спідниця та блуза-накидка	Ниткове плетіння	100% поліестер	15 см (довжина бахроми)
4	Нитки швейні	Гладкі, високої міцності	Усі шви	-	100% поліестер	№40-45

4.5 Виготовлення тренувального комплекту

Процес виготовлення тренувального комплекту здійснювався у відповідності до розроблених конструкцій та технологічних вимог. На підготовчому етапі було проведено розкладку лекал з урахуванням еластичності тканини та рисунка (рис. 4.20).

Виготовлення топа відбувалося в наступні послідовності – формування кулісок, зшивання плечових та бокових швів оверлоком, обробка пройм і горловини, на фінальному етапі здійснювалось установка шнурів і перевірка посадки.

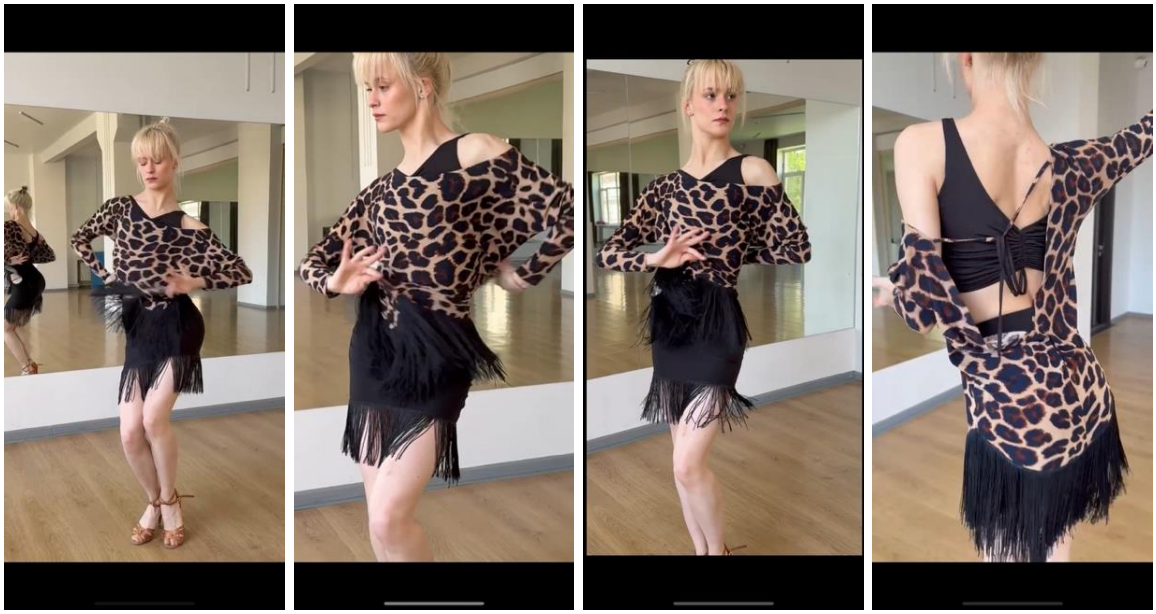

Рис. 4.20. Зовнішній вигляд тренувального комплекту виготовленого в матеріалі

Виготовлення спідниці – зшивання бокових швів, виготовлення поясу з укріпленням еластичною тасьмою, пришивання бахроми над лінією низу та перевірка посадки вироба та рівності розташування бахроми.

Виготовлення блузки-накидки передбачало обробку горловини й низу рукаві, пришивання фіксуючої лямки на спинці, з’єднання бокових швів, виготовлення поясу та пришивання бахроми по низу блузки та на кінцях поясу.

Завершальним етапом стала волого-теплова обробка з урахуванням властивостей трикотажу. В результаті отримано комплект тренувального одягу, що відповідає технічним і функціональним вимогам, зберігає форму та декоративність при інтенсивному використання.

4.6. Рекомендації по догляду за тренувальним комплектом

Дотримання вимог по догляду за виробами представлено у таблиці 4.10.

Таблиця 4.10

Вимоги по догляду за виробами

Прання	
	Рекомендовано ручне або машинне прання в делікатному режимі при температурі до 30*С. Використовувати м’які мийні засоби без відбілювача чи хлору. При машинному пранні рекомендовано використовувати спеціальну сіточку для прання.
Сушіння	
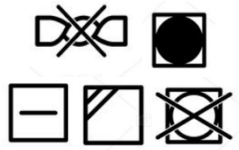	Не віджимати інтенсивно та не викручувати. Сушити в розкладеному вигляді на горизонтальній поверхні, уникаючи прямого сонячного проміння. Не використовувати автоматичну сушарку.
Прасування	
	Прасування не рекомендоване. При необхідності може бути використане легке відпарювання на відстані 5-7 см від поверхні виробу.
Зберігання	
	Зберігання на широких плечиках або в складеному вигляді в текстильному чохлі. Уникати зберігання під важкими предметами для запобігання деформації бахроми.

Дотримання означених вимог допоможе забезпечити довготривале збереження форми, кольору та декоративної виразності виробів при інтенсивній експлуатації у тренувальному процесі. Особливу увагу слід приділяти

делікатності при пранні та сушінні з метою запобігання пошкодження бахроми та волокон тканини.

Висновки до четвертого розділу

В розділі представлено результати проведення комплексної роботи з розробки, моделювання та виготовлення тренувального комплекту для латиноамериканської програми бальних танців. В процесі реалізації було враховано специфіку поєднання спортивної функціональності та сценічної виразності. На етапі підбору матеріалів визначено еластичний спортивний трикотаж різної щільності, бахрому та фурнітуру, що в поєднанні втілюють вимоги ергономічності, зносостійкості та художньої виразності. Художньо-технічний опис моделей базується на концепції багатошарового силуету. Конструктивно-декоративні рішення спрямовані на підсилення сценічної динаміки та виразності рухів. Обрані первинні конструкції адаптовані до еластичних матеріалів із визначенням вихідних даних розміру та оптимальних прибавок. Моделювання здійснено шляхом трансформації базових конструкцій з урахуванням усіх використаних формотворчих елементів.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

У результаті проведеного дослідження підтверджено актуальність проблеми розробки тренувального та сценічного одягу для латиноамериканської програми бальних танців як сегмента сучасного дизайн-проєктування. Отримані результати засвідчили, що інтеграція художньо-композиційних і конструктивних підходів дозволяє сформувати цілісну систему принципів створення костюма, яка одночасно враховує ергономічні, естетичні та функціональні вимоги. Практичним результатом стала авторська колекція моделей.

Проаналізовано культурно-історичні та соціальні передумови розвитку латиноамериканських танців, а також простежено їхній вплив на формування стилістики костюма. Встановлено, що еволюція танцювальних практик зумовила специфіку силуетних форм, декоративних прийомів і матеріалів, які стали основою для сучасних тренувальних та сценічних ансамблів. Це дало змогу визначити дизайн-контекст, у якому відбувається проєктування одягу латиноамериканських програм бальних танців.

Досліджено специфіку сучасних lifstyle-трендів і визначено їхнє значення для формування тренувального одягу. Доведено, що інтеграція цих тенденцій сприяє створенню багатофункціональних моделей, які поєднують естетику та зручність, а також відповідають запитам сучасної аудиторії. Виявлено, що дизайн тренувального костюма має бути гнучким і адаптивним, орієнтованим на динамічність руху та візуальну виразність.

Розроблено гармонійні художньо-композиційні рішення моделей, які поєднують функціональність тренувального сегмента з естетикою сценічних ансамблів. Доведено, що застосування принципу багатошаровості та асиметрії дозволяє забезпечити пластичність, виразність та візуальну динаміку образу. Використання декоративних акцентів підсилює виразність без втрати комфорту та ергономічності.

Обґрунтовано конструктивно-технологічні принципи створення тренувальних сценічних костюмів. Зокрема, використано доцільність

використання біеластичних спортивних трикотажів, бахроми та сучасної фурнітури. Доведено, що застосування адаптованих методик побудови лекал забезпечує оптимальне поєднання експресії та функціональної надійності.

Розроблено авторську колекцію моделей тренувального для латиноамериканської програми бальних танців. Колекція демонструє можливість трансформації художніх рішень у різні сегменти та підтверджує концепцію гармонійної єдності стилістики, пропорційності й рухової пластики. Практична апробація підтвердила перспективність запропонованих моделей для подальших впроваджень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. The efficacy of physical activity to improve the mental well-being of healthcare workers: A systematic review / R. N. Martland et al. *Mental Health and Physical Activity*. 2024. Vol. 26. P. 100577. URL: https://doi.org/10.1016/j.mhpa.2024.100577 (date of access: 08.01.2025).

2. The benefits of chronic sport participation and acute exercise on mental health and executive functioning in adolescents / L. Pasquerella et al. *Scientific Reports*. 2025. Vol. 15, no. 1. URL: https://doi.org/10.1038/s41598-025-88427-0 (date of access: 02.03.2025).

3. Çakir G., Isik U., Kavalci İ. An evaluation of physical activity levels and mental health among young people: a cross-sectional study. *BMC Psychology*. 2025. Vol. 13, no. 1. URL: https://doi.org/10.1186/s40359-025-02533-2 (date of access: 02.03.2025).

4. Villarroel K. 8 workout trends you'll see in 2025, according to fitness experts. *Business Insider*. URL: https://www.businessinsider.com/biggest-workout-fitness-trends-2025-3?utm_source (date of access: 04.05.2025).

5. Dance Market Size | Growth, Share, Forecast Report 2033. *Market research Reports and Industry Analysis Reports - Market Reports World*. URL: https://www.marketreportsworld.com/market-reports/dance-market-14713480 (date of access: 11.08.2025).

6. Luettgen, M., Foster, C., Doberstein, S., Mikat, R., & Porcari, J. Zumba(®): is the "fitness-party" a good workout? [Електронний ресурс] // *Journal of Sports Science & Medicine*. – 2012. – Vol. 11, № 2. – P. 357–358. – Режим доступу: https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC3737860/. (дата звернення: 08.01.2025).

7. Domene, P. A., Moir, H. J., Pummell, E., & Easton, C. Salsa dance and Zumba fitness: Acute responses during community-based classes [Електронний ресурс] // *Journal of Sport and Health Science*. – 2016. – Vol. 5, № 2. – P. 190–196. – Режим доступу: https://doi.org/10.1016/j.jshs.2015.04.004. (дата звернення: 03.03.2025).

8. Social dance and movement for mental health: A narrative review / B. Delattre et al. *Mental Health Science*. 2024. URL: https://doi.org/10.1002/mhs2.62 (date of access: 01.03.2025).

9. Trend Hunter. 2026 Trend Report [Електронний ресурс]. – Toronto, 2025. – 132 с. – Режим доступу: https://www.trendhunter.com/report/2026-trend-report. (дата звернення: 03.03.2025).

10. Exercise Habits in Ukraine, Bulgaria & Romania Revealed. *National Sample*. URL: https://nationalsample.com/exercise-habits-in-eastern-europe-how-often-do-ukrainians-bulgarians-and-romanians-work-out-and-which-activities-do-they-prefer-most (date of access: 13.03.2025).

11. The Effect of Aerobic Exercise on Immune Function, Physical Fitness and Fat mass in Middle-Aged Women. *Journal of Life Science*. 2002. Vol. 12, no. 5. P. 622–631. URL: https://doi.org/10.5352/jls.2002.12.5.622 (date of access: 12.12.2024).

12. Yang, Yali, Lee, Youn Hee, & Lee, Jinkyoung. 라틴 아메리칸 댄스 스포츠 의상의 디자인 특성 [Електронний ресурс] // *The Research Journal of the Costume Culture*. – 2018. – Vol. 26, № 4. – P. 613–624. – Режим доступу: https://doi.org/10.29049/rjcc.2018.26.4.613. (дата звернення: 13.12.2024).

13. 허정선. 국제 댄스스포츠 경기 참가 선수들의 의상디자인 분석 – 댄스스포츠와 패션의 다학제적 관점을 중심으로 – [Електронний ресурс] // *한국과학예술융합학회*. – 2019. – Vol. 37, № 3. – P. 441–454. – Режим доступу: https://doi.org/10.17548/ksaf.2019.06.30.441. (дата звернення: 12.12.2024).

14. McMains, J. Dancing Latin/Latin Dancing: Salsa and DanceSport [Електронний ресурс] // *Ballroom, Boogie, Shimmy Sham, Shake: A Social and Popular Dance Reader*. – Urbana and Chicago, 2008. – P. 302–322. – Режим доступу: https://www.researchgate.net/publication/299507159_Dancing_LatinLatin_Dancing_Salsa_and_DanceSport. (дата звернення: 01.12.2024).

15. Mecheva, G., et al. Exploring the relationship between color and form in the design of women's Latin dance costumes [Електронний ресурс] // *Koža & obuća*. – 2024. – Vol. 72, № 4. – P. 7–11. – Режим доступу: https://doi.org/10.34187/ko.72.4.2. (дата звернення: 03.01.2025).

16. Roberts, C. O. The Influence of Costumes on the Perception of Dance: Review [Електронний ресурс] // *International Academic Applied Research Journal*. – 2019.

– Vol. 5, № 1. – P. 58–63. – Режим доступу: https://www.iaajournals.org/wp-content/uploads/2020/07/IAA-JAS-5158-63-2019.pdf. – Дата звернення: 12.12.2024.

17. Keba, M. Y. Creating an Artistic Image in Sports Ballroom Dance [Електронний ресурс] // *Culture of Ukraine*. – 2020. – № 68. – Режим доступу: https://doi.org/10.31516/2410-5325.068.16. (дата звернення: 13.01.2025).

18. Рубанка, М., Луцкер, Т., Остапенко, Н., Рубанка, А. Особливості проектування суконь для бально-спортивних танців // *Актуальні проблеми сучасного дизайну* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 2018 р.). – Київ : КНУТД, 2018. – Ч. 1. – С. 391–394.

19. Jun, M.-H., Jang, J.-A., & Koo, Y.-S. A Study on the Development of Dance Sportswear with Cool-touch Function [Електронний ресурс] // *Fashion & Textile Research Journal*. – 2020. – Vol. 22, № 1. – P. 66–75. – Режим доступу: https://doi.org/10.5805/sfti.2020.22.1.66. (дата звернення: 12.12.2024).

20. Qian, J., et al. Effect of weave structure and yarn fineness on the coolness and thermal-wet comfort properties of woven fabric [Електронний ресурс] // *Textile Research Journal*. – 2022. – P. 004051752210958. – Режим доступу: https://doi.org/10.1177/00405175221095891. (дата звернення: 13.12.2024).

21. Bostanci, E. G., & Omuris, E. Latin dance: a socio-cultural exploration of body and dance [Електронний ресурс] // *Journal for the Interdisciplinary Art and Education*. – 2024. – Vol. 5, № 3. – P. 175–183. – Режим доступу: https://doi.org/10.5281/zenodo.13765651. (дата звернення: 03.01.2025).

22. Іваник І., Колосніченко О. Візуальні прояви мистецтва танцю у дизайні жіночого одягу // *Актуальні проблеми сучасного дизайну* : матеріали VI міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 2024 р.). – Київ : КНУТД, 2024. – С. 295–298.

23. Tarasoff, L., Ferguson, L., & Kowalski, K. Self-Compassion: A Potential Buffer in an Evaluative Dance Environment [Електронний ресурс] // *USURJ: University of Saskatchewan Undergraduate Research Journal*. – 2017. – Vol. 3, № 1. – Режим доступу: https://doi.org/10.32396/usurj.v3i1.130. (дата звернення: 12.12.2024).

24. Price, B. R., & Pettijohn, T. F. The effect of ballet dance attire on body and self-perceptions of female dancers [Електронний ресурс] // *Social Behavior and*

Personality: an international journal. – 2006. – Vol. 34, № 8. – P. 991–998. – Режим доступу: https://doi.org/10.2224/sbp.2006.34.8.991. (дата звернення: 12.12.2024).

25. Poluchovich, I., Zakharkevich, O., & Lisenko, S. Formation of nomenclature of quality indicators for design of dance smart clothes [Електронний ресурс] // *Herald of Khmelnytskyi National University. Technical sciences*. – 2022. – Vol. 307, № 2. – P. 198–204. – Режим доступу: https://doi.org/10.31891/2307-5732-2022-307-2-198-204. (дата звернення: 12.12.2024).

26. Cashion, S. V. Latin American dance | History, Styles, & Facts [Електронний ресурс] // *Encyclopedia Britannica*. – Режим доступу: https://www.britannica.com/art/Latin-American-dance. (дата звернення: 11.12.2024).

27. Учасники проєктів Вікімедіа. Латиноамериканські танці – Вікіпедія [Електронний ресурс] // *Вікіпедія*. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Латиноамериканські_танці. – Дата звернення: 12.12.2024.

28. What is Latin. // *STSV Swiss Dance Sport Federation*. URL: https://www.dancesport.ch/en/lateintaenze/ (date of access: 12.12.2024).

29. Educational Resources – The Latin Ballet of Virginia. *The Latin Ballet of Virginia*. URL: https://www.latinballet.com/dance-history-1 (date of access: 12.12.2024).

30. Contributors to Wikimedia projects. Rumba - Wikipedia. *Wikipedia, the free encyclopedia*. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Rumba (date of access: 12.12.2024).

31. Терешенко, Н.В. *Історія та методика бального танцю* [текст] : навч.– метод. посіб. для студентів напряму підготовки (спеціальності) «Хореографія» вищих навчальних закладів / Н.В.Терешенко.– Херсон : МПП «Издательство «ІТ», 2015. – 220 с.

32. Contributors to Wikimedia projects. International Latin American Dance Champions - Wikipedia. *Wikipedia, the free encyclopedia*.

URL: https://en.wikipedia.org/wiki/International_Latin_American_Dance_Champions (date of access: 12.12.2024).

33. Rumba: The contentious history of the dance of love - Delta.Dance. *Delta.Dance - Empowering ballroom dancing in Delta/Surrey*. URL: https://delta.dance/2016/07/contentious-history-of-the-dance-of-love/ (date of access: 12.12.2024).

34. Blackpool | Blackpool Dance Festival | England [Електронний ресурс] // *Blackpool Dance Fest*. – Режим доступу: https://www.blackpooldancefestival.com/. – Дата звернення: 13.01.2025.

35. Павлюк Т. Бальна хореографія у країнах південної америки кінця XVII – початку XXI століття. *Наукові видання кафедри івент-індустрій, культурології та музеєзнавства РДГУ*. URL: https://zbirnyky.rshu.edu.ua/index.php/ucpmk/article/view/517/1365 (дата звернення: 13.12.2024).

36. From the Sewing Room to the Ballroom, the Evolution of Ballroom Dance Costumes [Електронний ресурс] // *Scholar Commons*. – Режим доступу: https://scholarcommons.sc.edu/senior_theses/69/. (дата звернення: 13.01.2025).

37. Вакуленко, О. Костюм у бальній та сучасній хореографії // *Культура і сучасність* : альманах. – Київ, 2010. – С. 155–159.

38. Samba Dance Costume 101: understanding the basics. *CHARISMATICO.COM*. URL: https://www.charismatico.com/blog/samba-dance-costume-101-understanding-the-basics/#:~:text=The%20importance%20of%20the%20right,costume (date of access: 14.12.2024).

39. Tsymbala L. National traditions in costume design: aspects of the methodology of art criticism analysis. *Bulletin of Lviv National Academy of Arts*. 2019. No. 39. P. 170–180. URL: https://doi.org/10.37131/2524-0943-2019-39-12 (date of access: 14.12.2024).

40. Vogue.ua. Що таке стиль athleisure і як його носити. *Vogue UA - жіночий журнал про моду, красу і стиль. Vogue Ukraine - fashion, beauty, arts, society and*

living. URL: https://vogue.ua/article/fashion/tendencii/chto-takoe-athleisure-i-kak-ego-nosit-47546.html (дата звернення: 14.12.2024).

41. BoF Insights, McKinsey & Company. The Business of Fashion / Sportswear Is Set for an Epic Showdown in 2025. *www.businessoffashion.com*. URL: https://www.businessoffashion.com/articles/retail/the-state-of-fashion-2025-report-sportswear-challengers-incumbents/ (date of access: 12.12.2024).

42. FashionUnited. Edelkoort: The rise of the 'Entertraining' and Active wear. *FashionUnited*. URL: https://fashionunited.uk/v1/fashion/edelkoort-the-rise-of-the-entertraining-and-active-wear/2014052713466 (date of access: 14.12.2024).

43. Модна колаборація: Nike та Jacquemus випустили спільну колекцію. *INSIDER UA*. URL: https://insider.ua/modna-kolaboracziya-nike-ta-jacquemus-vipustili-spilnu-kolekcziyu/ (дата звернення: 12.12.2024).

44. Adidas x Gucci [Електронний ресурс] // *Gucci*. – Режим доступу: https://www.gucci.com/us/en/st/stories/article/adidas-x-gucci. – Дата звернення: 12.12.2024..

45. Jackson L. The 13 Resort 2025 Trends You Can Wear Right Now–From Leopard Print to Mod Minis. *Vogue*. URL: https://www.vogue.com/article/resort-2025-fashion-trends#:~:text=admiration%20or%20horror:%20How%20did,Aje,%20Ciao%20Lucia,%20or%20Coperni (date of access: 04.01.2025).

46. Cochrane, L. Spotted on the catwalks: leopard prints roar back into fashion for autumn [Електронний ресурс] // *The Guardian*. – Режим доступу: https://www.theguardian.com/fashion/2024/sep/29/spotted-on-the-catwalks-leopard-prints-roar-back-into-fashion-for-autumn. (дата звернення: 12.12.2024).

47. Future dusk & 4 other hot hues for 2025 [Електронний ресурс] // *mecc interiors inc*. – Режим доступу: https://meccinteriors.com/designbites/future-dusk-4-hot-hues-for-2025/. (дата звернення: 04.01.2024).

48. Pithers E. Mugler Spring 2024 Ready-to-Wear Collection. *Vogue*. URL: https://www.vogue.com/fashion-shows/spring-2024-ready-to-

wear/mugler#:~:text=Mugler's%20now%20signature%20spiral,it%20everything,%20prompting%20hysterical%20whoops (date of access: 12.12.2024).

49. Cult [Електронний ресурс] // *Cult boutique*. – Режим доступу: https://cultboutique.com.ua/ua/brand/dion-lee. (дата звернення: 15.06.2025).

50. Back To The Studio 2024 Dance Fashion Trends. *Move Dance*. URL: https://www.movedancewear.com/blog/back-to-the-studio-2024-dance-fashion-trends/#:~:text=Layered%20Looks (date of access: 12.12.2024).

51. Jackson, H. The Leopard Print Revival Is Upon Us [Електронний ресурс] // *Vogue*. – Режим доступу: https://www.vogue.com/article/leopard-print-revival-2024. (дата звернення: 15.04.2025).

52. Montgomery, J. 7 Ways to Wear Leopard Print in 2025, Inspired by the Fashion Archives [Електронний ресурс] // *Vogue*. – Режим доступу: https://www.vogue.com/article/how-to-wear-leopard-print. (дата звернення: 12.04.2025).

53. 10 Hot New Arrivals in Latin Practice Dance Wear Trends [Електронний ресурс] // *Dance Dressing*. – Режим доступу: https://ddressing.com/ru/blogs/ballroom-buzz/10-hot-new-arrivals-in-latin-practice-dance-wear-trends-dance-dressing-delights. (дата звернення: 02.03.2025).

54. Pithers, E. Mugler Spring 2024 Ready-to-Wear Collection [Електронний ресурс] // *Vogue*. – Режим доступу: https://www.vogue.com/fashion-shows/spring-2024-ready-to-wear/mugler. (дата звернення: 12.12.2025).

55. Pantone 2025 Color Predictions: Interior Design's Future Hues – Living Bright Interiors [Електронний ресурс] // *Living Bright Interiors*. – Режим доступу: https://www.livingbrightinteriors.com/design-trends/exploring-the-predicted-pantone-colors-for-2025-an-insightful-guide. (дата звернення: 03.03.2025).

56. LeSavage, H. Shop the Nike x Jacquemus Collaboration Before It Sells Out [Електронний ресурс] // *Harper's BAZAAR*. – Режим доступу: https://www.harpersbazaar.com/fashion/trends/a40434746/nike-jacquemus-collaboration/. (дата звернення: 13.02.2025).

57. Yotka, S. Just Jouez! Jacquemus Links With Nike on Sensual Sportswear – Shop it Now [Електронний ресурс] // *Vogue*. – Режим доступу: https://www.vogue.com/article/jacquemus-nike-collaboration. (дата звернення: 13.12.2024).

Додаток А
ВІЗУАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ ДО АНАЛІТИЧНОГО РОЗДІЛУ

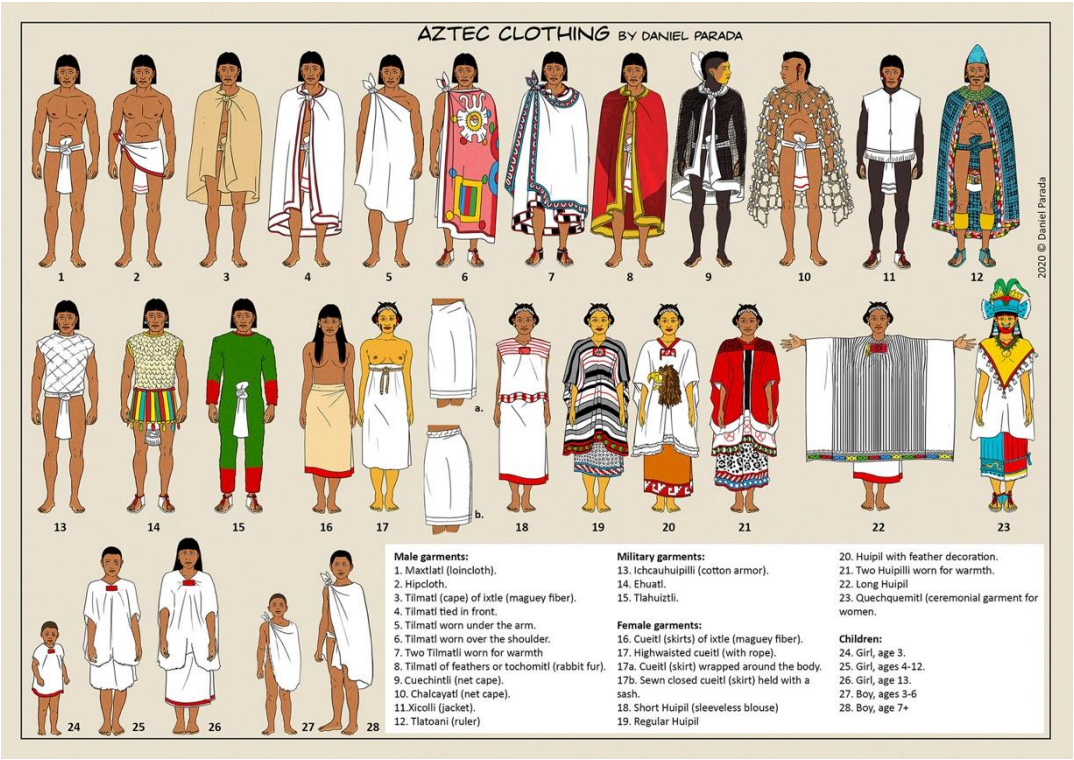

Рис. А.1. Одяг ацтеків за Даніелем Парада

Рис. А.2. Сучасне зображення танцювальної практики "danza conchera" з ритуальними костюмами, перами та символічним декором, що продовжує давні традиції.
https://www.xochitlquetzal.org/news/the-power-of-indigenous-rituals-aztec-and-african

Рис.А.3 Лазаро Арвізу відомий серед танцюристів ацтеків як «ель генерал». Він присвятив своє життя популяризації духовних традицій корінних народів Мексики в США (Воллі Скалій / Los Angeles Times). https://www.latimes.com/lifestyle/story/2023-01-17/danza-azteca-indigenous-tradition-lives-on-in-los-angeles

Рис. А.4. «Генерал» Лазаро Арвізу (праворуч) і Розі Морено виступають на честь Сіпе Тотека на вулиці Ольвера в Лос-Анджелесі. (Воллі Скалій / Los Angeles Times)

Рис.А.5. Лазаро Арвізу сам розфарбовує своє тіло і носить чачайоти, інструменти, які видно на його щиколотках. (Воллі Скалій / Los Angeles Times)

Рис.А.6. Ацтекський танцюрист Самуель Давид Ацкатл Пінья працює в Xipe Totec вже три роки, а танцює вже 10 років. (Воллі Скалій / Los Angeles Times)

Рис. А.7. Ацтекські танці як спосіб проявити себе перед громадою https://www.kalw.org/arts-culture/2022-09-19/aztec-dancing-as-a-way-to-show-up-for-the-community

Рис.А.8. Жінка з Куби танцює румбу, зображення Джо Бартас
https://world4.eu/rumba-costume

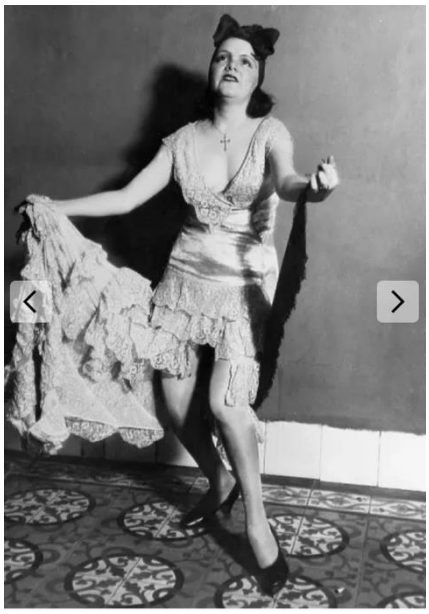

Рис.А.9. Танцівниця румби в танцювальному костюмі, Архів Беттмана. Оригінальний підпис: 26.11.1930 – Гавана, Куба: Типова танцівниця румби на Кубі в костюмі, який вважається найпристойнішим. Румба, найакробатичніший танець, розвинувся з вигинів африканських рабів, яких привезли сюди іспанці понад 400 років тому. Цей танець настільки варварський, що був заборонений урядовим указом, але пізніше дозволений у зміненому вигляді. Він прижився в Америці, і тепер жодна програма нічного клубу не обходиться без нього. Розкрийте свою творчість і перетворіть свій простір на візуальний шедевр. https://www.fineartstorehouse.com/bettmann-archive/rumba-dancer-wearing-dance-costume-39383939.html?srsltid=AfmBOopfrdS_q6s8vpimJNeBnulpAC5fy6o9XJfCQc4x5mpzMJ09ghBx&utm_source

Рис.А.10. Ацтекський круговий танець на честь Кетцалькоатля і Ксолотля (бога з головою собаки, який є супутником Кетцалькоатля), фрагмент з факсиміле Кодексу Борбонікус (фоліо 26), бл. 1520 р.; оригінал зберігається в Палаті депутатів, Париж, Франція.
Надано Ньюберрі Бібліотекою, Чикаго.
https://www.britannica.com/art/Latin-American-dance#/media/1/1481999/109729

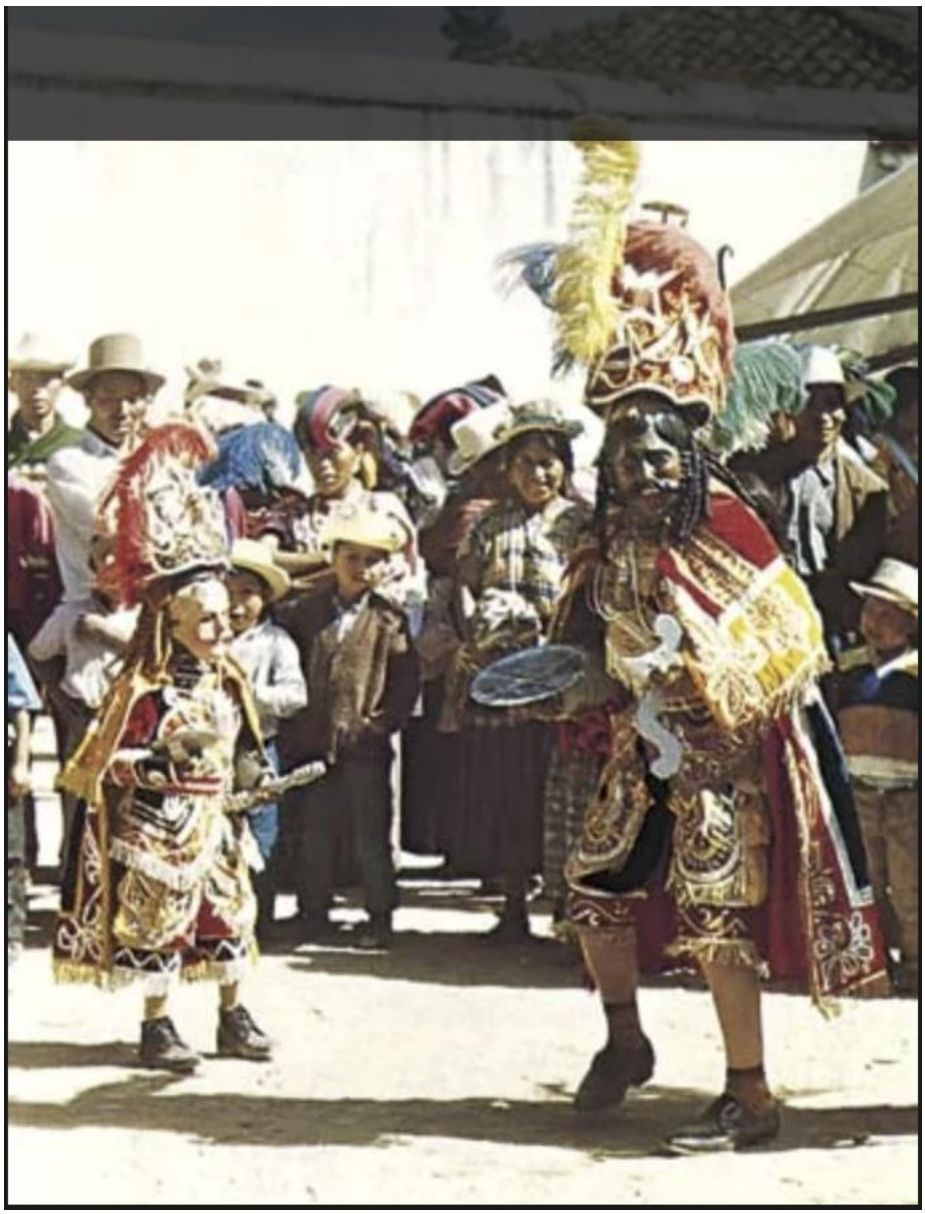

Рис.А.11. Танцювальна драма «Мороси і християни» з Гватемали. Танцюрист, що зображує мавра, знаходиться праворуч, а християнин — ліворуч.
Photo Trends/Globe Photos
https://www.britannica.com/art/Latin-American-dance#/media/1/1481999/109729

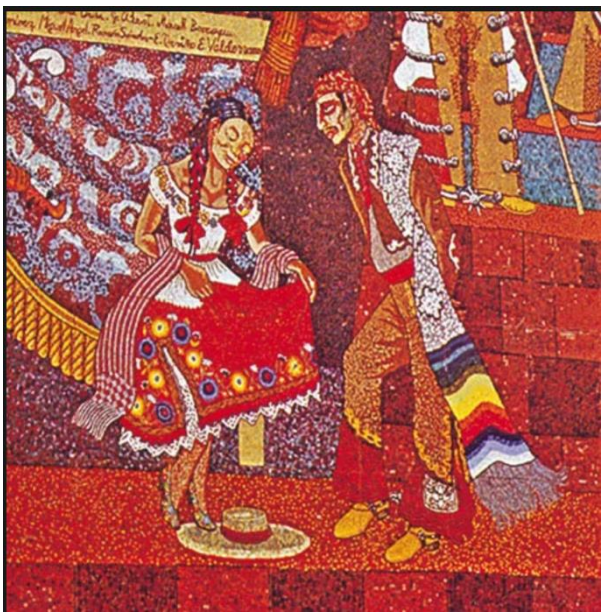

Рис.А12. Пара, що танцює харабе, фрагмент з «Популярної історії Мексики», мозаїка Дієго Рівери, 1953 рік; на Театрі де лос Інсургентес, Мехіко. Shostal Associates
https://www.britannica.com/art/Latin-American-dance#/media/1/1481999/109729

Рис. А.13. Пара в позі, що характеризує танець, відомий як максіше, початок 20 століття.Брати Браун
https://www.britannica.com/art/Latin-American-dance#/media/1/1481999/109729

Рис. А. 14. Це сукня «Бата Кубана», або кубинська румба, подарована Смітсонівському інституту Селією Крус, великою кубинською співачкою сальси, у 1997 році.

Адаптація традиційної кубинської сукні для румби, її виготовив у Сполучених Штатах дизайнер кубинського походження Хосе Артеага. «Бата Кубана» сягає корінням у 19 століття, і її походження таке ж різноманітне, як і мультикультурний склад народу Куби. Вона поєднує в собі вплив іспанської, французької та африканської культури та одягу, поєднуючи театр, фієсту та видовище карнавалу з рабським та циганським одягом. «Бата Кубана» – це одяг, який носять для виступів на сцені або в кабаре. «Бата Кубана» Селії Крус виготовлена з помаранчевого поліестерового атласу, оздоблена білими нейлоновими люверсами по краях рюшів та люверсами з бісеру вздовж швів зі вставленою помаранчевою стрічкою. «Бата Кубана» була улюбленим костюмом Селії для виступів. Дата створення:1973-1987. Пов'язане ім'я: Круз, Селія. Дизайнер: Артеага, Енріке. Місце виготовлення: Сполучені Штати Національний музей американської історії. Ідентифікаційний номер:1997.0291.01. Номер реєстрації: 1997.0291. Назва об'єкта: сукня. Фізичний опис: червоний (загальний колір) поліестер (загальний матеріал). https://americanhistory.si.edu/collections/object/nmah_834229

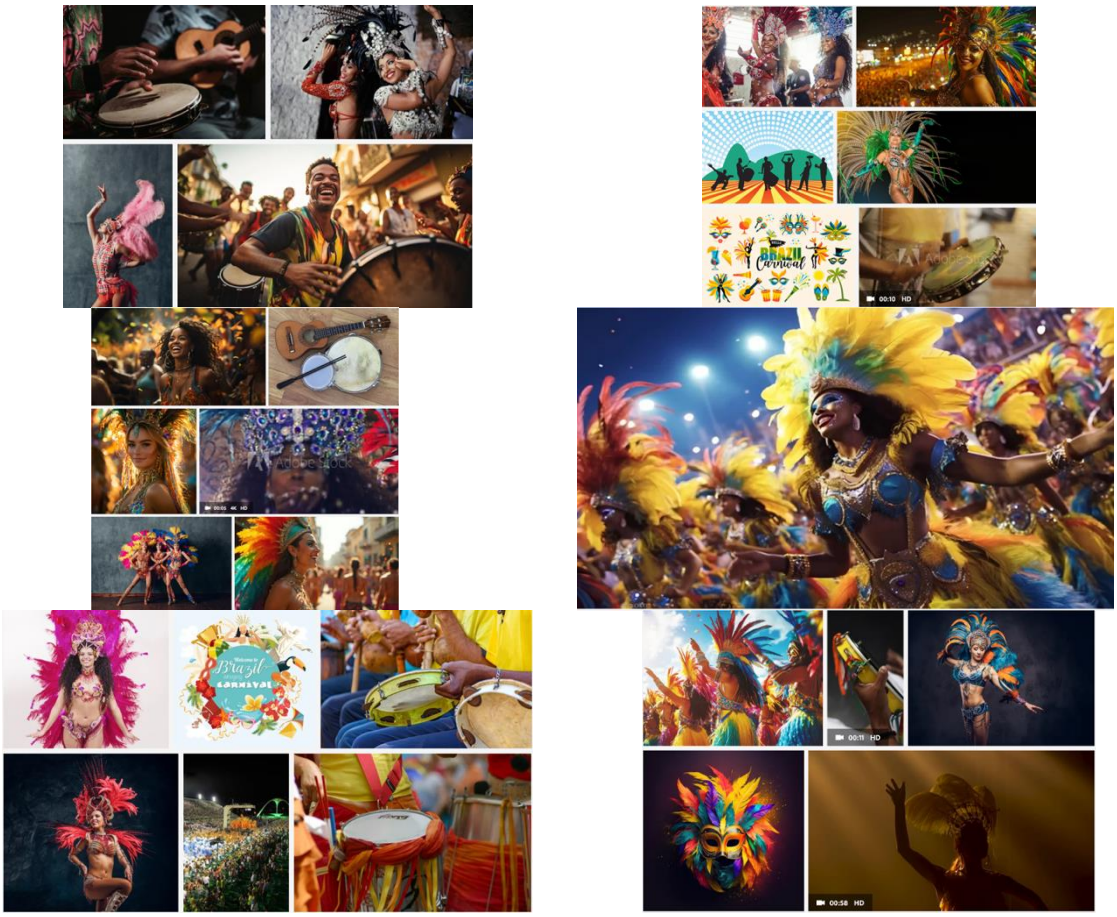

Рис. А.15. Традиційний кубинський костюм із яскравим декором, який підкреслює рух і ритм

Рис. А. 16. Каранвальні танцівниці самби під час параду школи Vila Isabel у Ріо-де_жанейро, 2008. Екстравагантні костюми з пір’ям і платформами підкреслюють святковий і ритуальний характер танцю.

Wikimedia Commons. URL: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/b6/Samba_Dancers_-_Rio_de_Janeiro,_Brazil_-_Vila_Isabel_Carnival_2008.jpg (дата звернення: 03.01.2025).

Танець матачінес у Сан-Хуан-Пуебло, ймовірно, у 1930-х роках. Монарка знаходиться праворуч, сидячи на стільці, зарезервованому для нього. Інші танцюристи борються з ель таро (биком), символом іспанської агресії та влади. Остаточна поразка Ель Торо відбудеться з рук маскованих абуелос (дідів), клоунських, але авторитарних духів предків, які керують і захищають танцюристів. Фотограф: Т. Гармон Паркхерст. Надано Музеєм Нью-Мексико, номер негативу 3877.

Танцюристи Матачіна з Кочіті Пуебло виступають на святі Санта-Фе Фієста 1920 року. Монарка щойно завершив левантада дель монарка (пробудження короля), що символізує повернення Монтесуми. У наступній частині танцю він закличе танцюристів, які стоять на колінах, підвестися і приєднатися до його лав. Фотограф: Г. С. Тіббетс. Надано Музеєм Нью-Мексико, номер негативу 52719.

Данса де лос матачінес в іспаномовній громаді в районі Таос, приблизно1910 рік. Матачінес виконують офренда де ла пальма (подарунок танцювальної палички) на честь Малінче. Ця версія офренди схожа на брінгададе лас пальмас (переступання через танцювальні палички), яку виконують матачінес з Сан Ільдефонсо Пуебло та матачінес із сусідньої громади Ель-Ранчо, в якій монарх переступає через пальми, простягнуті до його ніг. Фотограф: Роял А. Прентіс. Надано Музеєм Нью-Мексико, номер негативу 110557.

Ацтекський танець XVI століття, з деяким європейським впливом, що простежується в костюмах. Пояси та туніки двох танцюристів ліворуч досі можна побачити в багатьох групах матачінес, як і деякі доіспанські елементи, такі як плащі, гарбузові брязкальця та головні убори. За ілюстрацією місцевого художника в книзі Хуана де Товара Relacion del origen de los indios.

Ацтекський танець за часів правління Моктезуми II. Барабан ліворуч — це тепонацтлі, а праворуч — хуеуетль. Костюми орла і ягуара ідентичні костюмам, які носили в бою. За ілюстрацією місцевого художника в книзі Дієго Дурана «Історія Індій Нової Іспанії».

Коронація Моктезуми I. Головний убір, який він отримує, — це капіллі, символ ацтекської знаті. За ілюстрацією місцевого художника в книзі Дієго Дурана «Hislaria de las Indias de Nueva Espana».

Рис. А.17. Ілюстрації з джерела «Trevino, A., Gilles, B. A History of the Matachines Dance // New Mexico Historical Review. – 1994. – Vol. 69, № 2. – P. 105–125. – Режим доступу: https://digitalrepository.unm.edu/nmhr/vol69/iss2/2 (дата звернення: 02.03.2025)».

Обкладинки альбомів з кубинським дансоно. Ліворуч випущений у 1999 році лейблом Arhoolie альбом «The Cuban Danzón — before there was Jazz: 1906-1929» та, правлруч, випущений у 1982 році лейблом Folkways альбом «The Cuban Danzón: Its Ancestors and Descendants».

MX TV DANZONERA PEGASO, FIC Субота, 15 жовтня 2022 року. У кіоску Jardín Unión відбувся виступ Danzonera Pegaso від Секретаріату громадської безпеки міста Мехіко в рамках 50-го Міжнародного фестивалю Сервантіно. Фотографія: Таня Вікторія/ Секретаріат культури міста Мехіко https://www.flickr.com/photos/culturacdmx/52487467234/

Заняття з танцю дансон проводяться в різних громадських місцях. Тут танцюристи танцюють мамбо на площі в саду в Axixiky.https://theguadalajarareporter.net/index.php/featured/45387-danzon-and-the-origins-of-the-salsa

Рис. А.18. Кубинський дансон.

VICTROLA BOOK OF THE OPERA—BIZET'S CARMEN

PHOTO MAIRET

CARMEN SINGING "HABANERA"—ACT I

HABANERA—"Love is Like a Wood-Bird Wild."

CARMEN:

Ah! love, thou art a wilful wild bird,
And none may hope thy wings to tame,
If it please thee to be a rebel,
Say, who can try and thee reclaim?
Threats and prayers alike unheeding;
Oft ardent homage thou'lt refuse,
Whilst he who doth coldly slight thee,
Thou for thy master oft thou'lt choose.

Ah, love!
For love he is the lord of all,
And ne'er law's icy fetters will he wear,
If thou me lovest not, I love thee,
And if I love thee, now beware!
If thou me lovest not, beware!
But if I love you, if I love you, beware!
beware!

Some Famous Carmens of the Past

Cast of the Metropolitan "All-

Star" Revival of Carmen

Third Intermezzo

Si tu m'ames (If You Love Me)

Cancion del Toreador (Toreador Song)

Les tringles de sistres (Gypsy Song)

Seguidilla (Near the Walls of Seville)

Halte là! qui va là? (Halt There!)

SCENE—A Wild and Rocky Pass in the Mountains

Рис А.19. Хабанера з «Кармен». Візуальний образ салонної моди початку XX століття

Victor Talking Machine Company; Rous, S. H. The Victrola book of the opera: stories of one hundred and twenty operas with seven-hundred illustrations and descriptions of twelve-hundred Victor opera records. – Camden, N.J.: Victor Talking Machine Co., 1917. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://archive.org/details/victrolabookofop00vict (дата звернення: 02.02.2025).

Schomburg Center for Research in Black Culture, Photographs and Prints Division, The New York Public Library. "The Savoy Ballroom, Lenox Avenue and West 140th Street, Harlem" The New York Public Library Digital Collections. 1950 - 1959. https://digitalcollections.nypl.org/items/ea83f4b0-004d-0130-5f92-58d385a7bc34

Schomburg Center for Research in Black Culture, Photographs and Prints Division, The New York Public Library. "View of the Savoy Ballroom at night, on Lenox Avenue between 140th and 141st Streets, in Harlem, New York, circa 1950" The New York Public Library Digital Collections. 1950. https://digitalcollections.nypl.org/items/c7f24040-c6b8-012f-0c68-58d385a7bc34

Рис. А.20. Savoy в Гарлемі, США, 1930-ті роки

Рис. А.21. Британський Блекпул (Blackpool Dance Festival), архівне фото.

Поява латиноамериканських танців справила великий вплив на світ танців. У 1961 році було проведено британський аматорський турнір з латиноамериканських танців, а в 1962 році – професійний турнір. Ці два змагання отримали статус чемпіонату в 1964 році. https://www.blackpooldancefestival.com/history

Рис. А.22. Самба, Блекпул, 2025.
Precious Photografy. WDSF GrandSlam Latin Final - SOLO SAMBA - BLACKPOOL - 2025, 2025. *YouTube*. URL: https://www.youtube.com/watch?v=83JIkmEJGgQ (date of access: 22.06.2025).

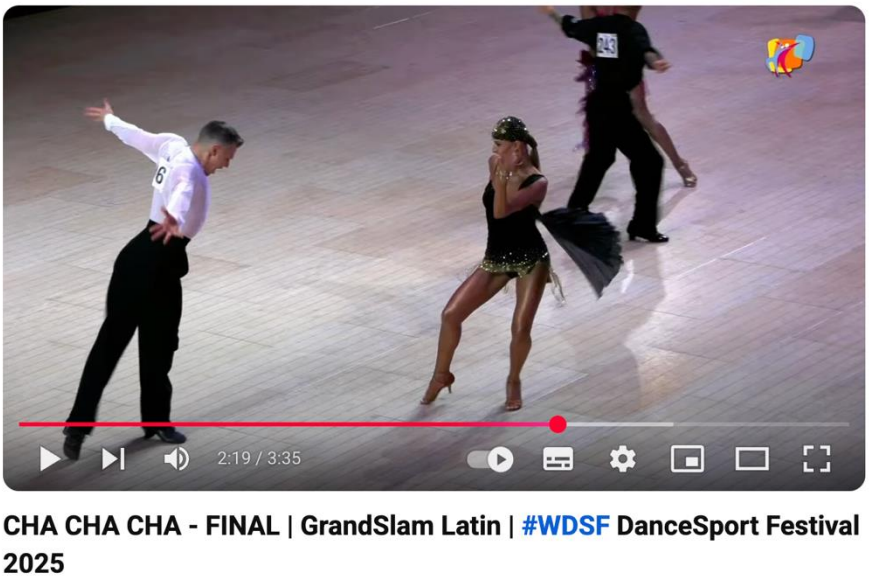

Рис. А.23. Ча-ча-ча, Блекпул, 2025.
DanceSportTotal. CHA CHA CHA - FINAL | GrandSlam Latin | #WDSF DanceSport Festival 2025, 2025. *YouTube*. URL: https://www.youtube.com/watch?v=KDCRcvUAXqY (date of access: 22.06.2025).

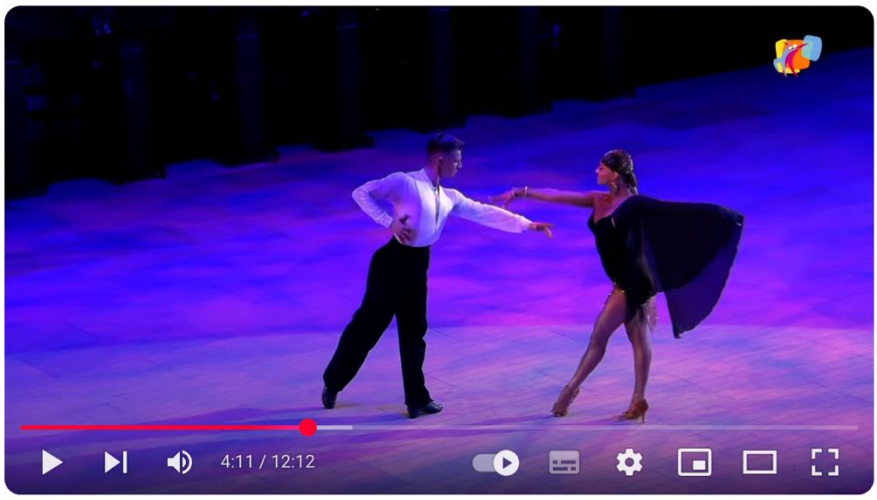

SOLO RUMBA - FINAL | GrandSlam Latin | #WDSF DanceSport Festival Blackpool 2025

Рис. А.24. Румба, Блекпул, 2025.
DanceSportTotal. SOLO RUMBA - FINAL | GrandSlam Latin | #WDSF DanceSport Festival Blackpool 2025, 2025. *YouTube*. URL: https://www.youtube.com/watch?v=wgd0WRx_q7s (date of access: 22.06.2025).

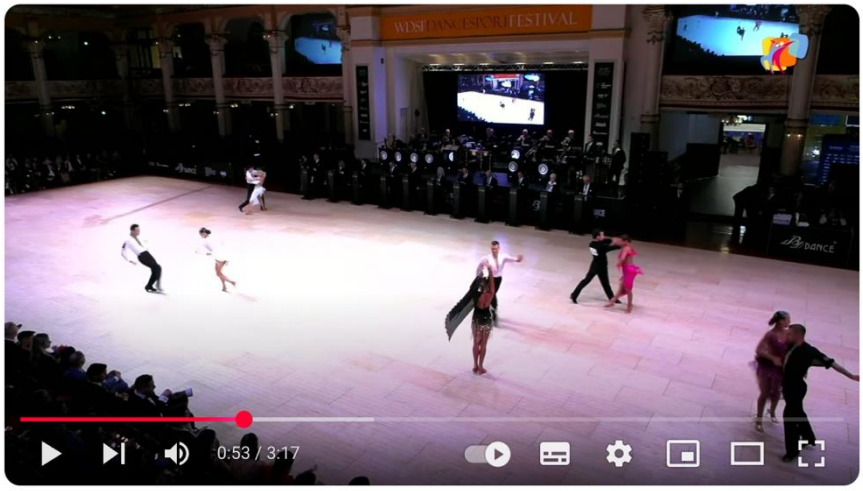

PASO DOBLE - FINAL | GrandSlam Latin | WDSF DanceSport Festival Blackpool 2025

Рис. А.25. Пасодобль, Блекпул, 2025.
DanceSportTotal. PASO DOBLE - FINAL | GrandSlam Latin | WDSF DanceSport Festival Blackpool 2025, 2025. *YouTube*. URL: https://www.youtube.com/watch?v=SrBiM6D9KUY (date of access: 22.06.2025).

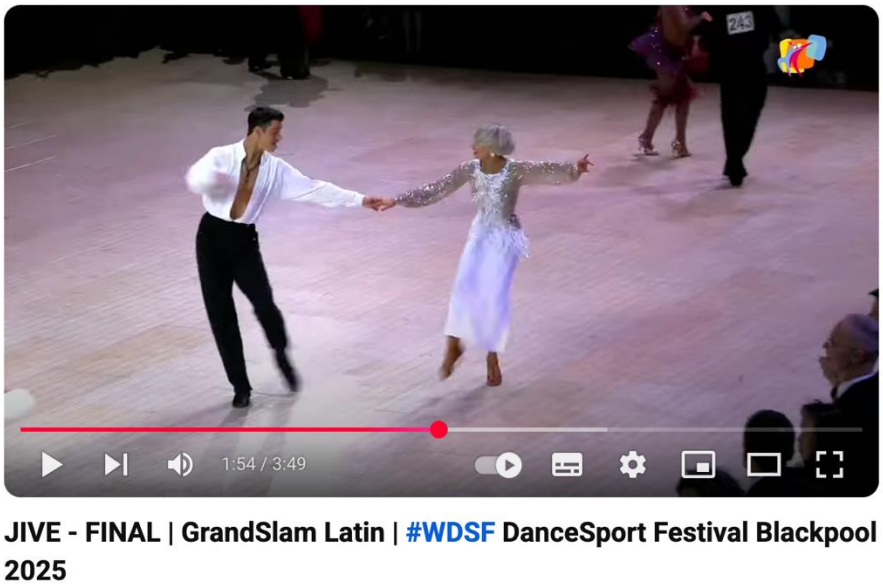

Рис. А.26. Джайв, Блекпул, 2025.
DanceSportTotal. JIVE - FINAL | GrandSlam Latin | #WDSF DanceSport Festival Blackpool 2025, 2025. *YouTube*. URL: https://www.youtube.com/watch?v=LN7aAHuG6vI (date of access: 22.06.2025).

ДОДАТОК Б
ВІЗУАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ ДО НАУКОВОГО РОЗДІЛУ

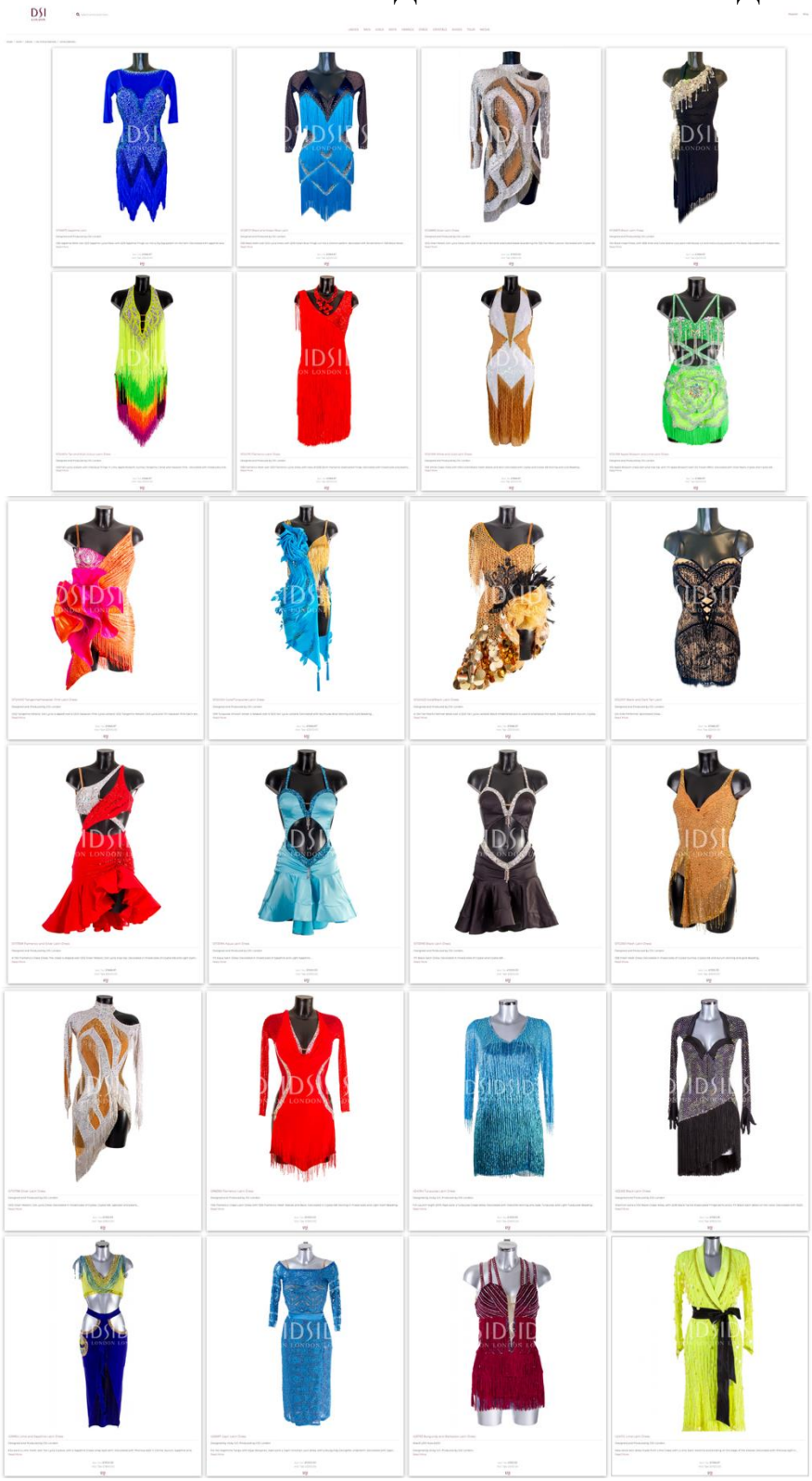

Рис. Б.1. Сукні для латиноамериканської програми з бахромою та іншими рухомими елементами, що підсилюють динаміку руху в танці https://www.dsi-london.com/shop/ladies/dsi-stock-dresses/latin-dresses/4?utm

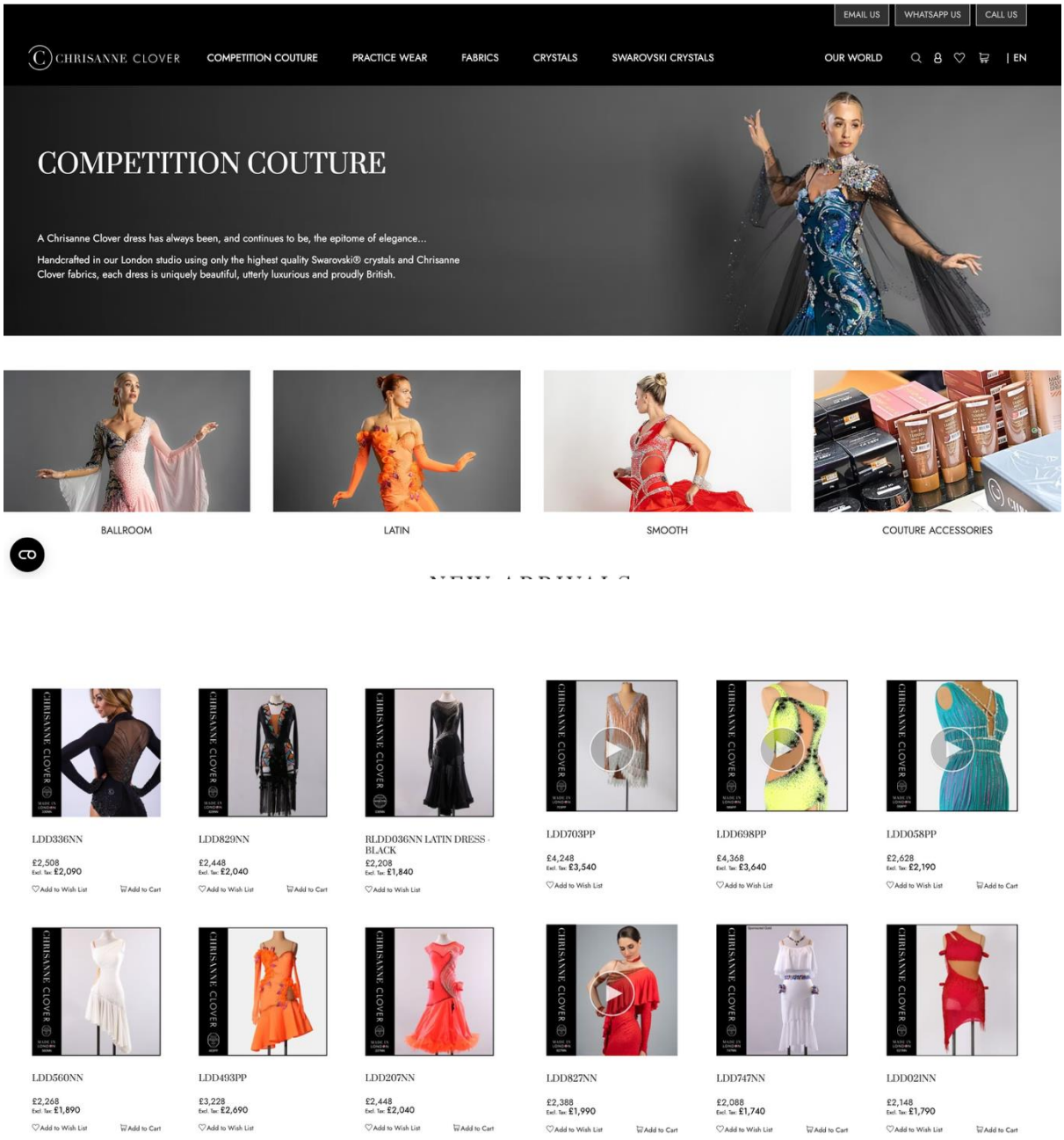

Рис. Б.2. Сукні для латиноамериканської програми бальних танців
https://www.chrisanne-clover.com/competition-couture

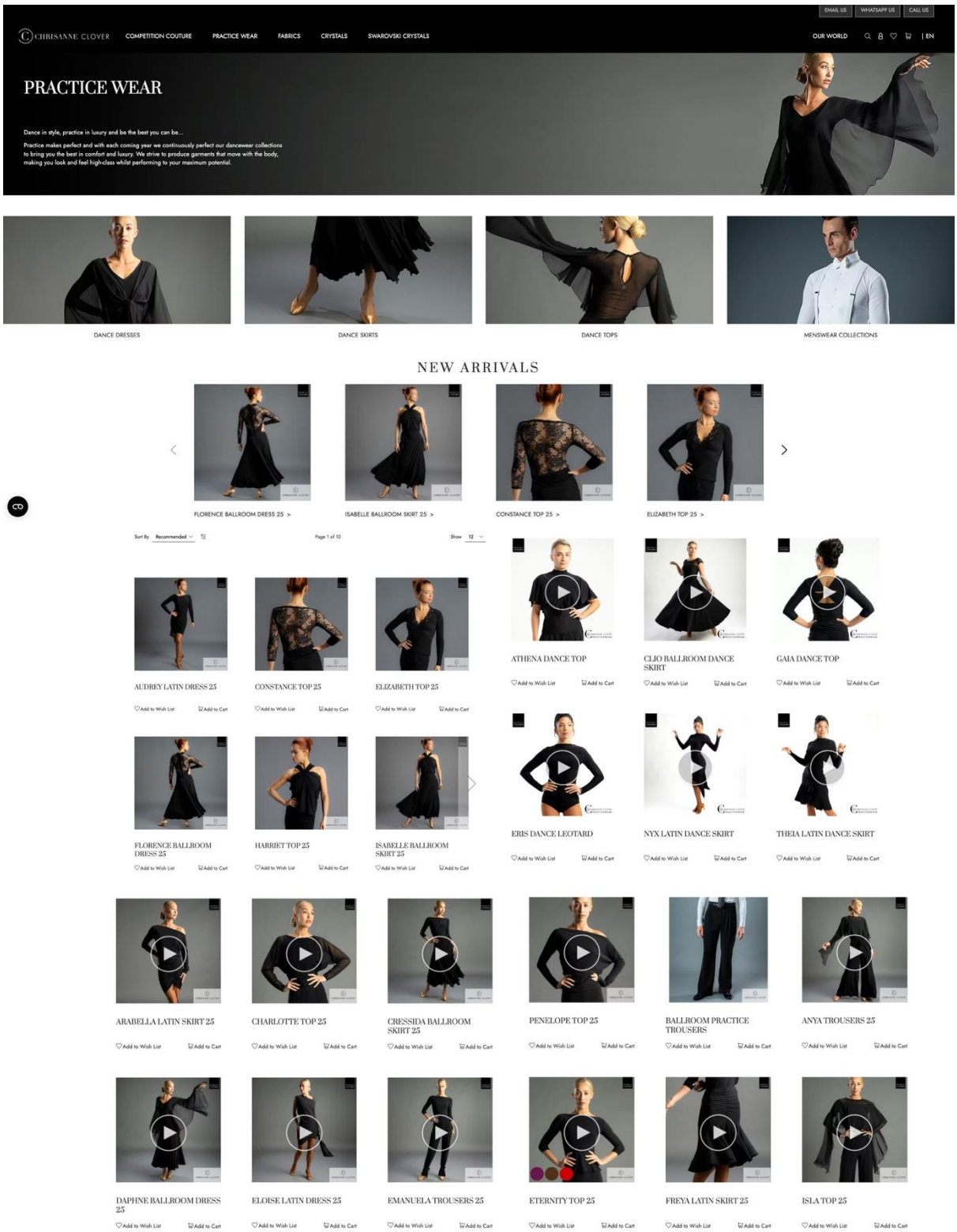

Рис.Б.3. Тренувальний костюма для латиноамериканської програми бальних танців у чорній кольоровій гамі
https://www.chrisanne-clover.com/practice-wear?srsltid=AfmBOooLl4bHJ_hjF4H_lvumdL1GefefBy5JvVMQVFkO36oSca0_ulWm&product_list_limit=24

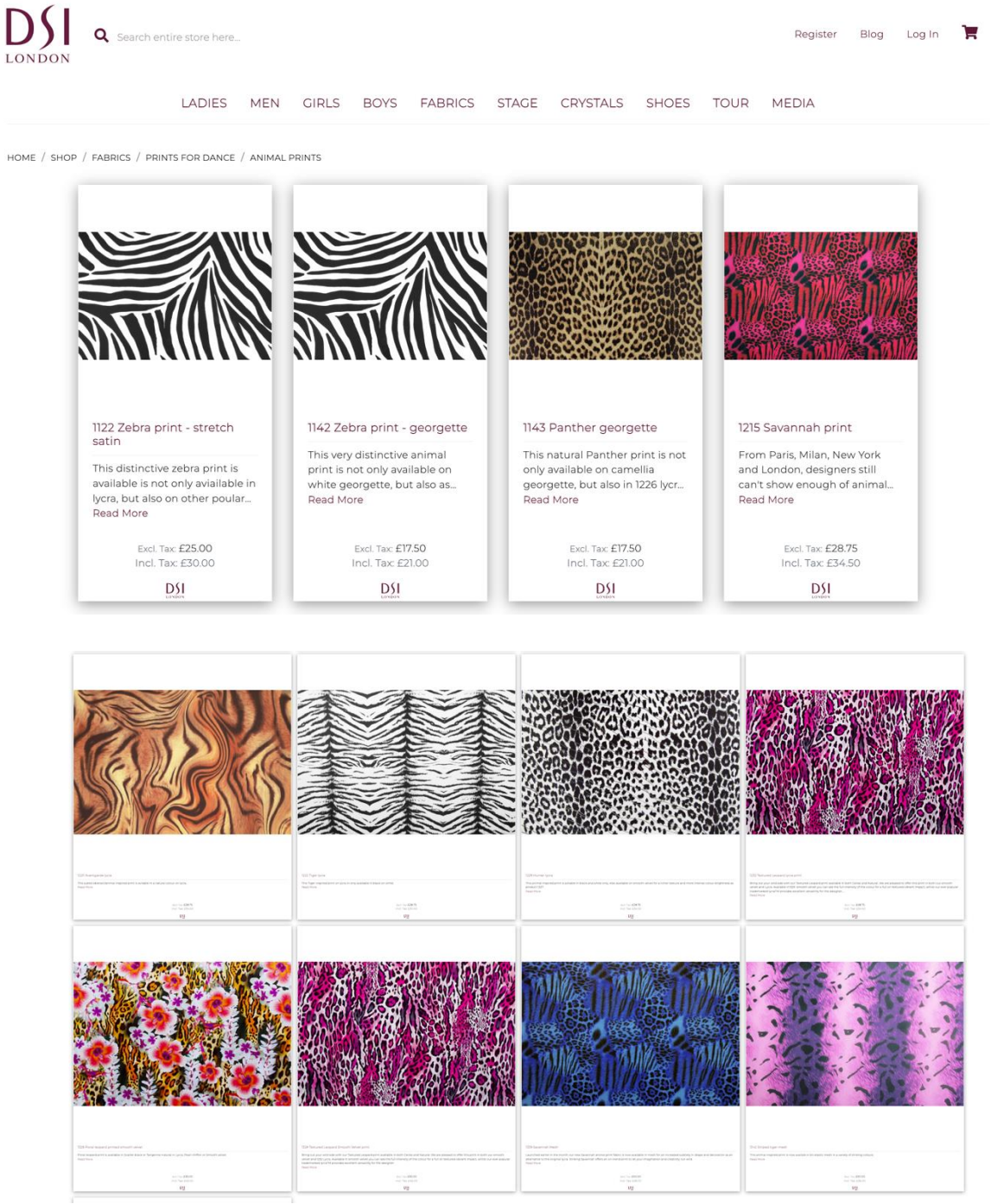

Рис. Б.4. Анімалістичні принти для тренувального одягу для латиноамериканської програми, приклади площинної стилізації https://dsi-london.com/shop/fabrics/prints-for-dance/animal-prints/44?utm_source

ДОДАТОК В

АНКЕТА ДЛЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ПАРАМЕТРІВ ЦІЛЬОВОЇ АУДИТОРІЇ ЖІНОК, ЩО ЗАЙМАЮТЬСЯ ЛАТИНОАМЕРИКАНСЬКИМИ ТАНЦЯМИ

Мета опитування – зібрати кількісні та якісні дані про стилістичні, функціональні, естетичні й психологічні очікування щодо тренувального одягу серед жінок, що займаються латиноамериканськими танцями.

Кількість запитань: 14

Орієнтовна тривалість заповнення: 7–10 хвилин

1. Вік:

……

2. Як довго ви займаєтеся латиноамериканськими танцями?

- Менше 6 місяців
- Від 6 місяців до 1 року
- Від 1 до 3 років
- Понад 3 роки

3. Як часто ви тренуєтеся щотижня?

- 1 раз
- 2–3 рази
- 4–5 разів
- Щоденно

4. Чи берете ви участь у змаганнях або сценічних виступах?

- Так, регулярно
- Лише іноді
- Поки що ні, але планую
- Ні, і не планую

5. З якою метою ви займаєтесь танцями? ***(можна обрати кілька варіантів)***

☐ Для задоволення / відпочинку

☐ Для підтримки фізичної форми

☐ Для підвищення впевненості / жіночності

☐ Для участі у виступах

☐ За рекомендацією лікаря / для зниження стресу

☐ Інше (вкажіть): ……

6. Як би ви охарактеризували свій стиль одягу поза танцювальним залом?

- Класичний
- Спортивно-кежуал
- Жіночний / романтичний
- Яскравий / трендовий
- Мінімалістичний
- Експериментальний
- Інше (вкажіть): ……

7. Наскільки для вас важливо, щоб тренувальний костюм був візуально привабливим?

- Дуже важливо
- Важливо
- Не надто важливо
- Зовсім не важливо

8. Які естетичні риси тренувального костюма для вас найважливіші? ***(оберіть не більше 3)***

☐ Жіночність силуету

☐ Елегантна відкритість

☐ Колірна яскравість

☐ Графіка / принти (анімалістичні, абстрактні тощо)

☐ Асиметрія / драпірування

☐ Декор (бахрома, сітка, прозорі вставки)

☐ Інше (вкажіть): ……

9. Які функціональні характеристики ви вважаєте критичними для тренувального одягу? ***(оберіть до 3-х варіантів)***

☐ Еластичність тканини

☐ Добра фіксація на тілі

☐ Вентиляція / дихаючі властивості

☐ Зручність у швидких рухах

☐ Можливість трансформації (накидки, змінні деталі)

☐ Висока зносостійкість

☐ Інше: ……

10. У скількох комплектах тренувального одягу ви займаєтесь протягом тижня?

- 1–2
- 3–4
- 5 і більше
- Зазвичай поєдную елементи з повсякденного гардеробу

11. Чи купуєте ви тренувальний одяг спеціально для занять латиноамериканськими танцями?

- Так, виключно для танців
- Інколи — комбіную з іншим спортом
- Ні — використовую загальний фітнес-одяг
- Створюю/перешиваю самостійно

12. Яка цінова категорія для вас є прийнятною для якісного тренувального костюма?

- До 1000 грн
- 1000–2000 грн
- 2000–4000 грн
- Понад 4000 грн

13. Що б ви хотіли, щоб дизайн тренувального костюма «говорив» про вас?

……

……

14. Чи відчували ви коли-небудь, що ваш тренувальний одяг не відповідає характеру самого танцю?

- Так, часто
- Іноді
- Ні, мене все влаштовує
- Не замислювалась про це

Обробка результатів опитування 54 жінок, що займаються латиноамериканськими бальними танцями

1. Вік (відкрите запитання):

- 18–24 років — 22%
- 25–34 років — 41%
- 35–45 років — 37%

2. Як довго ви займаєтесь латиноамериканськими танцями?

- Менше 6 місяців — 6%
- Від 6 місяців до 1 року — 13%
- Від 1 до 3 років — 43%
- Понад 3 роки — 38%

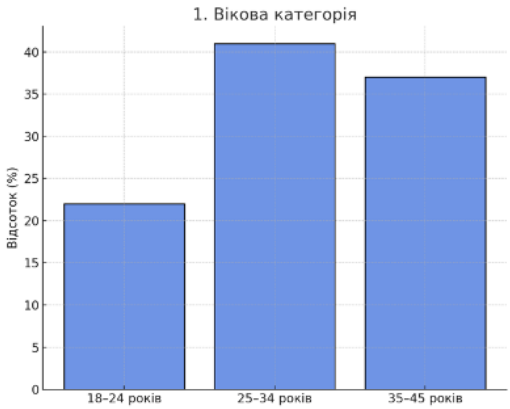

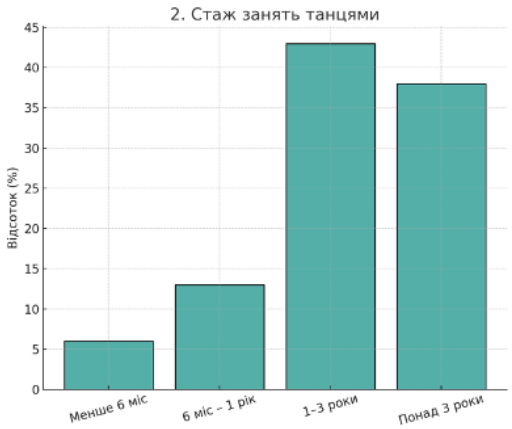

3. Як часто ви тренуєтесь щотижня?

- 1 раз — 4%
- 2–3 рази — 61%
- 4–5 разів — 26%
- Щоденно — 9%

4. Чи берете ви участь у змаганнях або сценічних виступах?

- Так, регулярно — 11%
- Іноді — 24%
- Поки що ні, але планую — 20%
- Ні, і не планую — 45%

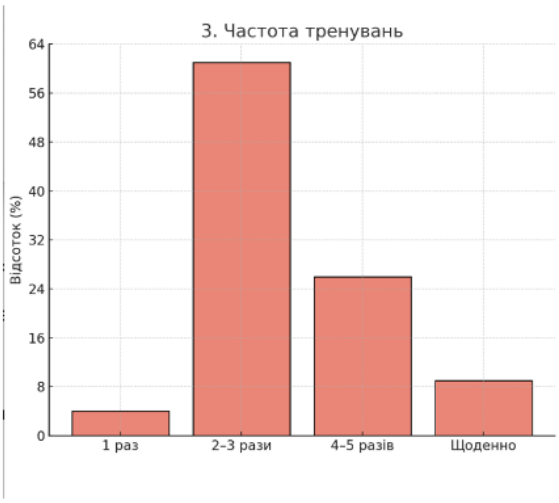

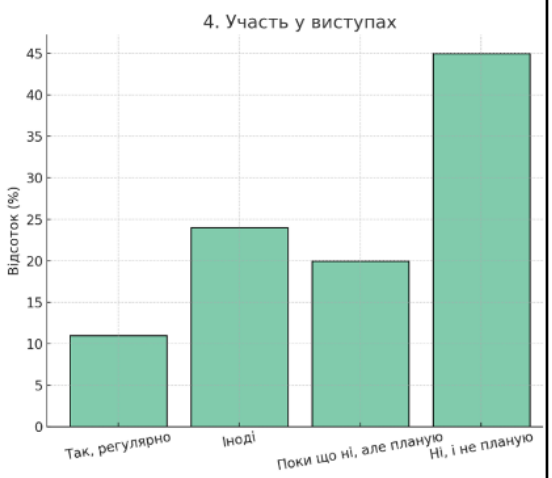

5. З якою метою ви займаєтесь танцями? *(обрано кілька варіантів)*

- Для задоволення / відпочинку — 72%
- Для підтримки фізичної форми — 63%
- Для підвищення впевненості / жіночності — 58%
- Для участі у виступах — 18%
- За рекомендацією лікаря — 7%
- Інше — 4%

6. Як би ви охарактеризували свій стиль одягу поза залом?

- Класичний — 11%
- Спортивно-кежуал — 33%
- Жіночний / романтичний — 26%
- Яскравий / трендовий — 19%
- Мінімалістичний — 7%
- Експериментальний — 4%

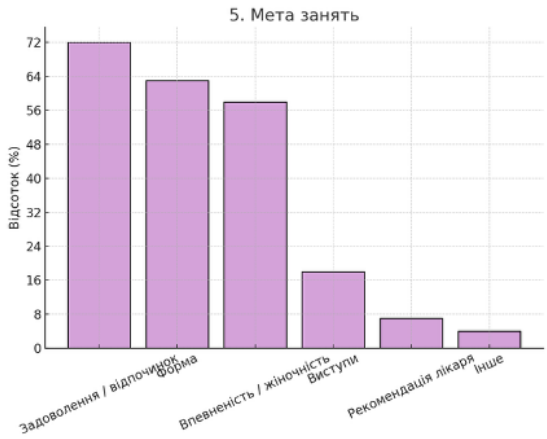

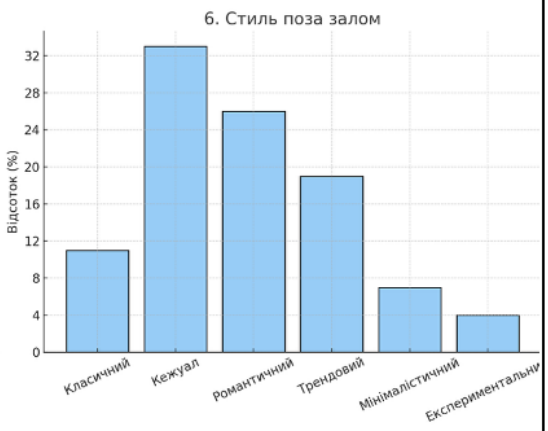

7. Наскільки для вас важливо, щоб тренувальний костюм був візуально привабливим?

- Дуже важливо — 57%
- Важливо — 35%
- Не надто важливо — 6%
- Зовсім не важливо — 2%

8. Які естетичні риси для вас найважливіші? *(обрано до 3-х варіантів)*

- Жіночність силуету — 70%
- Асиметрія / драпірування — 43%
- Декор (бахрома, сітка) — 48%
- Колірна яскравість — 41%
- Принти / графіка — 22%
- Елегантна відкритість — 56%

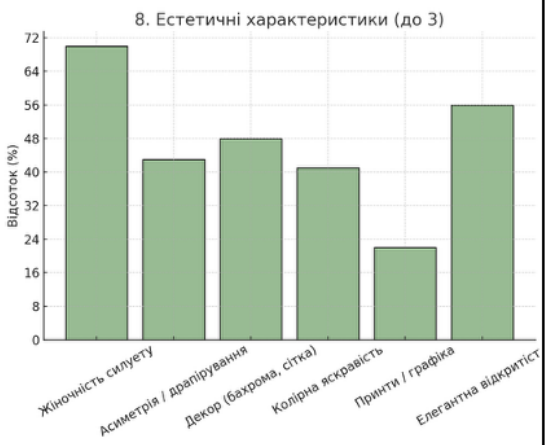

9. Які функціональні характеристики для вас критичні? ***(до 3-х варіантів)***

- Еластичність тканини — 91%
- Добра фіксація — 76%
- Вентиляція — 57%
- Свобода руху — 70%
- Трансформація — 15%
- Зносостійкість — 37%

10. У скількох комплектах тренувального одягу ви займаєтесь протягом тижня?

- 1–2 комплекти — 30%
- 3–4 — 41%
- 5 і більше — 22%
- Використовую повсякденний одяг — 7%

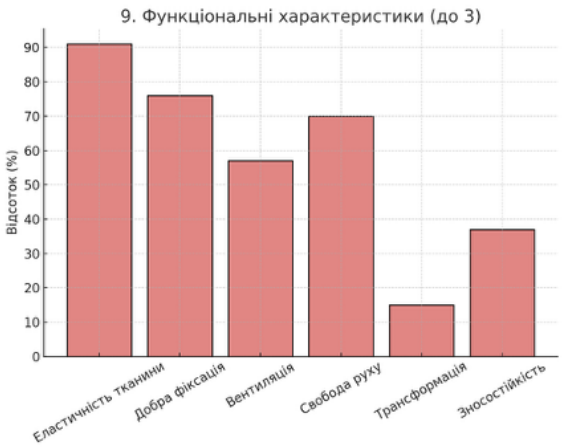

11. Чи купуєте ви тренувальний одяг спеціально для латини?

- Так, спеціально — 63%
- Іноді — 22%
- Ні — 11%
- Створюю/перешиваю — 4%

12. Яка цінова категорія є прийнятною?

- До 1000 грн — 9%
- 1000–2000 грн — 33%
- 2000–4000 грн — 45%
- Понад 4000 грн — 13%

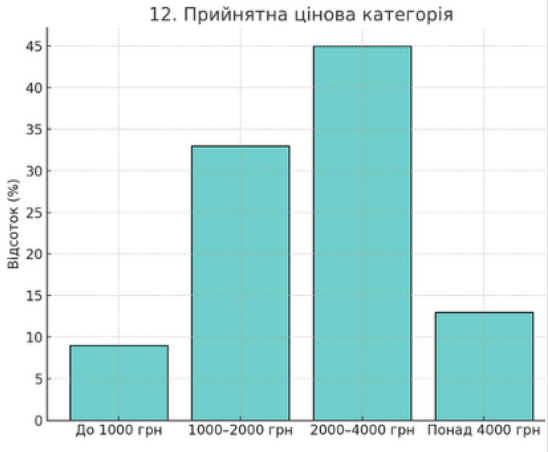

13. Що має «говорити» про вас ваш тренувальний костюм? *(відкрите запитання)*	**14. Чи відчували ви коли-небудь, що ваш тренувальний одяг не відповідає характеру танцю?**
Аналіз відкритих відповідей показав домінування таких уявлень: • має підкреслювати жіночність і грацію — 59% • має демонструвати силу і впевненість — 41% • має бути яскравим і «модним» — 27% • має бути елегантним, але не викликаючим — 22%	• Так, часто — 19% • Іноді — 46% • Ні — 28% • Не замислювалась — 7%

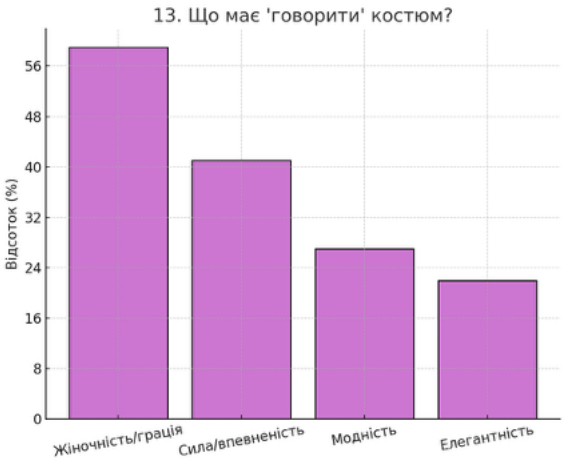

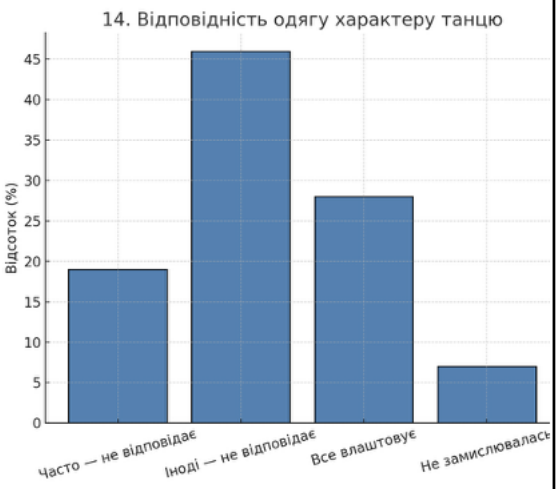

ДОДАТОК Г
ВІЗУАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ ДО ПРОЄКТНО-КОМПОЗИЦІЙНОГО РОЗДІЛУ

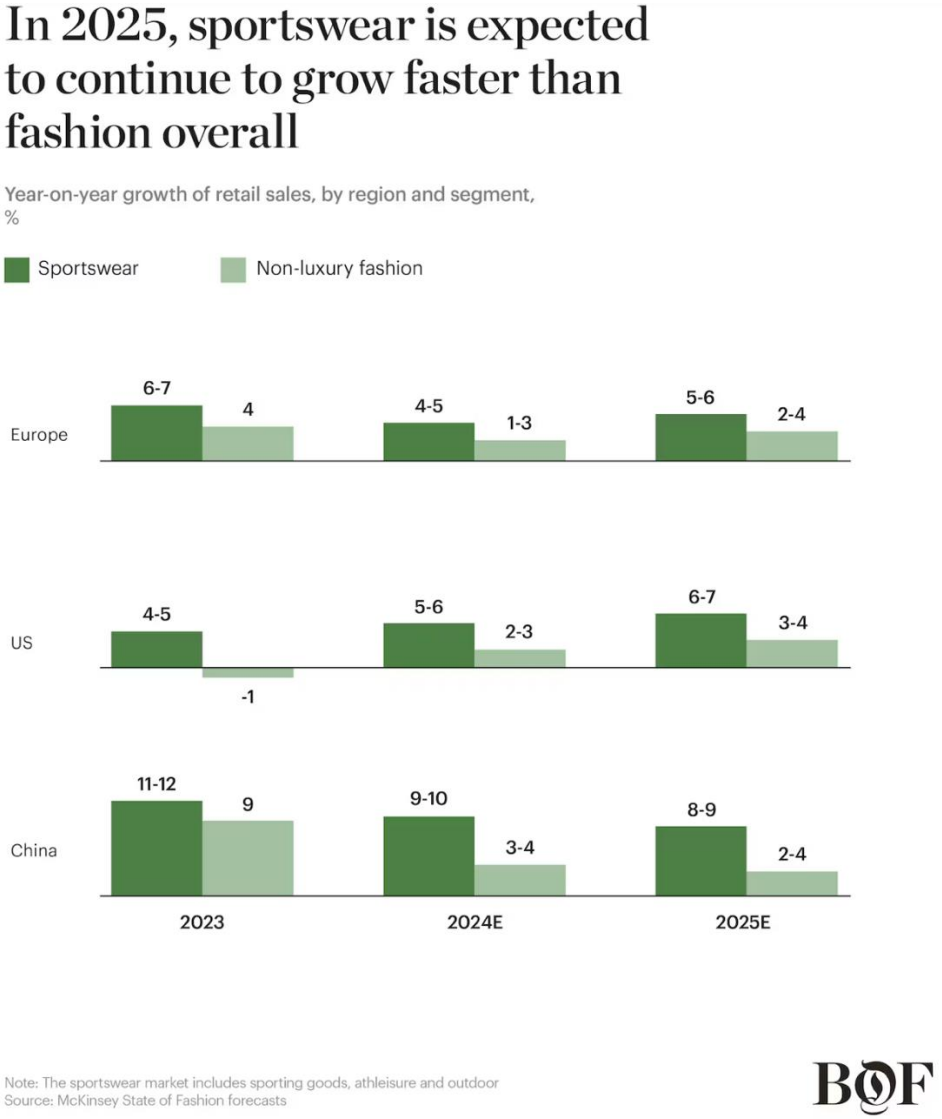

Рис. Г.1. Розвиток спортивного ринку, 2025, [41]

Очікується, що у 2025 році зростання ринку спортивного одягу продовжить випереджати ширший ринок моди в ключових регіонах: на 5-6 процентних пунктів у Китаї, 3 процентних пункти в США та 2-3 процентних пункти в Європі.

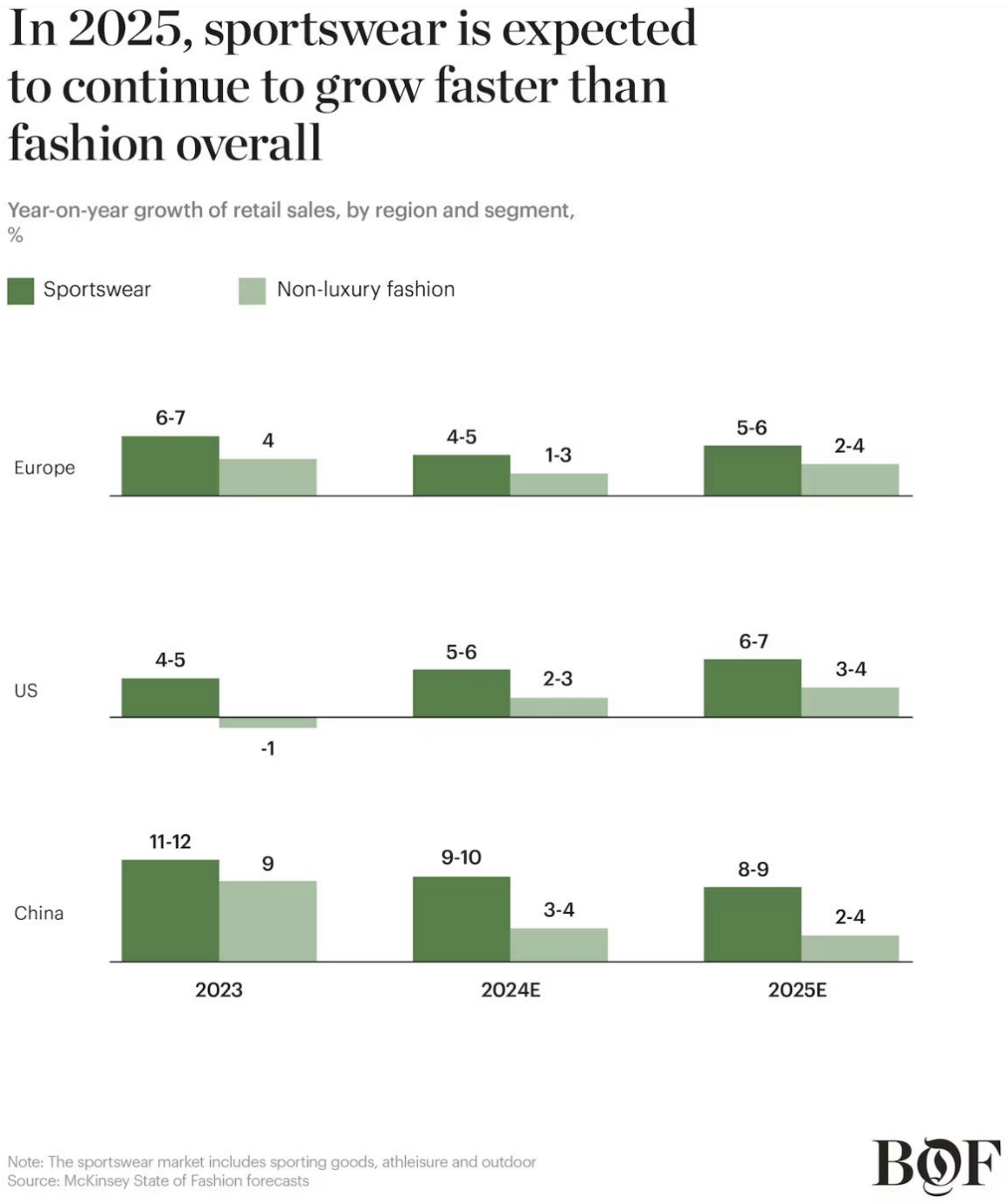

Рис. Г.2. Прогноз розвитку спортивного ринку, 2025, [41]

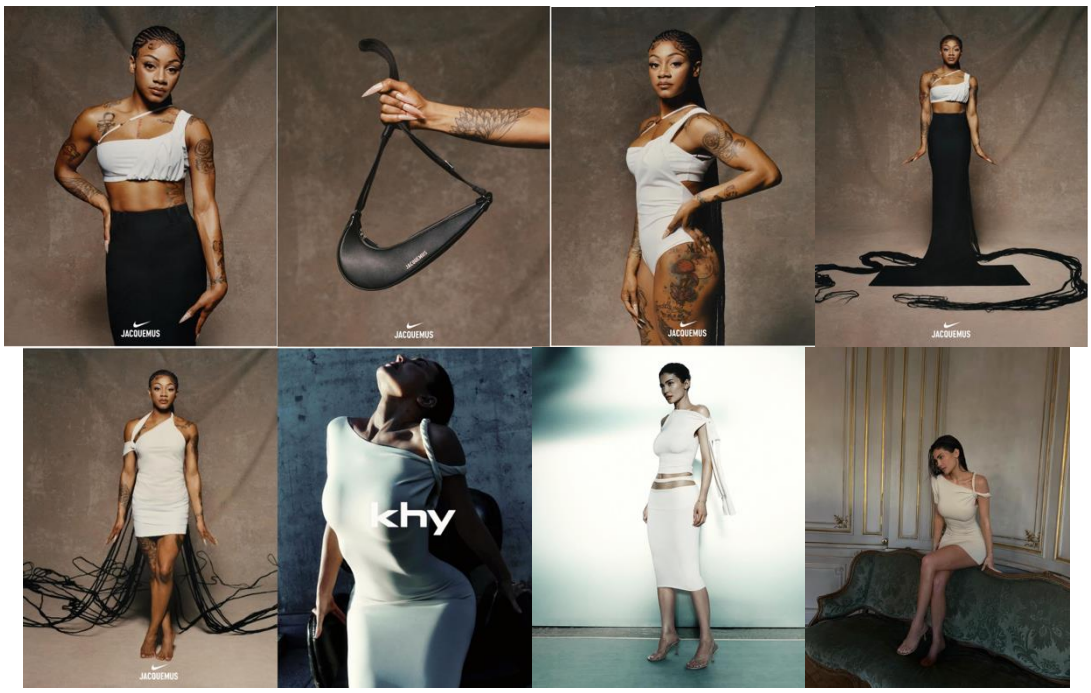

Рис. Г.3. Модна колаборація.
Nike та Jacquemus випустили спільну колекцію [43]

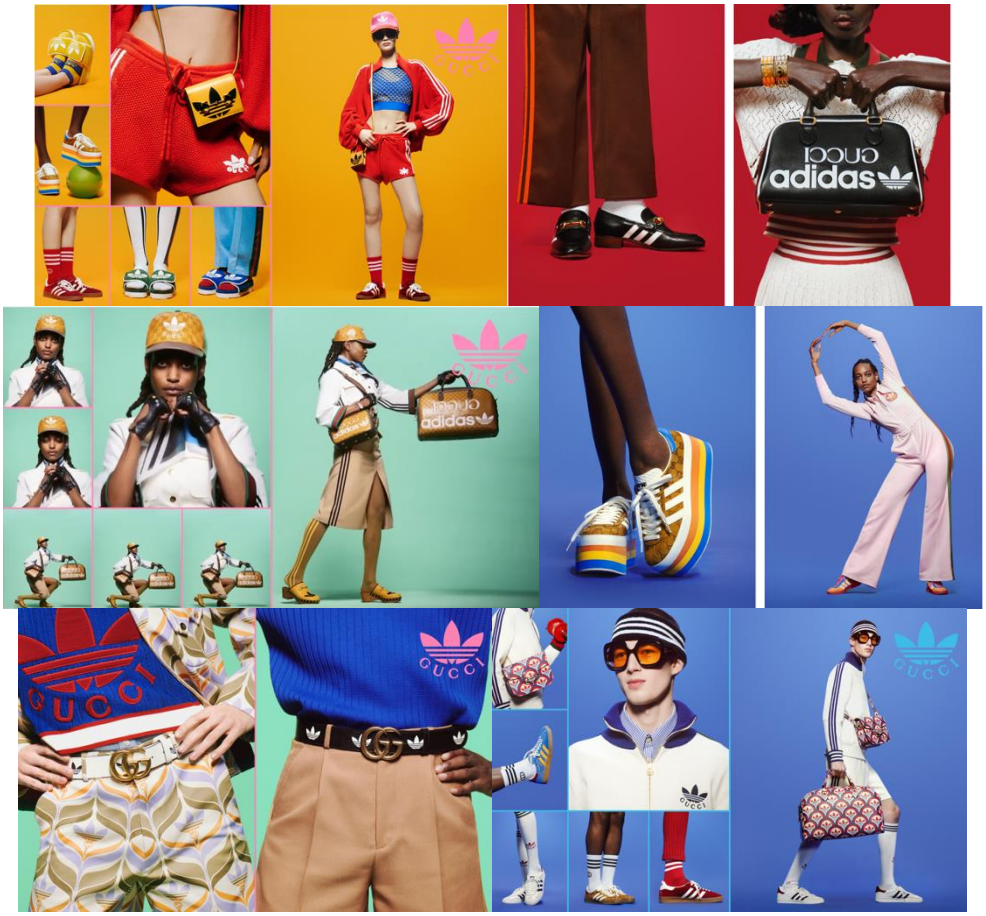

Рис. Г.4. Модна колаборація.
Adidas and Gucci випустили спільну колекцію [44]

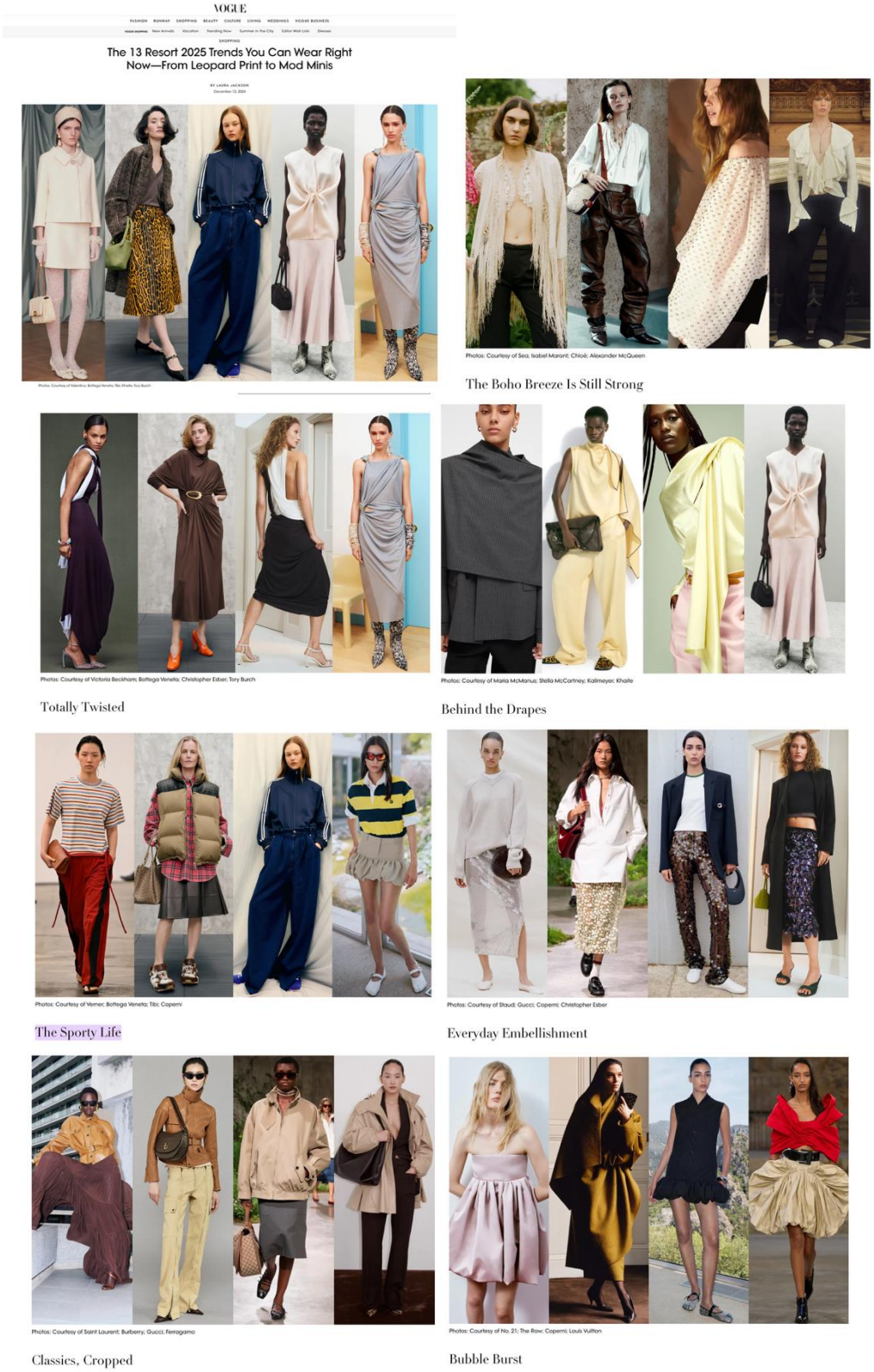

Рис. 5. Актуальні форми та їх рішення, 2025[45- 47]

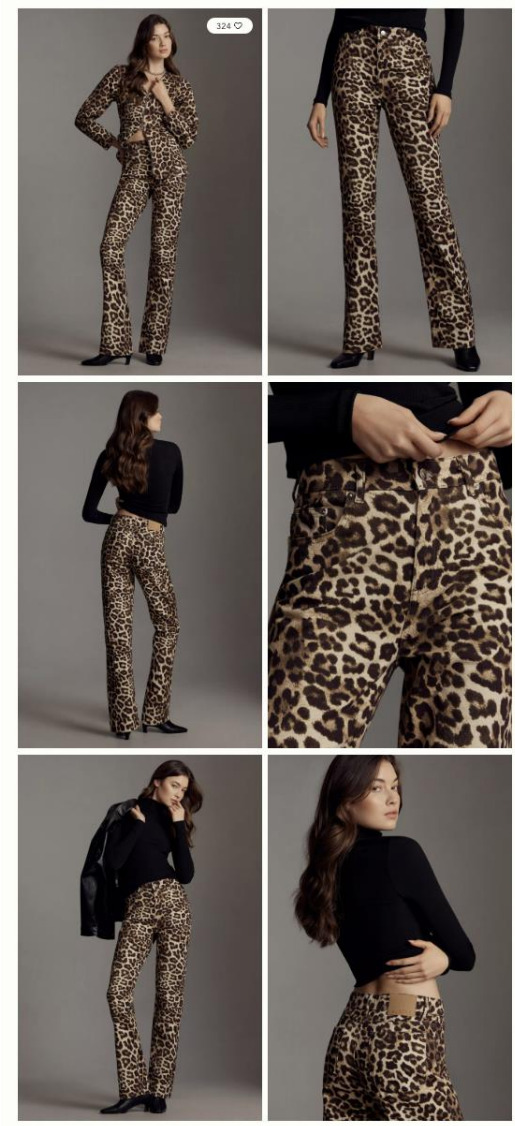

We're sorry. This product is no longer available.

ALIGNE Miso Leopard-Print Straight-Leg Jeans

ALIGNE

★★★★½ 4 Reviews

Sold Out

Рис.Г.6. Леопардові принти, що знов у тренді [46]

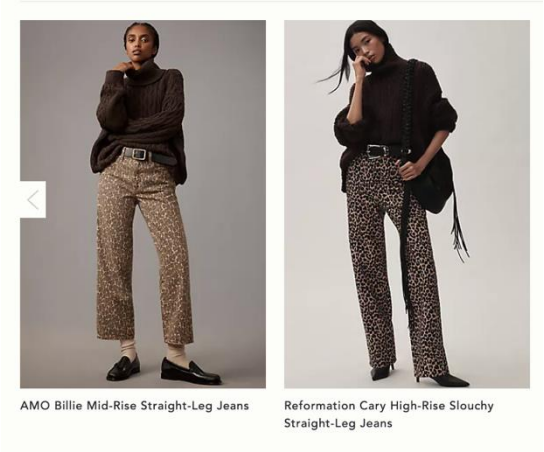

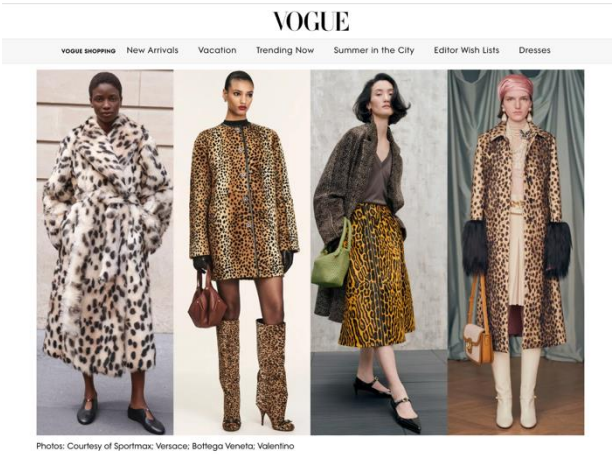

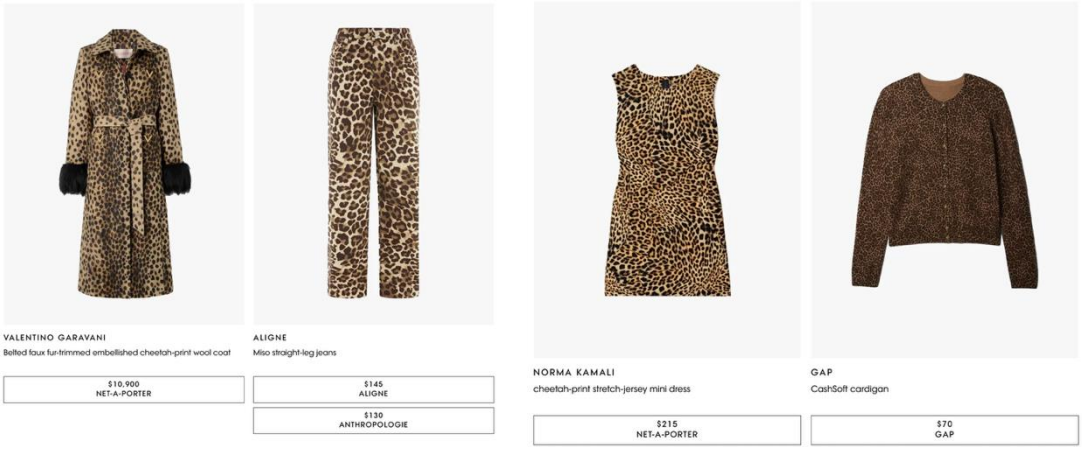

Рис. Г.7. Повернення леопардових принтів у тренд [46]

Future Dusk, a dark, moody hue that bridges blue and purple, was named the 2025 Colour of the Year by WGSN and Coloro.

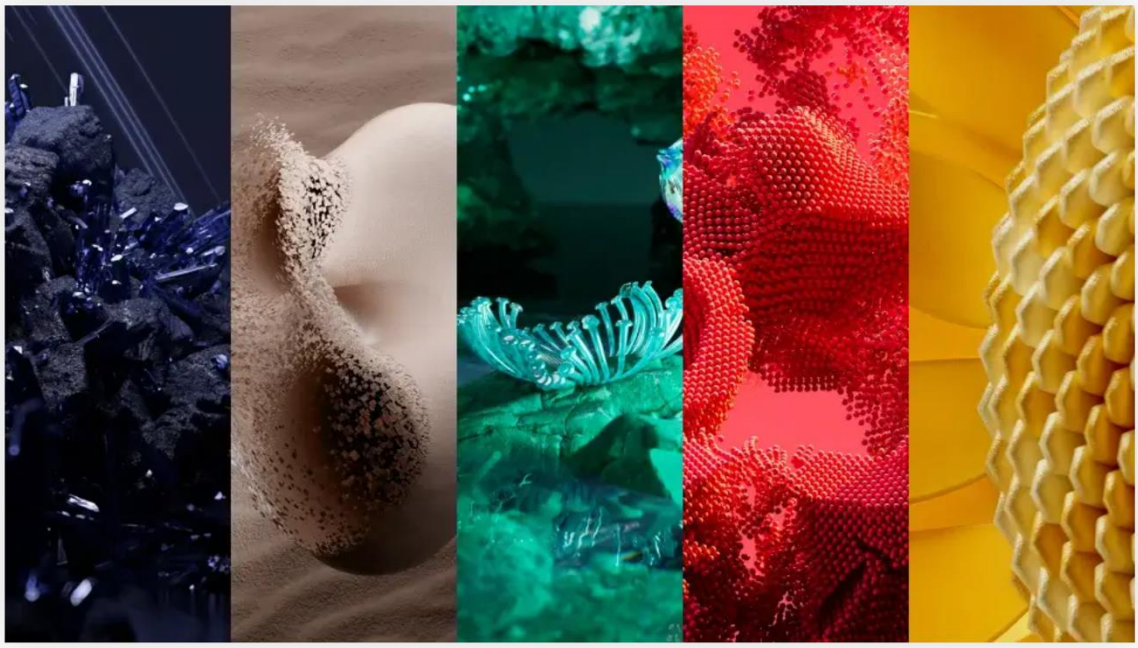

The 2025 Colour of the Year, Future Dusk (far left), is shown with Transcendent Pink, Aquatic Awe, Sunset Coral, and Ray Flower. | © WGSN/Coloro.

Future Dusk

Future Dusk aligns with immersive and transformative colours, driven by the metaverse, fantasy, and imagination. | © WGSN/Coloro.

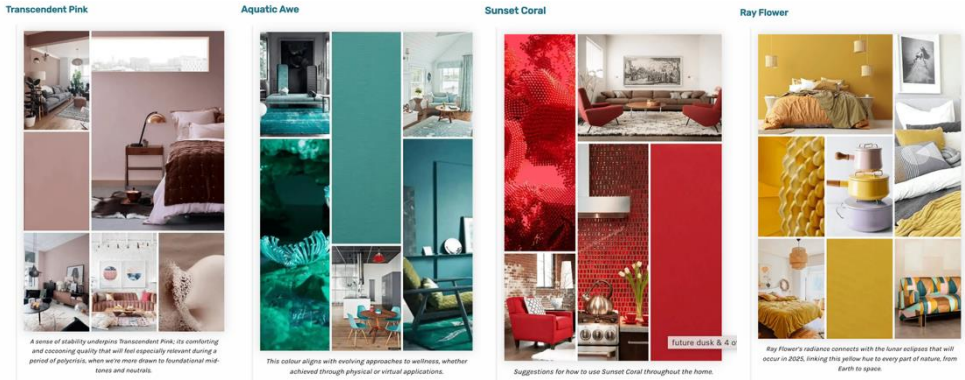

Рис. Г.8. Актуальні кольори 2025 [47].

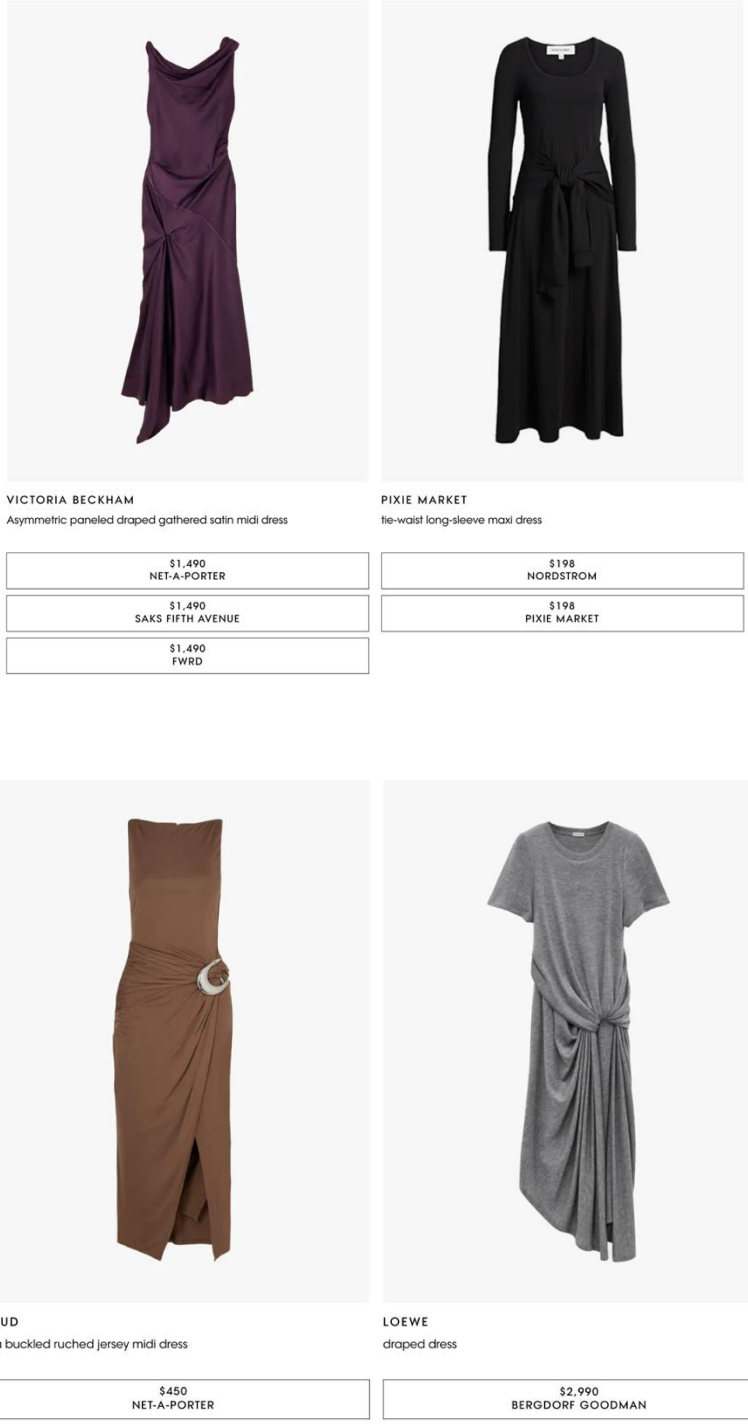

Рис. Г.8. Форми із драпіруванням, 2025

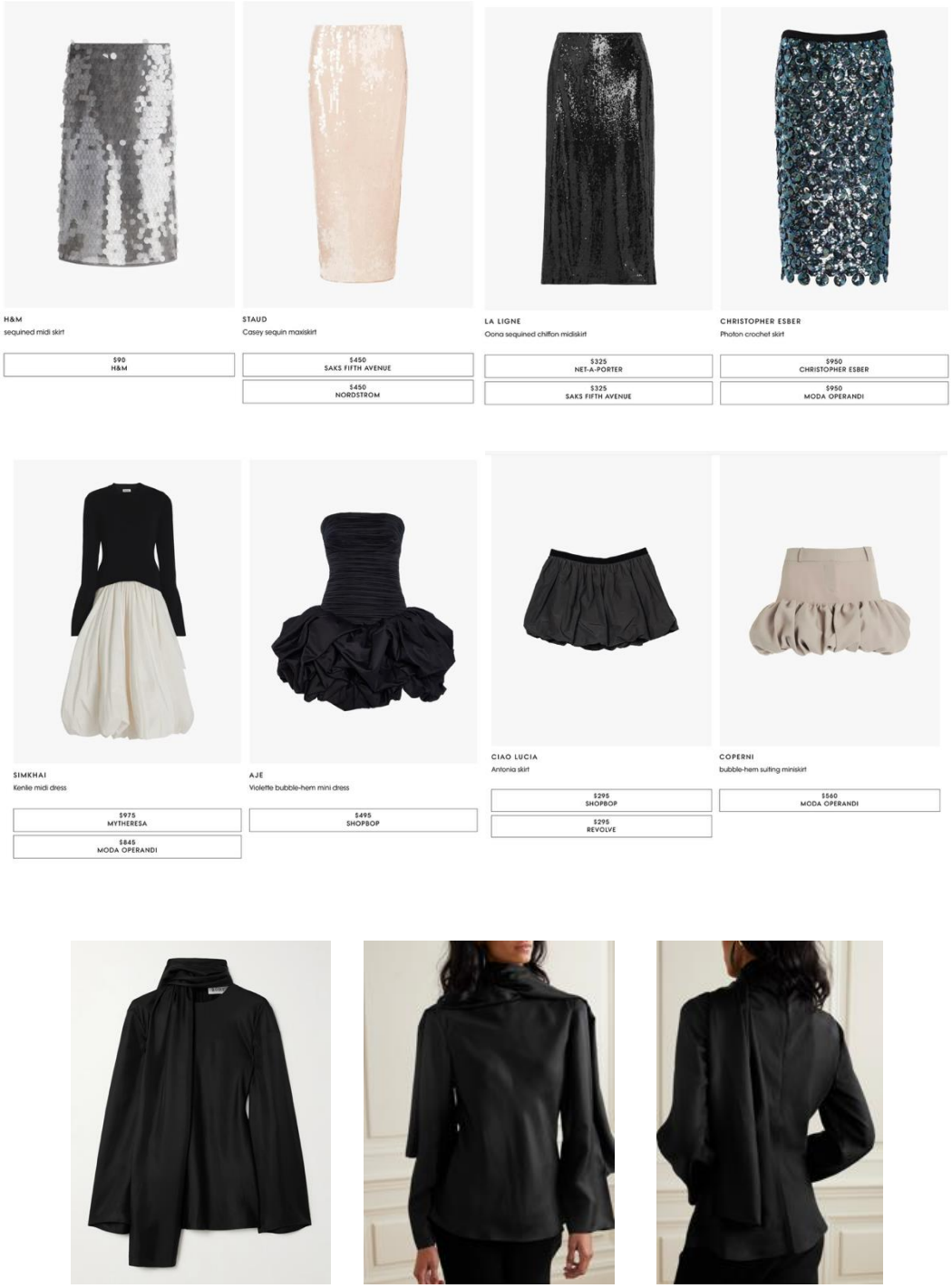

RÓHE

Tie-detailed silk-satin blouse

Рис. Г.9. Актуальні форми, що можуть бути адаптовані до тренувального одягу для виконання латиноамериканської програми бальних танців

ДОДАТОК Д
МУДБОРД ТА ЕСКІЗИ КОЛЕКЦІЇ ТРЕНУВАЛЬНОГО ОДЯГУ

Рис. Д.1. Мудборд колекції тренувального одягу

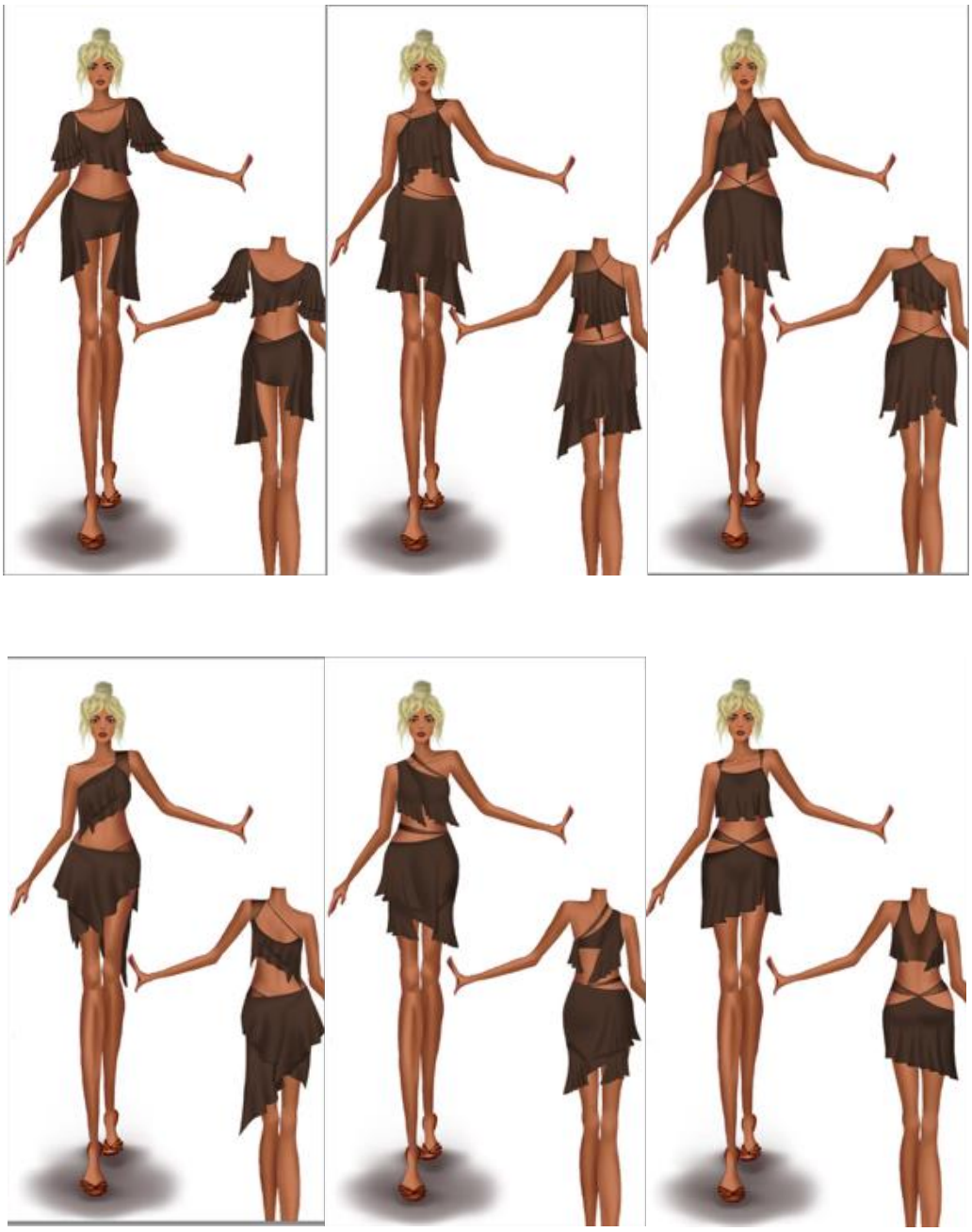

Рис. Д.2. Перший блок колекції тренувального одягу

Рис. Д.3. Другий блок колекції тренувального одягу

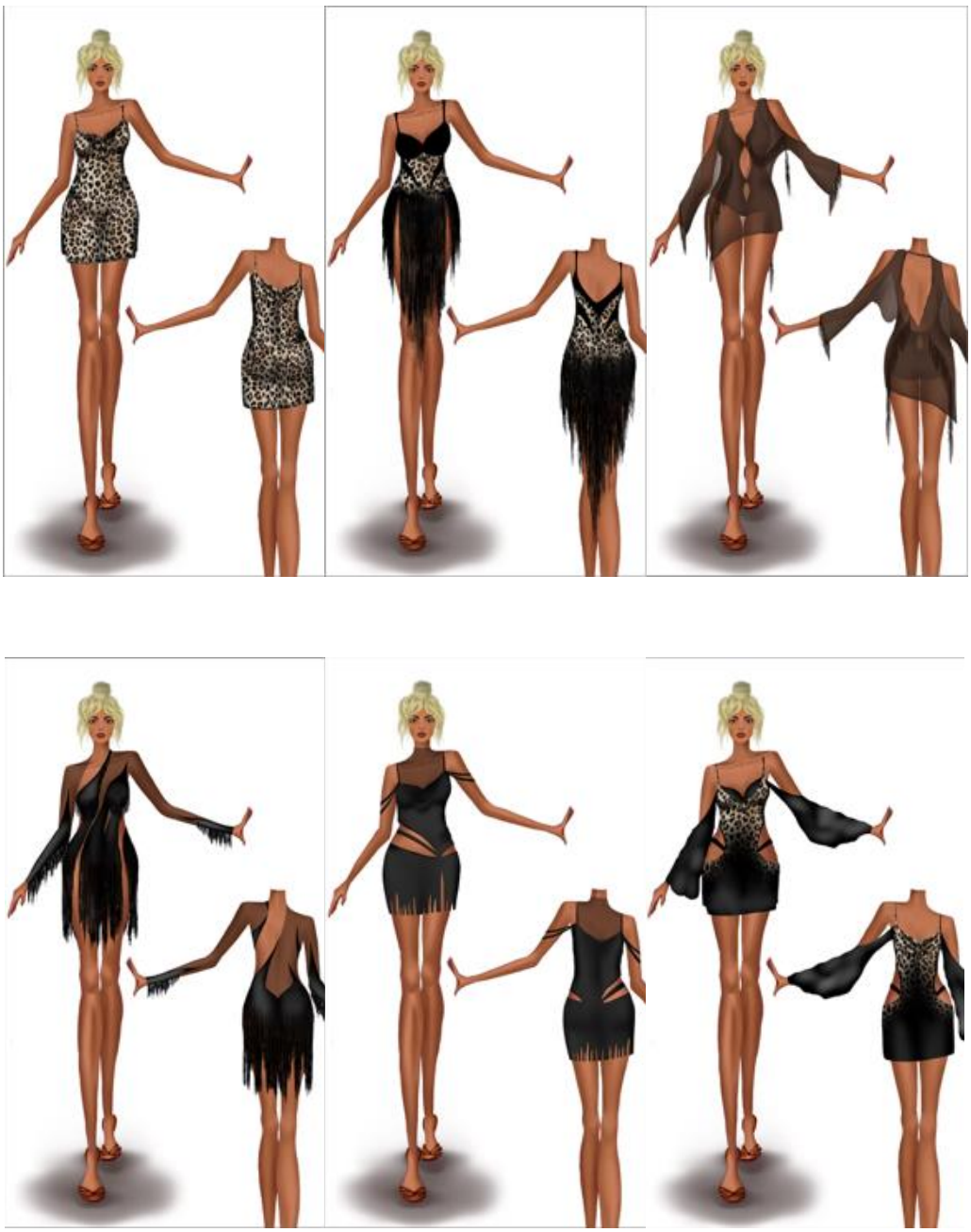

Рис. Д.4. Третій блок колекції тренувального одягу

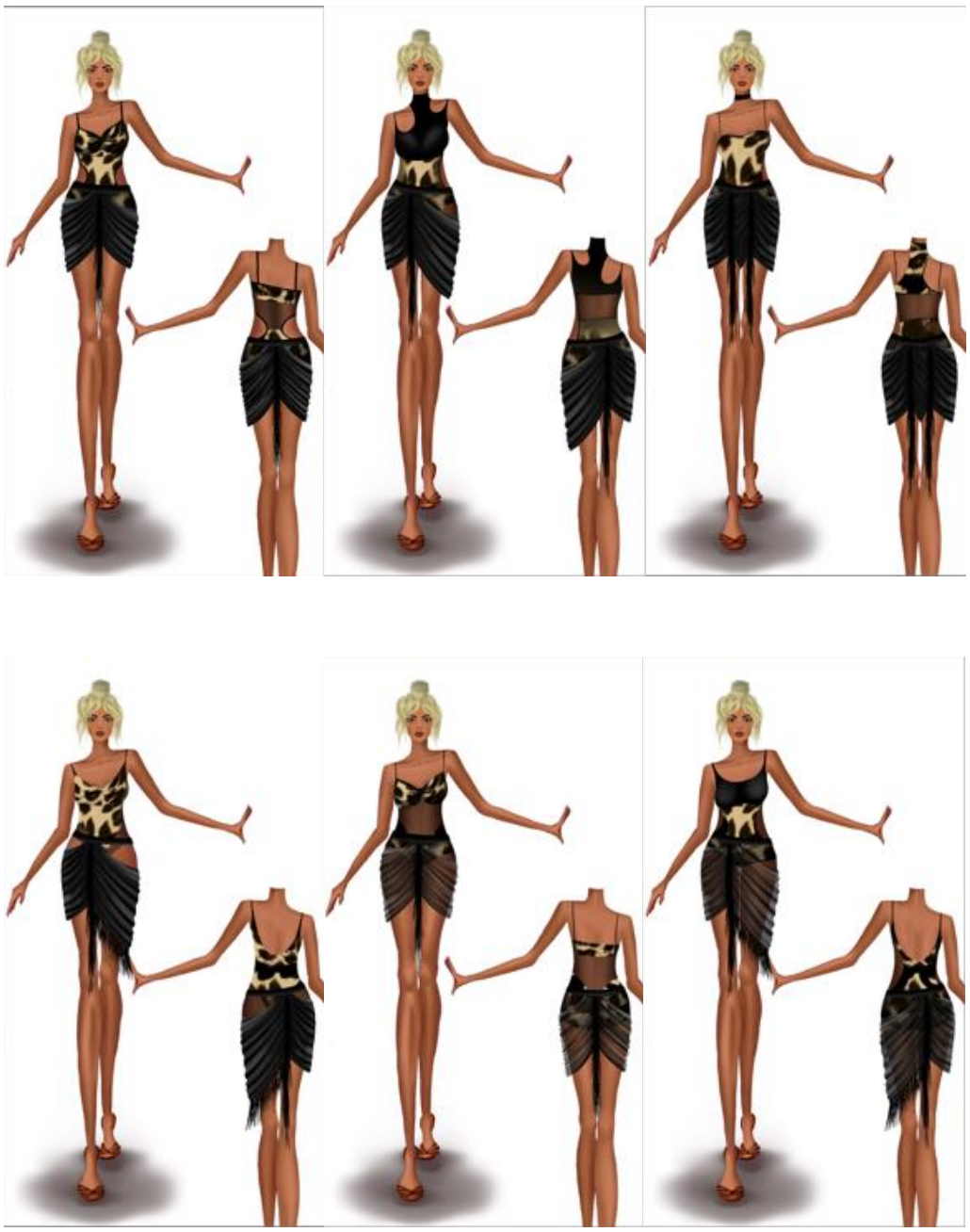

Рис. Д.5. Четвертий блок колекції тренувального одягу

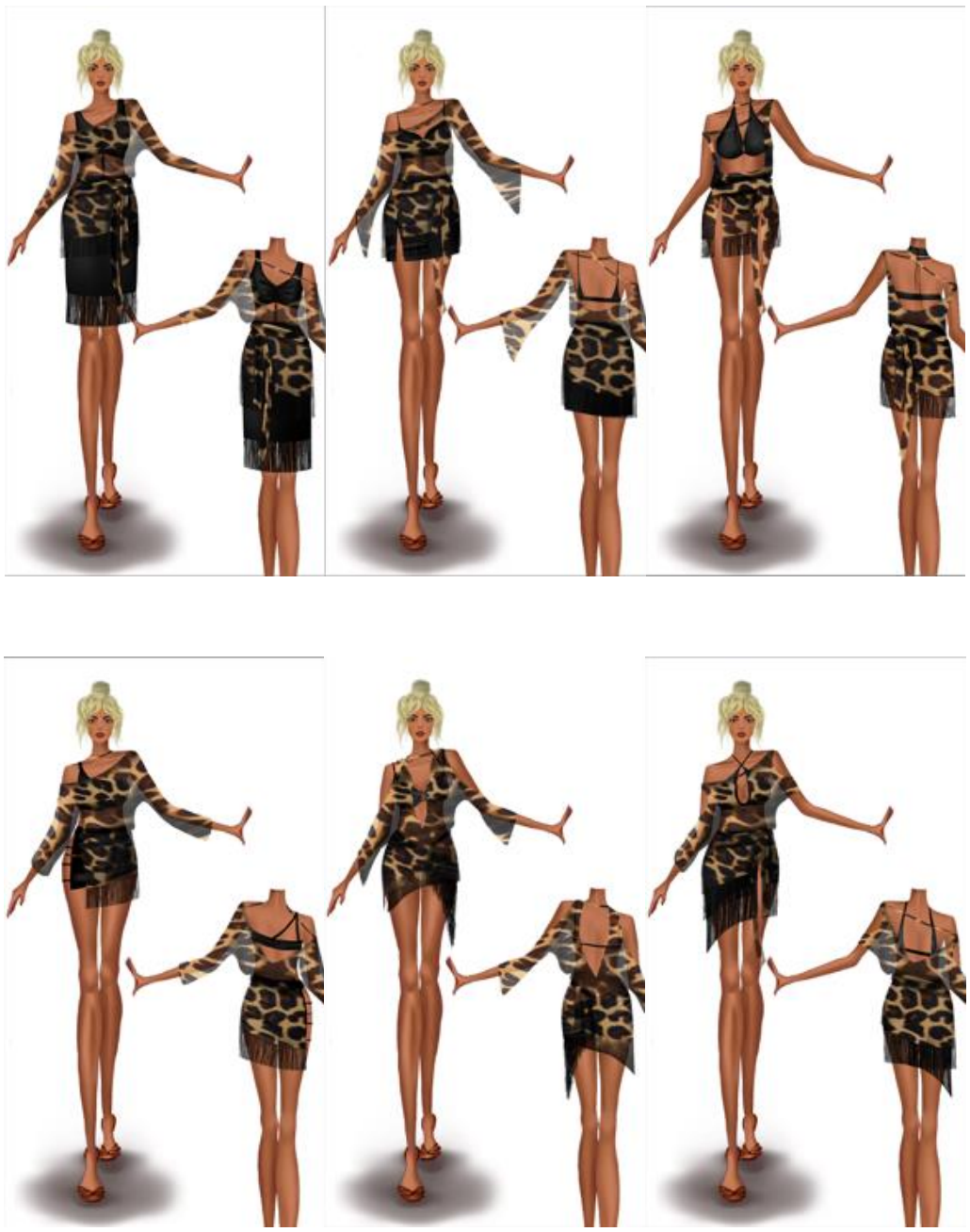

Рис. Д.6. П’ятий блок колекції тренувального одягу

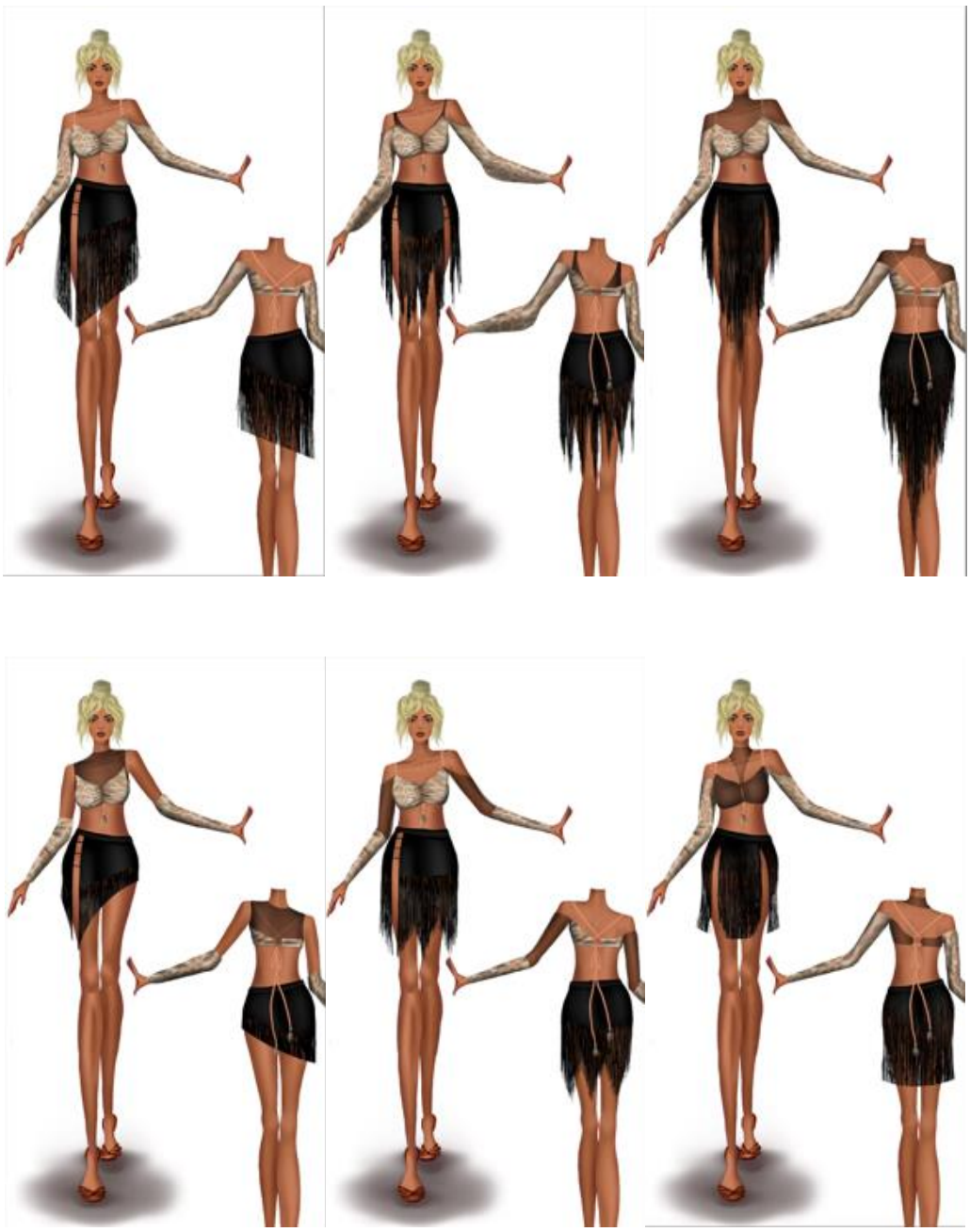

Рис. Д.7. Шостий блок колекції тренувального одягу

ДОДАТОК Е

Апробаційні матеріали

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ

СЕРТИФІКАТ
УЧАСНИКА

XXV Міжнародний конкурс молодих дизайнерів-модельєрів

«ПЕЧЕРСЬКІ КАШТАНИ»

ІВАН ІВАНИК

Ректор
Іван ГРИЩЕНКО

pechersk kashtany

2025

Рис. Е.1. Сертифікат (Диплом) учасника XXV Міжнародного конкурсі молодих дизайнерів «Печерські Каштани», номінація «Special»

ДОВІДКА

Доводимо до Вашого відома, що наукова стаття авторів: О.Колосніченко – д-ра мистецтвознавства, професора, професора кафедри моди та стилю Київського національного університету технологій та дизайну та І.Іваника – здобувача магістерського ступеня кафедри мистецтва та дизайну костюма, Київського національного університету технологій та дизайну та І.Іваника «Пластика танцю як формотворчий чинник у дизайні тренувального жіночого костюма латиноамериканської програми» прийнята до друку у фаховому науково-метричному журналі «Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку» Вип. 51, вихід якого планується на грудень 2025 р.

довідка видана за місцем вимог.
15 жовтня, 2025 року

Головний редактор, доктор культурології, професор, професор кафедри івент-індустрій, культурології та музеєзнавства Рівненського державного гуманітарного університету Сергій ВИТКАЛОВ

РДГУ
Рутканов С. засвідчую
Начальник загального відділу
Лариса Дашильчук
20 р.

Рис. Е.2. Довідка про прийняття публікації до друку фаховому науково-метричному журналі «Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку» Вип. 51, Рівненського державного гуманітарного університету, вихід якого планується на грудень 2025 р.